

ת"פ 65592/11/15 - מדינת ישראל נגד סלימאן אלהואשלה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 65592-11-15 מדינת ישראל נ' אלהואשלה

בפני	כבוד השופטת גילת שלו
המאשימה	מדינת ישראל - ע"י עו"ד סיגל דהן-הירש
נגד	סלימאן אלהואשלה - ע"י ב"כ עו"ד אורי בן נתן
הנאשם	

הכרעת דין

כתב האישום

נגד הנאשם הוגש כתב אישום, במסגרתו יוחסה לו עבירה של הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן- החוק).

כעולה מעובדות כתב האישום, הנאשם מתגורר עם משפחתו במתחם בפזורת הואשלה מחוץ לדימונה (להלן- המתחם), כשבמתחם מתגוררים גם אבי הנאשם, פריג' הואשלה (להלן- פריג' או האב), ואחי הנאשם, חאלד הואשלה (להלן- חאלד). ג' ילידת 2001, היא בתו של חאלד והיתה קטינה במועדים הרלוונטיים (להלן- הקטינה); ומחמד הואשלה ז"ל (להלן- המנוח) הוא קרוב משפחה רחוק של הנאשם, ובינו לבין הנאשם הכרות קודמת על רקע הקשר המשפחתי.

על פי הנתען בכתב האישום, מספר ימים לפני 17.10.15, התגלע סכסוך בין משפחת הנאשם למשפחת המנוח, על רקע הצעת נישואין של המנוח לקטינה, וחשש לפגיעה מצדו בכבוד הקטינה ומשפחתה. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, סמוך לפני 21.10.15, גמלה בליבו של הנאשם ההחלטה לפגוע במנוח ולגרור לו חבלה חמורה, נכות או מום.

ביום 21.10.15, סמוך לאחר השעה 10:30, הגיע המנוח למכון שטיפת רכב בדימונה, מסר את רכבו לניקוי, והתעתד להמשיך מיד לאחר מכן לבאר שבע. סמוך לאחר מכן הגיע גם הנאשם למכון השטיפה עם רכבו מסוג טויוטה יגו (להלן- הרכב), פנה למנוח והציע לו לנסוע יחד למספר דקות, בתואנה כלשהי; המנוח הסכים ועלה לרכב, כשהוא מותיר את רכבו במקום באמצע הניקוי. הנאשם הסיע את המנוח ברכב והביאו לשיג שבמתחם; וסמוך לאחר מכן, דקר הנאשם את המנוח באמצעות חפץ חד, מספר רב של דקירות, בין היתר בחזהו, בגב, בזרוע שמאל ובירך שמאל, על מנת לגרום למנוח חבלה חמורה, נכות או מום; כל זאת כשהוא מודע לאפשרות גרימת מותו של המנוח בשל מעשיו, ואדיש לאפשרות זו. בהמשך, המנוח החל לדמם מפצעיו, והנאשם נמלט מהשיג.

בני משפחתו של הנאשם, אימן ועלי, הגיעו לשיג, ופינו את המנוח ברכב למיון "מיראז" בדימונה, שם נמסר להם שאין רופא במקום, הם התקשרו למד"א, ופרמדיקים של מד"א שהגיעו למקום, טיפלו במנוח באמבולנס וקבעו את מותו. מותו של המנוח נגרם בשל נזק חמור ללב, והלם תת נפחי בשל איבוד דם נרחב, בעקבות פצע דקירה בחזה שפגע בלבו; ובנוסף, הדקירה בגב משמאל חדרה לתוך הריאה השמאלית, גרמה לתמט של הריאה ולפגיעה באוורור הריאתי, ובכך תרמה להחשת מותו של המנוח.

נטען, כי במעשיו אלו גרם הנאשם במעשה אסור למותו של המנוח, כשהוא מודע לתוצאות האפשריות ממעשיו.

המענה לכתב האישום

הנאשם כפר בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום; אישר את הסעיפים הכלליים שבכתב האישום, למעט עניין הסכסוך המשפחתי עם משפחת המנוח, לגביו אמר כי **"אינו צד למתיחות הנטענת אף אם קיימת מתיחות שכזו"**; וכפר בכך שהחליט לפגוע במנוח, שדקר אותו או שגרם למותו.

הנאשם אישר שביום האירוע הגיע עם רכבו למכון השטיפה, שם פגש במנוח שמסר את רכבו לניקוי; טען כי הציע למנוח לנסוע עמו לזמן קצר, על מנת שסייע לו בתיקון ובהנעת טרקטור שנמצא בסמוך לביתו, ואישר כי המנוח הצטרף אליו, עלה לרכב, והותיר את רכבו באמצע הניקוי. הנאשם אישר שהביא את המנוח לשיג שבמתחם, וטען כי המנוח היה אמור להמתין לו בשיג, בזמן שהוא ניגש לביתו שנמצא בסמוך לשיג כדי להחליף בגדים לבגדי עבודה. לדבריו, כששב לאחר זמן קצר לשיג, הבחין בטרקטורון שיוצא מכיוון השיג; ובשיג ראה את המנוח כשהוא פצוע ושותת דם. הוא התקשר מיד לאחיו קאיד (להלן- קאיד), כדי שיגיע מיד לטפל במנוח, וניגש לתלולית עפר הסמוכה לשיג **"על מנת לתצפת על הטרקטורון, על מנת לזהות את כיוון בריחתו"**; ובסמוך לכך, קאיד קרא לעלי ואימן, שהיו בסמוך לשיג, כדי לטפל במנוח, והוא הבחין שרכבו יצא מהמקום. לטענתו, בשלב זה, הוא עלה על הטרקטורון שלו, שהיה בסמוך לשיג, ונסע לנקודת תצפית גבוהה יותר כדי לנסות לאתר את כיוון נסיעתו של הטרקטורון, אותו ראה יוצא קודם, ומשלא הצליח לאתר, חזר חזרה; אולם, אז הבחין בשוטרים בקרבת השיג, ומשהבין שהמנוח נהרג, ברח מהמקום **"מחשש שיבולע לו, שכן הואיל והוא האחרון שפגש במנוח חשש מפרשנות מוטעית לפיה 'כל האנשים יגידו שאני לקחתי אותו, את מוחמד מהשטיפה, יגידו שאני עשיתי את זה ופחדתי מהמשפחה שלו ומכל העולם'"**. לדברי הנאשם, שהה בשטח כ-20 ימים, ולאחר מכן שב לביתו, וכשהבין שהמשטרה מחפשת אחריו, התייצב ביוזמתו אצל חוקרי ימ"ר נגב ביום 10.11.15 בשעות הערב.

הנאשם לא חלק על תיאור הבאתו של המנוח לטיפול רפואי, או על סיבת מותו של המנוח; אך הוסיף כי אימן ועלי ברחו מיד לאחר שהסיעו את המנוח ל"מיראז", ומאז לא אותרו ולא נחקרו.

מהלך המשפט והראיות המרכזיות שהובאו

במסגרת שמיעת הראיות, הובאו עדים רבים והוגשו מסמכים רבים בהסכמה, כאשר אין חולק כי לא הובאה כל עדות ישירה הקושרת בין הנאשם לבין הריגת המנוח, אלא ראיות נסיבתיות, אשר הצדדים חולקים על המסקנות שניתן להסיק

מהן.

מטעם התביעה העידו אחי המנוח, אוסמה אלהואשלה (להלן- אוסמה) ודודו עטיה אלהואשלה, וכן הוגשו בהסכמה אמריותיהם של עדים רבים, לגבי הסכסוך שהתגלע בין המשפחות נוכח רצונו של המנוח להתחתן עם הקטינה. עוד העידו פריג' אבי הנאשם, ואחיו חאלד, קאיד, וחאמד (להלן- חאמד), הן לגבי הסכסוך, והן לגבי המתרחש ביום האירוע. כן העידו עדים והובאו ראיות לגבי הגעת הנאשם למכון השטיפה ואיסוף המנוח לשיג של משפחתו, לרבות סרטוני מצלמות אבטחה שתיעדו את המתרחש; לגבי פינוי המנוח לטיפול רפואי וסיבת מותו; לגבי מעשי הנאשם, המנוח ואחרים ביום האירוע; לגבי פעולות המשטרה בזירת האירוע, ולאחר מכן פעולות שבוצעו להעמקת החקירה ולבדיקת טענות ההגנה של הנאשם.

מטעם ההגנה, העיד הנאשם עצמו. כן העידו אשת הנאשם, שכנו עלי אבו סולב, והחוקר הפרטי משה אגם, לגבי גרסת הנאשם; ובני משפחה נוספים של הנאשם, שהעידו בעיקר לצורך הצבעה על חשודים אחרים במעשה, ובהם אחי הנאשם עלי אלהואשלה (להלן- עלי), ואחיינו אימן אלהואשלה (להלן- אימן), אשר לקחו את המנוח לטיפול ולאחר מכן ברחו ולא אותרו זמן רב.

יצוין כבר עתה, כי לגבי מרבית הראיות האמורות לא היתה מחלוקת ממשית בין הצדדים, ועיקר המחלוקת התמקדה בשאלה האם גרסת הנאשם, לפיה לאחר שהביא את המנוח לשיג, הוא הלך לביתו להחליף בגדים וכשחזר מצא את המנוח דקור, היא גרסה אפשרית; זאת נוכח הזמן הקצר שחלף מרגע שהנאשם אסף את המנוח ממכון השטיפה, ועד לשיחת הטלפון בה קרא לקאיד לבוא לשיג לאחר שהמנוח נדקר, שיחה שבעקבותיה פונה המנוח לחדר המיון. בהקשר זה הציגו הצדדים שחזורים שנערכו ע"י שוטרים וע"י החוקר הפרטי מטעם ההגנה, כאשר התביעה טענה כי גרסתו של הנאשם אינה אפשרית בסד הזמנים האמור, ואילו ההגנה טענה כי מדובר בגרסה אפשרית ואמינה.

לאחר שמיעת סיכומי הצדדים בסיום הבאת הראיות, נדחה התיק למתן הכרעת הדין. ואולם, בעת כתיבת הכרעת הדין, התברר כי נפלה טעות בסיכומי הצדדים לגבי השעה שבה התקיימה שיחת הטלפון בין הנאשם לבין קאיד, טעות שלאחר תיקונה, מצטמצם באופן משמעותי סד הזמנים האמור. על כן, ועל מנת לאפשר לצדדים, ובעיקר לנאשם, להתמודד עם הנתון האמור (אשר לכאורה הפריך לחלוטין את היתכנות גרסת הנאשם), הוריתי בהחלטתי מיום 17.7.19 לצדדים להגיב לעניין זה, ובהמשך נקבע התיק לדיון מחודש. בסופו של דבר, לאחר דחיות רבות שניתנו לבקשת הצדדים, נשמעו שוב סיכומי הצדדים, בהתייחס למשמעות הראייתית והמשפטית הנובעת מנתון זה.

להלן יסקרו הראיות העיקריות שהובאו ע"י הצדדים. יוער, כי כל ההפניות בהמשך, אם לא יכתב אחרת, הן לפרוטוקול הדיון.

ראיות לגבי הסכסוך בין המשפחות

במסגרת ראיות התביעה הובאו עדויות רבות, חלקן הוגשו בהסכמה, לגבי הסכסוך שהתגלע בין המשפחות. מרבית העדויות (בעיקר עדויות בני משפחת המנוח ובני משפחת הנאשם, וכן למשל ת/81, ת/87, ת/90, ת/91, ת/144) עולה,

כי המנוח רצה להנשא לקטינה, אך אביו אברהים (להלן- אברהים או אבי המנוח) לא ביקש את ידה באופן רשמי מאביה חאלד או מסבה פריג'י; לאחר זמן מה, הגיע עטיש אלהואשלה (להלן- עטיש) לפריג'י וביקש את ידה של הקטינה עבור בנו חליל (להלן- חליל), ופריג'י הסכים; וכשמשפחת המנוח ביקשה את ידה של הקטינה עבור המנוח, נאמר להם שהיא כבר הובטחה לחליל.

משפחת המנוח פנתה לפריג'י בבקשה שיבטל את הבטחתו לעטיש, מאחר שלמנוח יש "זכות קדימה" בשל היותו קרוב משפחתה של הקטינה, ופריג'י לא הסכים; ולאחר שגם פניותיהם לעטיש שיבטל את בקשת ידה של הקטינה לא הועילו, פנתה משפחת המנוח ביום שבת שקדם לאירוע (17.10.15), לשלושה שייח'ים מכובדים, אשר הטילו "דחיל" (חלק מהעדים כינו זאת "ווג'יה"), מעין ערבות או איסור על אדם אחר, פרט למנוח, לבקש את ידה של הקטינה, בגלל אותה "זכות קדימה" שלו בנוגע אליה. משפחת המנוח הודיעה לעטיש על ה"דחיל" ביום שבת, ועטיש שהיה אמור להגיע באותו יום עם כל בני משפחתו לארוחת ערב בביתו של פריג'י, כחלק מבקשת ידה של הקטינה, הגיע אליהם בהרכב מצומצם (אף ללא החתן המיועד חליל) וסיפר למשפחת הנאשם על ה"דחיל"; ומאחר שפריג'י התעקש לקיים את הארוחה (באמרו שכבר שחט כבש לכבוד המאורע), התקיימה הארוחה בהרכב מצומצם, אך לאור ה"דחיל", עטיש לא ביקש במהלכה את ידה של הקטינה.

עוד עולה מהראיות, כי כבר ביום ראשון בבוקר, הסיר אברהים את ה"דחיל", והודיע לעטיש ולמשפחת הנאשם שהקטינה משוחררת, ואף המנוח ויתר על רצונו להנשא לקטינה. ואולם, כפי שיפורט להלן, מחלק מהעדויות עולה, כי מעשי משפחת המנוח הכעיסו מאד את משפחת הנאשם, וביטול ה"דחיל" נבע בשל איומים שהופעלו מצד משפחת הנאשם על משפחת המנוח; וכי מעבר ל"דחיל" עצמו, הופצו אותה עת שמועות על קשר בין המנוח לבין הקטינה, שגרמו לפגיעה בשמה הטוב של הקטינה.

עדויות על שמועות לגבי קשר בין המנוח לקטינה

אמיר אלהואשלה, שהוא בן דודו של חליל, וגם קרוב משפחתו של המנוח, סיפר בהודעתו (ת/72), כי היה אמור ללכת עם בני משפחתו של עטיש בשבת בערב למשפחה של פריג'י כדי לבקש את ידה של הקטינה; אך בשבת בבוקר, הגיע מוחמד דודו של המנוח לשיג של עטיש, ואמר למשפחה שהמנוח רוצה את הקטינה ו"יש לו את הזכות כי הוא יותר קרוב אליה ועל פי המנהגים במגזר זה דבר מקובל"; ובעקבות כך התקשר עטיש לפריג'י, עדכן אותו בדבר השיחה, ואמר לו שהוא לא מוכן להגיע בערב ושיפתרו את הבעיה ביניהם, אך פריג'י התעקש שיבואו לארוחת הערב.

לדבריו, בשעות הצהריים המוקדמות, התקשר אליו המנוח, והוא אמר שיחזור אליו מאוחר יותר; בהמשך ישב עם בן דודו אברהים (בנו של עטיש) בגבעה, התקשר בחזרה למנוח, ודיבר איתו ברמקול של הטלפון, כשאברהים לידו. בשיחה ביקש ממנו המנוח שיגיד לעטיש שהוא רוצה את הקטינה, אמיר ביקש מהמנוח שיגיד לו "כמו גבר" אם יש לו קשר איתה, והמנוח השיב "אנחנו רוצים אחד את השני ותבין לבד". לדבריו, מאוחר יותר הוא הבין שבעקבות השיחה, אברהים התקשר לאחיו חליל ואמר לו "עזוב אותך מהבחורה", אך הוא עצמו לא דיבר עם חליל, או עם אף אחד אחר על העניין. לשאלה מי סיפר על כך למשפחתו של פריג'י, השיב אמיר כי לאחר מכן עטיש בירר מי העביר את תוכן השיחה, והוא הבין שחליל התקשר למישהו בשם קאיד.

אברהים אלהואשלה, אחיו של חליל, סיפר בהודעתו (ת/76), כי היה נוכח בעת שאמיר החזיר שיחת טלפון למנוח, ומאחר ששוחח איתו ברמקול, הוא שמע את השיחה; כאשר השיחה התנהלה בערך ב-11:30-10:30 בבוקר, באותו יום שבת שבו בני משפחתו התכוונו ללכת למשפחת הקטינה. לדבריו, המנוח סיפר לאמיר שהוא רוצה את הקטינה והיא רוצה אותו, וביקש שידבר עם משפחתו ויבקש שחליל יעזוב אותה; לאחר מכן, העד התקשר לחליל, סיפר לו מה המנוח אמר, ואמר לו **"בשביל מה? אם היא רוצה אותו אז תתרחק מזה ותעזוב אותה"**. לדבריו, אינו יודע אם חליל סיפר על כך למישהו, אולי רק לאביו. לשאלה אם לדברים ששמע מהמנוח, יש משמעות כלשהי, השיב **"לא. זה רגיל, יש כאלה שחושבים אחרת לגמרי שיש לו כאילו קשר, זהו... זה פוגע בכבוד"**.

לדבריו, לאחר מכן אוסמה הגיע אליהם וביקש שחליל יעזוב את הקטינה, ומאחר יותר הגיע גם אברהים עם שייח' ממשפחת אלמחדי, והם הודיעו לאביו שיש "דחיל", כך שאביו כבר לא יכל לעשות דבר; ועל כן הם הלכו לדבר עם סבה של הקטינה, ואמרו לו שהם לא יכולים לבקש את ידה בגלל ה"דחיל".

חליל אלהואשלה, החתן המיועד, אמר בהודעתו השניה (ת/86), כי בשבת שלפני האירוע, בשעות הצהריים, נודע לו מאחיו אברהים, כי המנוח התקשר לבן דודו אמיר, ואמר לו שהוא רוצה את הקטינה. בעקבות כך, כעשר דקות לאחר מכן, הוא התקשר לקאיד, אמר לו ששמע שהמנוח רוצה את הקטינה והיא רוצה אותו, ושאל אם ידוע לו על קשר בין המנוח לבין הקטינה, וקאיד נשבע שהמנוח מעולם לא ראה אותה. לדבריו, לא אמר זאת לאף אחד נוסף, אבל באותה עת קאיד היה בשיג של משפחתו, וככל הנראה סיפר לכולם על השיחה.

עדויות לגבי איומים על משפחת המנוח בסמוך לפני האירוע

אברהים, אבי המנוח, העיד בהודעתו מיום 21.10.15 (ת/87), כי ביום שישי שקדם לאירוע הוא פנה לפריג' לבקש את ידה של הקטינה, אך זה אמר לו שהבטיח אותה לעטיש עבור בנו, ומשלא הצליח לשכנע את פריג' לבטל את ההבטחה לעטיש, חזר לביתו; למחרת הלך לשכנו עלי אלמחדי, אמר לו שהוא רוצה לעצור את החתונה, הם העבירו את הטיפול לשלושה מכובדים, והלכו יחד לעטיש כדי להודיע לו על כך. לדבריו, באותו ערב (שבת 17.10.15 - ג.ש), הגיעו לביתו חאלד, חאמד ועוד אחד מבניו של פריג' "באיום", ואמרו לו **"אם אתה לא תשחרר לא יהיה לך טוב"**, וגם הציעו שייתנו למנוח את הבת של חאלד, והוא אמר להם שלמחרת בבוקר הוא "ישחרר". למחרת, ביום ראשון בבוקר הוא אמר לעלי שהוא רוצה לבטל את שלושת המכובדים, ולשחרר את הקטינה; לאחר מכן דיבר עם עטיש בטלפון, ואמר לו שיגיד לפריג' שהכל בסדר ושיתן את הקטינה למי שהוא רוצה.

לדבריו, באותו יום ראשון הוא הזהיר את המנוח שלא יתקרב אליהם, וזה ענה לו שהם חברים והם בסדר, וביום החקירה (יום האירוע 21.10.15 - ג.ש) הם אספו אותו, וקרה מה שקרה אצלם בשיג. לשאלה מה יכולה להיות הסיבה לכך שהמנוח נסע איתם, והשאיר את רכבו בשטיפה, השיב העד כי הם חברים שמבלים הרבה זמן ביחד, והוא מניח שאמרו לו שיחזרו עוד מעט. לשאלה איזו תועלת תצא למישהו ממנו של המנוח, השיב **"שהוא גיבור והמילה שלו לא תישבר. יעני כבוד משפחה"**.

עואד אלהואשלה, אחיו של אברהים, מסר בהודעתו (ת/84), כי לאחר שאברהים הלך לדבר עם עטיש והודיע לו על

האיסור של השייח'ים, באותו יום, בעת שישבו יחד בשיג, הגיעו חאלד, חאמד ואחיהם עזאת, שאלו את אברהים למה עשה זאת, ואמרו ששמעו שיש קשר בין המנוח לבין הקטינה. השלושה איימו על אברהים, שאם יידעו שיש קשר בין המנוח לקטינה, הם ישברו לו את הרגליים, ויגרמו לו ללכת על הברכיים; כאשר עזאת אמר את הדברים, תוך שהוא מסמן עם ידיו, והשניים האחרים הסכימו איתו. לשאלה למה התכוונו חאלד ואחיו כשאמרו שיש קשר בין המנוח לקטינה, השיב העד, כי הבין מהם שמישהו התקשר אליהם, או שהם שמעו שמועה שלמנוח יש קשר איתה.

העד הוסיף, כי שמע מאברהים שכשעתיים לאחר מכן, חאלד הגיע שוב לבדו, אמר לו שיבטל את השייח'ים ושהמנוח לא יקבל את הקטינה; ואברהים אמר לו שיבטל, כי הוא בכלל לא רצה את החתונה הזו, ובגלל שגם חשש מהם שירביצו לו ושיהיה ריב במשפחה.

לדבריו, למחרת הוא פנה אל המנוח ואמר שלא יסתובב בחוץ, שישאר בבית ואפילו לא ילך לדימונה, כדי שלא יראה אותם אפילו בטעות; ואחרי כל מה שקרה, ככל הנראה יום לפני האירוע, המנוח אמר לו שהוא כבר לא רוצה את הבחורה.

עלי אלהואשלה, בן דודו של המנוח, סיפר בהודעתו (ת/82), כי בשבת בערב ישב בשיג של המשפחה עם אבי המנוח, עטיה ועואד, בשלב מסוים הלך לביתו, וכשחזר לשיג ראה שני רכבים יוצאים מהמקום. אברהים, עואד ועטיה אמרו לו שחאלד, חאמד ועזאת היו ברכב, ודיברו **"על הבחורה שמוחמד בקשר איתה, הם טוענים שמוחמד היה בקשר איתה והם איימו ואמרו שמישהו הוציא את הדברים האלה שהוא היה בקשר עם הבחורה, הם איימו שהם ירביצו... למי שהוציא את הדברים האלה"**. לדבריו, **"אני הבנתי שהם איימו על מי שהוציא את הדברים אם מוחמד היה עם הבחורה בקשר ובטח שגם על מוחמד שאם הוא היה איתה בקשר אז גם עליו. ברגע שמגיעים עם שני רכבים וכמה אנשים אליך לבית זה בצורה של איום זה לא כמו שמישהו מכובד יבוא לבד וידבר איתך"**; והוסיף שאברהים היה עצבני אחרי שהם הלכו.

לדבריו, לאחר כשעה או שעה וחצי, הגיע חאלד לבד, נכנס לשיג ולקח את אברהים לצד, ומוחמד אח של אברהים הגיע ועמד לידם עד שחאלד עזב, אך הוא לא יודע על מה דיברו.

עטיה אלהואשלה, אחיו של אברהים, העיד כי בשבת 17.10.15 בשעות הערב, הוא שהה בבית אחיו, ואז הגיע חאלד למקום כשהוא עצבני, ישב כמה דקות, קם וקרא לאברהים, והם עמדו מאחורי הרכב ודיברו, אך הוא לא יודע על מה. כיומיים לאחר מכן, אברהים סיפר לו שחאלד איים **"לקרוע לו את הפה"**, ו**"הוא בא מאיים... כאילו הוא לא רוצה שמוחמד המנוח יתחתן"**; לאחר רענון זכרונו מתוך הודעתו במשטרה, אישר העד כי מה שהבין מדברי אחיו זה שחאלד איים משהו כמו **"אני אקרע לך את הפה"** או **"אני אוציא לך את הפה"**, והתכוון שכך יעשה למנוח (עמ' 19-24). בחקירתו הנגדית ציין העד, כי על אף שכשחאלד הגיע, הוא לחץ ידיים עם אברהים, אפשר היה לראות בפניו שהוא עצבני; כי כשאברהים וחאלד הלכו לצד לדבר, הצטרף אליהם גם אחיו מוחמד. לשאלה איך הוא מסביר את העובדה שאברהים לא סיפר על האיום האמור בחקירתו, השיב כי אלו הדברים ששמע מאברהים (עמ' 25-35).

מוחמד אלהואשלה, אחיו של אברהים, סיפר בהודעתו (ת/83), כי ביום שבת בערך ב-20:00-21:30, הוא ישב בשיג עם אברהים ועווד, ולפתע הגיע חאלד למקום, הוא ישב איתם ואז ביקש לדבר עם אברהים לבד. הם יצאו מחוץ לשיג, הוא הצטרף אליהם, ושמע שחאלד אמר לאברהים שיסיים עם כל העניין הזה וישחרר את בתו מהאיסור של השייח'ים, ואברהים אמר לו שמחר יסיים את הכל ויתקשר אליו בבוקר. לאחר שאברהים חזר לשיג, הוא הלך לדבר עם חאלד, שאל אותו למה זה צריך להיות כך, שהרי הם משפחה, והוא אמר שאין להם מזל, שאנשים פנו לפניהם ושהוא לא רוצה לחזור בו מהבטחתו, והלך. עוד ציין, כי הבין מאברהים שקודם לכן הגיעו חאלד ואחיו, איימו עליו ואמרו לו שיקרה משהו לא טוב אם הוא לא ישחרר את הקטינה, אך הוא עצמו לא ראה אותם.

עדויות לגבי אזהרת המנוח בסמוך לפני האירוע

אוסמה אלהואשלה, אחיו של המנוח, העיד כי הנאשם הוא בן דוד של אביהם, כי אין סכסוך בין המשפחות, וכי הרקע לאירוע היה רצונו של המנוח להתחתן עם הקטינה, כשהתברר שהיא כבר הובטחה לבנו של עטיש; אך ציין בנוסף כי **"הם דיברו שהיה קשר, כאילו האשימו אותו שהיה קשר בינו לבין בת מהמשפחה... הבת של חאלד"**. עוד ציין, כי בערך יומיים לפני האירוע, המנוח דיבר איתו וביקש ממנו לדבר עם עטיש שיבטל את ההסכמה עם פריג' (לגבי הקטינה- ג.ש), הוא פנה לעטיש, אך זה אמר לו שפריג' הבטיח לו, ומבחינתו העניין סגור; וכי כשלושה ימים לפני האירוע, פריג' התקשר אליו ואמר לו שלפני זמן מה הציע את הקטינה עבור המנוח, אך הם לא הגיעו בזמן, ובינתיים הוא הבטיח אותה לבנו של עטיש, וכן אמר לו שאם המנוח רוצה להתחתן, הוא יכול לתת לו את בתו (עמ' 117-122).

אוסמה העיד בנוסף, כי הוא וחאמד, אחי הנאשם, עבדו יחד במשך כשנתיים והיו בקשר קרוב, וכי בשבת ה-17.10.15 הוא שוחח עם חאמד בטלפון, וזה אמר לו להגיד למנוח שיסתתר כי האחים שלו מחפשים אותו; ולאחר שחאמד אמר לו את הדברים בטלפון, הוא התכתב עם המנוח ומסר לו את הדברים. אוסמה אישר כי ת/50 (צילום מסך הטלפון שלו ע"י החוקר מאיר סבג) מתעד את ההתכתבויות שלו ושל המנוח בעניין.

כעולה מת/50 ותרגומו (הן ע"י העד במסגרת עדותו, והן ע"י החוקר עזאדין אלאטרש בת/43), ביום שבת ה-17.10.15 בין השעות 17:49 עד 17:51, התכתבו המנוח ואוסמה באמצעות תוכנת הוואטסאפ, כדלקמן:

"אוסמה: תסתתר, משפחת פריג' מחפשים אותך"

האנשים חמים (אוסמה הסביר שהכוונה לחמומי מח- ג.ש) **עכשיו, תסתתר.**

רוע זה לא רוח

המנוח:	מה אמר לך חאמד?
אוסמה:	חאמד אמר לי להגיד למוחמד שיסתתר, החברה מחפשים אותו
המנוח:	כן
	זה אמיר

הבן זונה

אוסמה
המנוח: עכשיו יש משפט בדואי
ויש גם שבועת ימין

ואני מוכן להשבע

אוסמה: כן

המנוח: אבל אמיר יפסיד

למה הוא מוציא את הדיבורים (אוסמה הסביר שהכוונה להוצאת דיבה- ג.ש)

אוסמה: במשפט הבדואי הכל יתברר

אתה תסתתר

המנוח: אני בשיג"

אוסמה העיד, כי אמיר לגביו התכתב עם המנוח, הוא בן דודה שלהם ובן דוד של חליל, וכשהמנוח אמר שאמיר מוציא דיבה, הכוונה היא שהמנוח חשד שאמיר המציא את הסיפור שיש קשר בינו לבין הקטינה; בהמשך הבהיר, כי המנוח סיפר לו שאמיר התקשר אליו ושאל אותו אם הוא בקשר עם הקטינה והמנוח ענה בשלילה, אמיר שאל אותו שוב והמנוח אמר לו שלא יתערב, ואמיר אמר לו "כן אני מבין שזה כאילו שאתם בקשר" וניתק. עוד לדבריו, הוא התכתב עם המנוח מיד אחרי שדיבר עם חאמד, שכן מיד כששמע את הדברים מחאמד הרגיש שקיימת סכנה כלפי אחיו, ולכן אמר לו להסתתר (עמ' 129-123, 132).

לדבריו, מאוחר יותר, ביום שבת בערך בתשע בערב, חאמד הגיע לביתו ואמר לו שצריך לגמור את העניין כמה שיותר מוקדם, ביקש שילך לשחרר את הקטינה מה"דחיל" ואמר לו בנימה של איום "תשחרר את העניין תשחרר הבת לפני שיהיה בלגן"; והוא אמר לחאמד שידבר עם אביו. בהמשך, הוא הלך לדבר עם אביו, שניהם נסעו בלילה לעלי אלמחדי אך לא הצליחו להשיגו, ולמחרת בבוקר אביו הלך לעלי והסיר את ה"דחיל", והוא הודיע על כך לחאמד (עמ' 129-132).

בחקירתו הנגדית, כשנטען בפניו שמשפחתו הסירה את ה"דחיל" ושחררה את הקטינה, למעשה הכל היה תקין, השיב אוסמה "אתה מתאר את זה כאילו זה אתה יודע נתקלתי במישהו ברחוב ואתה אומר לו סליחה וזהו נגמר הסיפור. זה לא בדיוק ככה... ברגע שיש משפחה ויש בת בסיפור זה כבוד. אז כל החברים כל המשפחה זה נמחק". לדבריו, מעבר לשמועה שהמנוח היה בקשר עם הקטינה, הרי שגם את עניין ה"דחיל" "כבר אי אפשר לקחת את זה אחורה. זה כבר קרה אין מה לעשות... זה מוחק את כל היחסים הטובים שהיו... שיש עניין כזה שפתאום יש שם בת וזה עניין שהתפוצץ כאילו וכל האנשים יודעים על זה אז זה בושה"; והבהיר כי גם בגלל השמועה שהופצה, וגם בגלל עצם ה"דחיל" למרות ששחרר, נשארה הפגיעה לכאורה בשמה של הקטינה ובכבודה של המשפחה (עמ' 140-137). לשאלה מי במשפחת הנאשם הוא זה שמחליט החלטות, ושיכול להיות לו אינטרס לעסוק במתח שנוצר בעקבות ה"דחיל", השיב כי פריג' הוא ראש המשפחה; ולשאלה מי יכול היה לפגוע במנוח, או היה בקשר לא טוב איתו במשפחת הנאשם, השיב כי אינו יודע, כי הם משפחה, ולפני האירוע היו ביחסים טובים, אבל מהסרטון במכון השטיפה ניתן לראות מי לקח את המנוח זמן קצר לפני שמת (עמ' 143-142).

אוסמה אישר שבהתחלה חאמד רצה לעזור לו ולהזהיר את המנוח שיברח, אבל אחר כך "נימת הדיבור השתנתה זה

כבר נהפך לאיום. אם סתם דוגמא לא תשחררו את הבת אז יהיה הבלגן" (עמ' 143-145).

עוד אישר כי אמר במשטרה שהמנוח לא רצה להלחם בהחלטה של פריג' להשיא את הקטינה לאדם אחר; כי מבחינת משפחתו לא היה כל סכסוך, שכן הם סידרו את העניין ביום ראשון; וכי המנוח לא פחד ממשפחת הנאשם והיה חבר שלהם, ואם היה חושש לא היה עולה לרכבו של הנאשם (עמ' 146).

מוחמד אלהואשלה, אחיו של אברהים, סיפר בהודעתו (ת/83), כי בשבת בלילה חאמד התקשר אליו מספר פעמים, אך הוא לא ענה כי כבר ישן, וב-07:00 הוא התקשר שוב; חאמד אמר שחיפש אותו דחוף כדי שידבר עם אברהים שיסגור את העניין, סיפר לו שכבר דיבר עם אוסמה ואמר לו את זה, ואמר שאם אברהים לא יסגור את העניין, יהיה משהו לא טוב. לדבריו, חאמד התקשר אליו כי הם היו בקשר טוב, והוא הבין שמדובר באיום כלפיו וכלפי משפחתו.

עדות של פריג' אלהואשלה

אמרותיו של פריג', אבי הנאשם, הוגשו במקום עדותו הראשית (ת/15, ת/16, ת/17), תוך שב"כ המאשימה הבהירה כי לא כל דבריו באמרות מקובלים על המאשימה, וכי היא תבקש לפצלם.

בהודעתו מיום 21.10.15 (ת/15) סיפר פריג' על הרקע לאירוע, תיאר כי ידע שהמנוח רצה להתחתן עם הקטינה, וכי שלושה חודשים קודם לכן, הוא אמר לאברהים שאין להם התנגדות אם ירצו את הקטינה עבור המנוח, אך אברהים לא רצה לבוא והמנוח לא יכל לבוא בלי אביו; ורק שבוע קודם לכן, כשאברהים שמע שהם סוגרים עם עטיש, זה פנה לעטיש ואמר שהם רוצים את הקטינה. לדבריו, חאלד הלך לאברהים, אמר לו שישחרר את ה"דחלה" כדי שיוכלו לחתן את הקטינה עם חליל, הזכיר לו שהם פנו אליו שלוש פעמים כדי שיבוא לסגור את זה אך הוא לא בא, ואברהים הסכים ואמר שזו רשלנות שלו שהוא לא בא; בשבוע שעבר, אברהים הודיע לעטיש שישחרר את ה"דחלה", ואמר לו שהם כבר לא רוצים את הקטינה, ושלשום הוא סיכם עם עטיש שיבוא ביום חמישי והם יסגרו את החתונה. לדבריו, שלשום קאיד אמר לו שבגלל שהקטינה מתחתנת עם חליל, המנוח רוצה לבקש את אימאן, בתו של פריג', והוא הסכים.

לשאלות החוקר השיב פריג', כי אינו יודע למה אברהים ויתר על חתונת המנוח עם הקטינה, וכי לא היה כעס כתוצאה מכך שאברהים אמר שהוא לא רוצה את הקטינה. לדבריו, הוא לא הגורם שמחליט עם מי הקטינה תתחתן, אלא בנו חאלד, והוא לא סירב לכך שהיא תתחתן עם המנוח, אלא הזמין אותם לבוא והם לא באו.

בהודעתו מיום 25.10.15 (ת/16), לגבי הטענה שאברהים אמר שהוא זה שמחליט עם מי תתחתן הקטינה, השיב כי מי שמחליט זה אבי הקטינה, הגם שהוא מתייעץ איתו ומקשיב לו לפני ההחלטה.

בהודעתו מיום 12.11.15 (ת/17), לשאלה מדוע אברהים טוען שהוא ביטל את השייח'ים בגלל שקיבל איומים, השיב **"אני לא זוכר. לא נכון זה לא נכון"**, ולשאלה למה שאברהים יגיד זאת, השיב **"לא יודע. מי שאיים תזמין אותו תחקור"**. לגבי דבריו של אברהים שפריג' הוא זה שמחליט על הכל, השיב כי מי שמחליט בסופו של דבר, זה אבי

הקטינה, ושחאלד לא פנה אליו בעניין.

בחקירתו הנגדית העיד פריג', כי הוא דודו של אברהים אבי המנוח, והמנוח היה כמו נכדו או אחד הילדים שלו; המנוח היה בא אליהם לשבת ולישון כמעט כל לילה, היה חבר טוב של הנאשם, והשניים תכננו טיול ג'יפים יחד עם חברים. פריג' חזר על כך שביקש מאבי המנוח לבוא לבקש את ידה של הקטינה, וחיכה כארבעה חודשים שיבוא ויסגרו את העניין, אך הוא לא עשה דבר, ולכן הסכים וסגר עם עטיש, כשזה הגיע וביקש את ידה. עוד אישר, כי לאחר מכן, הוא הציע עבור המנוח את בתו אימאן, ואמר להם פעמיים שיבואו, אך נראה לו שאבי המנוח לא רצה (עמ' 51-53).

עדותו של חאלד אלהואשלה

אמרתיו של חאלד, אחיו של הנאשם ואבי הקטינה, הוגשו במקום עדותו הראשית (ת/63, ת/64, ת/65, ת/66), וגם לגביהן הבהירה ב"כ המאשימה כי תבקש במסגרת הסיכומים לקבל רק חלק מהאמור בהן.

בהודעתו מיום 21.10.15 בשעה 16:30 (ת/63) העיד חאלד, כי עטיש שוחח עם אביו כשבועיים קודם לכן וביקש את הקטינה עבור חליל, ביום רביעי שעבר אביו דיבר איתו על כך, הוא נתן את הסכמתו, ואביו הודיע לעטיש ולחליל שהוא מסכים. לדבריו, ביום שישי האחרון, אסמה פגש אותו ואמר לו שהמנוח רוצה את הבת שלו, והוא הסכים כי חשב שמדובר בבתו הגדולה אמל. לשאלה אם היה יוכוח בין אברהים לבין משפחתו בנושא החתונה, השיב שעטיש רצה לבוא לבקש את ידה של הקטינה באופן רשמי ביום שבת, ואברהים עירב כמה שייח'ים כדי למנוע מהקטינה להתחתן עם חליל, ואלו אמרו לעטיש שבינתיים לא יבקש את ידה של הקטינה. בשבת בערב לאחר ששחט כבש והכין אוכל, הגיע עטיש רק עם שני אחיו ואחד הבנים, ולשאלתו של פריג' למה באו בלי הנשים, עטיש אמר שאברהים מתנגד לחתונה ושהוא עירב שייח'ים. לאחר מכן, חאלד הלך לאברהים, ואמר לו שאם המנוח רוצה להתחתן, הוא יכול להתחתן עם בתו הגדולה, ו"זה לא נעים אנחנו בני דודים שאתה עושה לנו בושות ככה", וביקש שישחרר את השייח'ים; אברהים אמר לו שעד מחר בערב ישחרר את האיסור של השייח'ים, והקטינה תוכל להתחתן עם מי שתמצה; וביום ראשון בבוקר, אביו הודיע לו שאברהים שחרר את האיסור, והוא קבע עם עטיש שיבואו לבקש את ידה של הקטינה רשמית.

לשאלה מדוע המנוח נרצח אם הכל הסתדר, השיב חאלד שאינו יודע דבר על כך. לשאלה מה היתה המעורבות של אחיו בסיפור, השיב "אחים שלי לא עושים כלום בלי שאני אומר להם הם שומרים על הכבוד שלנו שלי ושל אבא שלי". לשאלה מי היה אצלו בשבת בערב, כשעטיש ובני משפחתו הגיעו, השיב שכל האחים שלו היו (חאלד מנה את שמות האחים, לרבות הנאשם), והוא חושב שגם בן דודו שאקר היה; ולשאלה מה הם חשבו על הסיפור, השיב שהם הופתעו, אך לא אמרו דבר, כי מדובר בהחלטה שלו ושל אביו.

בהודעתו מיום 21.10.15 בשעה 19:43 (ת/64), נחקר חאלד בחשד לאיומים על אבי המנוח בשבת שלפני האירוע (17.10.15- ג.ש). לדבריו, הוא הגיע עם חאמד לביתו של אברהים, כדי לדבר איתו על הנושא, הם אמרו לו שהוא עשה בושה למשפחה שלהם, שהם בני דודים, ושהמנוח יכול להתחתן עם בתו הגדולה או עם אחותו, ואברהים אמר שישחרר אותה למחרת אחרי שיחזור מהעבודה; אך לא היה שום איום, והם לא אמרו לו שאם לא ישחרר את הקטינה לא יהיה לו טוב. חאלד אישר כי גם אחיו של אברהים נכחו במקום, ואמר שהאח מוחמד אף דיבר איתו בצד ואמר שיציע שהמנוח

יתחתן עם בתו הגדולה של חאלד או עם אחותו.

בהודעתו מיום 12.11.15 (ת/66), כשנחקר לגבי טענותיהם של עואד ועטיה לגבי כך שבאותו יום שבת הוא איים על אברהים שיקרע למנוח את הפה, ושאלם ידע שיש לו קשר עם בתו ישבור לו את הרגליים, חאלד השיב שכל מה שיש לו לומר הוא אמר בחקירתו הראשונה; וגם לאחר שנאמר לו שהוא לא נחקר על כך בחקירה הראשונה, המשיך לא לשתף פעולה, ואמר שאינו זוכר כלום. לשאלה אם הגיע לידיעתו או לאחד מאחיו מידע שלמנוח יש קשר כלשהו עם הקטינה, השיב שאינו יודע.

בחקירתו הנגדית אישר חאלד, כי לאחר שהלך לדבר עם אברהים, אמר לו שבייש אותו והציע שהמנוח יתחתן עם בתו הגדולה, אברהים הסכים ואמר לו שביום ראשון יבטל את האיסור של השייח'ים, ולאחר מכן המנוח אף אמר למי מבני משפחתו שהוא רוצה להתחתן עם אחותם, והם הסכימו לכך; כך שכבר לא היה מתח בין המשפחות (עמ' 182-183, 186).

כשנאמר לו שהיתה גם שמועה, השיב מיד **"כן, שכאילו, מוחמד בקשר עם ג'... (קשר) טלפוני, מפגשים, לא יודעים"**, והוסיף כי הוא הלך לשאול על כך את אברהים, וזה אמר לו שזה לא נכון, שהמנוח לא יעשה זאת, וכי מדובר רק בשמועות. לגבי הטענה שלשמועות יש לפעמים השלכות, השיב **"כן, מתחיל מא' ומגיע לסוף העולם"** (עמ' 183). עם זאת טען, כי השמועה לא השפיעה על כך שהסכימו לחתן את המנוח עם אחותם, מאחר שהם מכירים את המנוח, הוא בן בית אצלם, והם יודעים שהוא לא יעשה דבר כזה (עמ' 186). לגבי הטענה שחאמד דיבר עם אוסמה ואמר לו שיגיד למנוח להסתתר ושיש מתח, השיב כי אין לו מושג לגבי כך (עמ' 183, 186).

לשאלות בית המשפט השיב חאלד, כי האיסור שאברהים הטיל על נישואי הקטינה מקובל במנהגים של הבדואים, והדבר נובע מכך שהוא בן דודה, ויש לו "זכות קדימה" על האחרים; לשאלה מדוע אם כך אמר לאברהים שזה לא מקובל, השיב כי הוא בייש את המשפחה שלו בכך **"שהוא, כאילו, לוקח את הבת שלי ושם אותה אצל שייח, זה בושה אצלנו... זה, כאילו, יפגע בכבוד שלה"**, והבהיר כי עצם ה"דחיל" על פי המנהגים הבדואים פוגע בכבוד של הבחורה. כן אישר, כי גם השמועה שהקטינה מדברת בטלפון עם המנוח אחרי שהובטחה לאחר, פגעה בכבוד שלה; וכי באמת בהתחלה הם כעסו על כך, אבל מאחר שהם הכירו את המנוח והוא בן בית אצלם, אף אחד לא האמין בכך, והם האמינו שמדובר בשמועה שקרית. לגבי הטענה שבגלל הכעס על ה"דחיל" הוא איים על אברהים שיקרע לו את הפה ויהרוג אותו, השיב שזה לא נכון, שהוא דיבר עם אברהים וזה מיד הסכים לוותר ואמר שביום ראשון יסיר את ה"דחיל"; לשאלה מה ההגיון בכך שאברהים יטיל "דחיל" ומיד יסיר אותו, השיב שזה בגלל שהוא דיבר איתו, אמר לו שזה בושה שהוא עושה דבר כזה, והציע לחתן את המנוח עם בתו או עם אחותו (עמ' 189-190).

בחקירתו החוזרת נשאל מדוע בת/66 אמר שלא שמע על קשר כלשהו בין הקטינה לבין המנוח, בשונה מדבריו בבית המשפט בהם אישר כי היה מודע לשמועה, השיב חאלד שהוא לא זוכר מה אמר במשטרה, והוסיף שעד עכשיו הוא לא יודע על שמועה כזאת, כי **"כל אחד יכול לדבר ולהגיד 'הבת שלך בקשר עם זה ובקשר עם זה'... אבל זו שמועה, באותו יום שעטיש בא להתחתן עם הבת שלי, הבן של עטיש, זה באותו יום, זה אותו קטע"** (עמ' 190-191).

לשאלה לגבי דבריו של פריג', שהם ידעו שהמנוח רוצה להתחתן עם הקטינה, אך אביו לא הגיע בזמן לבקש את ידה, השיב שאברהים דיבר עם אביו אך הוא עצמו לא ידע על כך, וידע רק מהשיחה שהיתה לו עם אוסמה, שהמנוח רוצה להתחתן עם בתו (עמ' 193-194).

עדותיו של חאמד אלהואשלה

אמרתו של חאמד, אחי הנאשם, מיום 1.11.15 (ת/62) הוגשה במקום עדותו הראשית. בהודעה, בה נחקר בחשד לאיומים כלפי אברהים, שלל חאמד את החשדות. לטענתו, בשבת אחר הצהריים, הוא וחאלד הלכו לשבת בשיג של אברהים, בגלל שחאלד רצה לחתן את בתו הקטנה עם בנו של עטיש, ואברהים שרצה אותה עבור המנוח שלח שייח'ים לעטיש כדי למנוע זאת. חאלד דיבר עם אברהים והסביר לו שכבר הבטיח אותה לאחרים, אמר לו ש"זה בוסה מה שאתה עשית על הבת שלו הקטנה", ושאלם הוא רוצה הוא ייתן למנוח את בתו הגדולה; אברהים הסכים לשחרר אותה, ועשה זאת למחרת. לדבריו, במקום נכח גם עואד אחיו של אברהים; הוא וחאלד הגיעו ברכב אחד, ועזאת אחיהם לא היה במקום; הוא עצמו לא אמר דבר, ולשאלה מדוע חאלד לא הגיע לבד, השיב שהוא נסע איתו "רגיל כזה".

חאמד שלל את הטענה שהוא וחאלד אילצו את אברהים באיומים לשחרר את הקטינה; הכחיש שאמרו לאברהים שאם לא ישחרר את הקטינה, לא יהיה לו טוב; הכחיש שאמרו לו שאם יידעו שלמנוח יש קשר עם הקטינה הם ישברו לו את הרגליים, או שהוא ילך על הברכיים; ושלל את הטענה שבשלב מסוים חאלד לקח את אברהים לצד ואיים עליו שהוא יקרע למנוח את הפה, או בכלל שחאלד לקח את אברהים לצד; וחזר על הטענה שהם באו בכבוד ויצאו בכבוד.

בחקירתו הנגדית הוסיף חאמד, כי באותו יום שבת, אברהים הסכים שהמנוח יתחתן עם אחותם אימאן במקום עם הקטינה, וכי תחילה הוצעה לו מנאל, אחותה הגדולה של הקטינה, אך הוא סירב (עמ' 168-170).

לגבי דבריו של אוסמה, כי חאמד דיבר איתו בטלפון ואמר לו שהמנוח צריך להסתתר ולברוח, השיב "תשמע, אני דיברתי עם אוסמה, אמרתי לו תשמע, בינתיים יש שמועה על הבת שלך, שמוחמד מדבר איתה בטלפון, לא אמרתי, חס וחלילה, שיקרה משהו, אמרתי לבן אדם שיסתתר"; ואישר כי היתה שמועה שהמנוח והקטינה דיברו בטלפון ו"אמרתי שבינתיים, עד שנפתור את הבעיה, לא התכוונתי למשהו רע, חס וחלילה... אמרתי לאוסמה שיסתתר, שיש שמועה שמוחמד מדבר עם הבת של חאלד בטלפון... אמרתי שיסתתר בבית, בינתיים, עד שנפתור את הבעיה הזאת וזהו, לא התכוונתי, חס וחלילה, שיקרה משהו, משהו רע". לשאלה מדוע אם כך אמר לו להסתתר, השיב "תשמע, עדיין המצב חם, אצלנו אומרים ככה... שיש שמועה, שמוחמד מדבר עם ג', זה הכל... קשר טלפוני... זה אסור אצלנו"; לשאלה אם זה לא קשור בכך שהמנוח רצה להתחתן עם הקטינה והם כבר הבטיחו אותה לאחר, השיב "לא, לא, חס וחלילה, חס וחלילה, לא התכוונו למשהו רע בכלל, התכוונו שזה לא יפה אצל הבדואים, שמישהו אחר מדבר עם הבת שלך, הבנת? זה הכל", ואישר שוב כי המתח נוצר מהשמועה על כך שהשניים בקשר טלפוני (עמ' 170-171).

בחקירתו החוזרת, לבקשה שיסביר את דבריו שהמצב היה חם, השיב חאמד "תשמע, זה מנהג אצלנו, זה ככה, כשיוצא דבר כזה, זה אסור, זה לא נעים שידבר עם הבת של חאלד אז אמרתי שבינתיים, עד שנפתור את

הבעיה הזאת, שלא יצא מהבית, זו הכוונה, לא התכוונתי למשהו רע, חס וחלילה, שיקרה משהו", ואישר כי התייחס למצב שבין משפחתו לבין משפחת המנוח. לגבי השמועה הבהיר, כי מדובר בשמועה שהמנוח מדבר עם הקטינה, ולשאלה מי ידע על כך, השיב ש"כל האנשים מדברים על זה... כל המשפחה, כן"; לשאלה למה לא אמר זאת בחקירתו במשטרה, השיב כי לא נשאל על כך. לשאלה מתי היתה השיחה עם אוסמה, השיב כי זה היה לפני הפגישה אצל אברהים, בסמוך לאחר שחאלד החליט לחתן את בתו עם הבן של עטיש (עמ' 172-173).

כשנאמר לעד שהוא אמר לאוסמה שאחים שלו מחפשים את המנוח ושיסתתר, השיב "קודם כל, אני לא אמרתי לו שהאחים שלי מחפשים אותו, זה דבר ראשון ודבר שני, אמרתי לו שיסתתר בינתיים, עד שנפתור את הבעיה, זה הכל... לא, לא אמרתי לו ככה" (עמ' 173). בשלב זה, ביקשה התובעת להכריז על חאמד כעד עוין, בטענה כי דבריו עומדים בסתירה לאמרה בכתב, שהיא ההודעה ששלח אוסמה למנוח (ת/50, ת/43), מיד לאחר שיחתו עם חאמד. בהחלטת לעניין זה ציינתי, כי למרות הבעייתיות שבבקשת המאשימה, הנובעת מכך שהתכתובות בין אוסמה לבין המנוח כוללות עיבוד שערך אוסמה לדבריו של חאמד, הרי שניתן לראות בהודעה ששלח אוסמה למנוח בשעה 17:50 ולפיה "חאמד אמר לי להגיד למוחמד שיסתתר, החברה מחפשים אותו" משום אמרה בכתב, וכי ב"כ המאשימה רשאית לחקור את העד בעניין זה כדי להוכיח קבילותה, ובהמשך התרתי הכרזתו של חאמד כעד עוין וחקירתו בחקירה נגדית לעניין זה (עמ' 175-177).

לגבי הטענה שמפלט השיחות עולה, כי הוא התקשר לאוסמה בשבת 17.10.15 בשעה 17:46 ושוחח איתו במשך כשתי דקות, וכבר ב-17:49 אוסמה שלח הודעה למנוח בה כתב לו שיסתתר, שמשפחתו של פריג' מחפשת אותו ושהאנשים חמים, ולאחר מכן כתב שחאמד אמר לו להגיד למנוח שיסתתר, כי החבר'ה מחפשים אותו, חזר חאמד על טענתו שרק אמר לו שיסתתר כי יש שמועה כזו. לשאלה מדוע שאוסמה יכתוב את זה לאחיו, אם זה מה שהוא אמר לו, השיב "את זה אוסמה יידע, המצב עדיין חם, הוא גם רוצה לשאול את אח שלו אם יש לו קשר, אולי, עם הבת של חאלד, אם אמת או לא, עד שנפתור את הבעיה, ככה זה אצלנו" (עמ' 175-176). לגבי הטענה שהוא נמנע מלהגיע לחקירות נוספות במשטרה, כי ידע שיעומת עם המידע שביקש מאוסמה להזהיר את המנוח שיסתתר מפני משפחתו, השיב "לא, לא אמרתי לו המשפחה, אמרתי לו תשמע, המצב עדיין חם, שאחיי יסתתר, זה הכל, לא פחות ולא יותר... אמרתי לו תגיד לאחיי שיסתתר בינתיים, שיש משהו, מדבר עם הבת של חאלד, זה הכל" (עמ' 177). בהמשך הבהיר שוב שאמר לאוסמה רק "שיש שמועה, שאחיי מדבר עם הבת של חאלד, שבינתיים, שיסתתר, זה הכל, לא התכוונתי, חס וחלילה, למשהו רע... תשמעי, שיסתתר, יעני, שלא יצא מה... יסתתר, בינתיים, בבית עד שנפתור את הבעיה הזאת" (עמ' 180).

חאמד אישר כי הם ידעו קודם לכן שהמנוח רוצה את הקטינה, אך טען שלא ידעו שהוא מדבר איתה, ושגילו על השמועה רק אחרי שהיא הובטחה לבן של עטיש, ולכן הכעס; והבהיר כי שוחח עם אוסמה לאחר שעטיש בא לאביו, באותו יום (עמ' 177-178). לשאלה מדוע הזהיר את המנוח מפני משפחתו, ומה חשב שיעשו לו, השיב שוב שהמשפחה שלו לא היתה עושה לו כלום, והמנוח עצמו מהמשפחה שלהם, אך "דיברתי עם אוסמה, שיגיד לאח שלו שיסתתר, זה לא נעים"; לשאלה מדוע הוא צריך להגיד לו להסתתר אם זה רק לא נעים, השיב "תשמעי, אצלנו המנהגים האלה ככה", והסביר כי היה צורך לברר אם המנוח דיבר עם הקטינה או לא, כי "זה לא נעים שפתאום יש קשר עם הבת של חאלד"; אישר כי משפחתו כעסה מכך, אך הוסיף כי "זה לא נעים לכל הבדואים, לא רק למשפחה שלי". חאמד אישר כי מסיבה זו הוא וחאלד הגיעו מאוחר יותר לשיג של משפחת המנוח, ורצו שאברהים יחזור בו מה"דחיל", אך שלל

את הטענה שאיימו על אברהים; ולשאלה מדוע אם כך היה צריך גם להתקשר לאוסמה לפני כן ולהזהיר את המנוח, השיב "תשמעי, גם מדברים איתו וגם הולכים לשיג אצלם" (עמ' 178-179).

עדות של עזאת אלהואשלה

עזאת, אחי הנאשם, סיפר בהודעתו (ת/144) על הסכסוך לגבי החתונה, ציין כי יחד עם האחים נכח בארוחה שהתקיימה ביום שבת עם עטיש וכמה מבני משפחתו; וכי שמע מהמשפחה שלפני הארוחה חאלד וחאמד הלכו לאברהים, וסגרו איתו שהמנוח יתחתן עם אחותם אימאן; אך שלל שהלך עם חאלד וחאמד לאברהים, והכחיש שאיים על אברהים. עוד אישר כי היתה שמועה על קשר בין המנוח לבין הקטינה, אך טען שהוא לא יודע אם זה נכון או לא, ושזה לא מעניין אותו. יצוין, כי עזאת הובא כעד מטעם ההגנה וחזר על הכחשתו שהגיע לשיג של אברהים או שאיים (עמ' 328).

ראיות לגבי איסוף המנוח ממכון השטיפה לשיג של משפחת הנאשם

המאשימה העידה מספר עובדים ממכון השטיפה "עולם הרכב" בדימונה, משם אסף הנאשם את המנוח זמן קצר לפני האירוע, וכן הוגשו דיסקים של מצלמות אבטחה מהמכון וממצלמות עירוניות.

מצלמות האבטחה של מכון השטיפה

מכשיר ה-DVR של מכון השטיפה, שבו תיעוד ממצלמות האבטחה של המכון, בהן תועדה הגעת המנוח למקום ואיסופו ע"י הנאשם, נתפס ע"י המשטרה כבר ביום האירוע (ת/141); ואין חולק כי זמן המצלמות אינו תואם את זמן האמת, שכן לפי זמן המצלמות האירועים התרחשו ביום 22.10.15, יום למחרת מותו של המנוח.

הצדדים הגישו בהסכמה דוח בדיקת מכשיר DVR שערך החוקר יגאל זינגר (ת/105), ממנו עולה, כי בעת שהפעיל את המכשיר, מצא כי זמן המחשב (הוא הזמן המופיע על גבי תיעוד המצלמות-ג.ש) עומד על 27.10.15 בשעה 18:40, אשר אינו תואם את זמן האמת בעת הבדיקה, שהיה 26.10.15 בשעה 17:55. בהערות ציין השוטר, כי ביום 25.10.15 הועבר המשק לשעון חורף, והבדיקה נערכה גם היא בשעון חורף (בשונה ממועד האירוע, שהיה בשעון קיץ-ג.ש). מהאמור עולה, כי התאריך שמופיע בתיעוד מצלמות האבטחה מיום האירוע "ממהר" ביום, ואילו השעון "מאחר" ב-15 דקות.

מצפיה בדיסק מצלמות האבטחה של מכון השטיפה (ת/129- מדובר ב-8 מצלמות שונות) וממזכר הצפיה שערכה השוטרת שירי אביב (ת/129) עולה, כי ביום האירוע נצפו ההתרחשויות האמורות במצלמות (לפי זמן המצלמות, ממנו כאמור יש להוריד יום, ולהוסיף 15 דקות):

בשעה 10:34:08 רכב לבן שבו נוהג המנוח נכנס אל תוך רחבת השטיפה (מצלמה 1).

בשעה 10:36:05 המנוח יוצא מתוך הרכב, ובהמשך נראה עם בחור נוסף מוציאים אשפה מהרכב (מצלמות 1, 3).

בשעה 10:39:27 ג'יפ מסוג טויוטה בצבע לבן מתקרב, מגיע לרחבה וחונה בסמוך לרכבו של המנוח (מצלמות 1, 3, 8).

בשעה 10:39:57 המנוח ניגש לחלון הנהג של הג'יפ ונראה לוחץ ידיים עם הנהג (מצלמות 1, 3, 8).

בשעה 10:40:17 המנוח משוחח עם אחד העובדים שעובד ברכב שחנה לידו (מצלמה 3).

בשעה 10:40:32 המנוח נכנס לג'יפ הלבן, למושב שליד הנהג (מצלמות 1, 3, 8).

בשעה 10:40:38 עד 10:40:51 הג'יפ הלבן יוצא מרחבת השטיפה, עולה מכיוון החול לכביש שמול הרחבה, פונה שמאלה לכביש ומתרחק (מצלמות 1, 3, 8).

משאין מחלוקת כי הנאשם הוא זה שאסף את המנוח ממכון השטיפה, עולה מהשילוב שבין ת/129 ות/105, כי ביום האירוע הם נראו עוזבים את המקום ברכבו של הנאשם, בסמוך לפני השעה 10:56.

מצלמות נוספות

במזכרו של החוקר עזאדין אלאטרש מיום 27.10.15 (ת/29) ציין החוקר, כי התבקש לצפות במצלמות מוקד "רואה" בעיר דימונה מיום 21.10.15, ולנסות לאתר את רכבו של הנאשם, טנדר טויוטה לבן. לדבריו, במצלמה של הכניסה הראשית לעיר, לא ראה רכב עונה לתיאור הנכנס לעיר; במצלמה של הכניסה הצפונית, מכיוון אזור התעשייה, ראה רכב דומה נכנס לעיר בשעה 10:36:40; בשעה 10:40:17 הבחין ככל הנראה באותו רכב יוצא מהעיר בכניסה הראשית ופונה ימינה לכיוון כללי באר שבע; בשעה 11:25:49 הבחין ככל הנראה באותו רכב יוצא מהעיר מהכניסה הראשית ופונה ימינה לכיוון כללי באר שבע. עוד ציין, כי לא ניתן לראות את לוחיות הזיהוי של כלי הרכב, וכי השעה במצלמות תואמת לזמן האמת.

במזכרו של החוקר יוסף בר מיום 29.10.15 (ת/125) ציין החוקר, כי צפה בשלושה דיסקים של מצלמות מוקד "רואה" של העיר דימונה (שני הראשונים מצומת הכניסה הצפונית לעיר, והשלישי מהצומת שאחרי הכניסה לעיר) מיום 21.10.15, על מנת לנסות לאתר את רכבו של הנאשם, טנדר טויוטה לבן. בדיסק הראשון ראה בשעה 10:57:39 רכב העונה לתיאור המגיע מדימונה ופונה ימינה לכיוון כללי באר שבע; בדיסק השני ראה בשעה 11:25:51 רכב העונה לתיאור המגיע מדימונה ופונה לכיוון באר שבע; ובדיסק השלישי ראה בשעה 10:57:35 רכב העונה לתיאור הנוסע על שדרות הרצל ישר, לכיוון צומת היציאה מהעיר, וכך גם בשעה 11:25:49. החוקר ציין, כי מדובר ברכב העונה לתיאור בלבד, שלא זוהה על פי מספר הרכב אשר לא נראה במצלמות; וכי נראו מספר רכבים דומים לרכבו של הנאשם, אך הם נשללו לפי אורות הברקס, מיקום האנטנה בגג, הקשת בחלק החיצוני והדגם.

עדויות העובדים במקום

במסגרת פרשת התביעה נשמעו עדויות והוגשו אמרות של מספר עובדים במכון השטיפה מהן עולה, כי ביום האירוע הגיע המנוח לשטוף את רכבו במכון, לאחר זמן קצר הגיע למקום הנאשם ברכבו, המנוח ניגש אליו, השניים דיברו זמן

קצר, ואז המנוח נכנס לרכבו של הנאשם והם נסעו לכיוון היציאה מדימונה, כשרכבו של המנוח נותר במקום (ת/8, ת/11, ת/89).

חליל אלהואשלה, מנהל המכון, סיפר בהודעתו מיום 22.10.15 (ת/8), כי ביום האירוע בסמוך לשעה 11:00, הוא שהה במשרד במכון, ראה את המנוח מגיע עם רכבו, ניגש אליו וזה אמר לו שהוא רוצה שטיפה רגילה פנימית וחיצונית; המנוח יצא מהרכב והחל לפנות את חפציו ואחד העובדים התחיל לעבוד על הרכב. בשלב זה הלך העד לרכבו שחנה בסמוך והתכוון לנסוע לסידורים, ולפני שהחל לנסוע ראה את הנאשם מגיע ברכבו; הנאשם נעמד בכניסה לשטיפה אך לא ירד מהרכב, המנוח ניגש אליו לדלת של הנהג, הם לחצו ידיים, דיברו כ-20 שניות והוא ראה שהם צוחקים, ואז המנוח נכנס לרכבו של הנאשם, ישב לידו, והם נסעו לכיוון היציאה מדימונה. לדבריו, הוא נסע מהמקום וחזר לאחר כ-10 דקות, ראה שרכבו של המנוח כבר נקי מבפנים; הם רצו להעביר את הרכב לשטיפה חיצונית, אך לא ידעו מה הקוד של הרכב, ולכן הוא התקשר לאחי המנוח אסמה בשעה 11:40 (העד בדק את השעה בטלפון שלו), וזה לא ענה לו. לדבריו, לאחר כן התקשר אליו מישהו שסיפר לו על קטטה בשכונה ועל כך שהגיעו ל"מיראז" בדימונה, הוא נסע למקום ושם שמע שהמנוח נמצא באמבולנס, וראה את הרכב בו אסף הנאשם את המנוח מהמכון עומד בצד; ועל כן כשחזר למכון הבין שכבר אין טעם לשטוף את רכבו של המנוח, הם דחפו אותו הצידה, ובצהרים אסף אותו דודו של המנוח. בחקירתו הנגדית הבהיר העד, כי בעת המפגש בין הנאשם למנוח, הוא ישב ברכבו והיה רחוק מהם, כך שאינו יודע על מה הם דיברו, אך ראה שלחצו ידיים, דיברו כמה מילים לזמן קצר, ולא היה ריב או כעס ביניהם (עמ' 40).

בהודעתו השנייה (ת/9), נשאל העד על התנהלותו של הנאשם מול מכון השטיפה. לדבריו, הנאשם נוהג לשטוף אצלם את הרכב כפעמיים או שלוש בחודש, ולפני שהוא מגיע הוא מתקשר לעובד סלימאן כדי להזמין תור, מאחר שסלימאן הוא זה שמשגיח על העובדים. בחקירתו הנגדית אישר העד, כי הנאשם סמך בעיקר על סלימאן, כי הוא יותר אחראי, כי הוא רגיל אליו ומאחר שרצה שהוא יטפל ברכב שלו, ולשאלה אם הנאשם לא שטף את הרכב כשסלימאן לא נמצא במקום, השיב כי אינו יודע. העד אישר את דברי הסנגור, כי היו מקרים שהנאשם הגיע לשטיפה בלי להזמין תור, ואם סלימאן נמצא הוא היה שוטף את הרכב; אישר כי סלימאן לא היה במקום אותה עת והגיע מאוחר יותר; והשיב כי הנאשם לא שאל אותו אם סלימאן נמצא, וכי הוא לא יודע אם שאל על כך מי מהעובדים (עמ' 39-41).

נימר אלהואשלה, עובד במכון, סיפר בהודעתו (ת/11) כי בבוקר האירוע המנוח הגיע עם רכבו לאזור השטיפה הפנימית, ואמר לו שהוא רוצה לשטוף את הרכב שטיפה פנימית וחיצונית; וזמן קצר לאחר מכן הגיע הנאשם ועמד עם רכבו אחרי רכב המנוח, המנוח ניגש אליו, הם דיברו "**בצורה רגועה**" פחות מדקה; ואז המנוח הסתובב אל העד, ביקש שישטוף את הרכב מהר כי הוא ממחר, והוא השיב שיקרא לאחד העובדים שיתחיל לעבוד עליו, מאחר שהוא עצמו ניקה רכב אחר שהיה לפניו; המנוח עלה לרכבו של הנאשם, ישב במושב שליד הנהג והם נסעו. לדבריו, לאחר כשעה-שעתיים הוא שמע שהמנוח נפטר, כשרכבו נותר באותו מקום בו השאיר אותו, ולאחר מכן הם דחפו את הרכב לאחור כי לא היה להם מפתח. בחקירתו הנגדית השיב העד כי לא ראה שהנאשם והמנוח צחקו ולחצו ידיים, מאחר שהיה אותה עת בתוך רכב ועבד, אך גם לא שמע צעקות או ריב (עמ' 44-45).

בהודעתו השנייה (ת/12), השיב העד כי עבד במקום כחודש, וחזר לאחר הפסקה של שבועיים; וכי ראה את הנאשם פעם אחת בעבר כשהגיע לשטוף את הרכב, אך אינו זוכר מי שטף לו את הרכב, ואינו יודע אם הוא התקשר לפני כן כדי

לתאם זאת. בחקירתו הנגדית השיב העד, כי אינו יודע אם הנאשם נהג לבוא לשטוף את הרכב רק כשסלימאן נמצא (עמ' 45).

עאמר אבו ראדי, עובד במכון, סיפר בהודעתו מיום 21.10.15 (ת/89), כי הגעת המנוח לשטיפה ואיסופו ע"י הנאשם לאחר כחמש עד עשר דקות, היתה בערך ב-11:00 או 12:00; כי המנוח לא הוכנס לרכבו של הנאשם בכח או באימים; וכי עמד קצת רחוק מהם ולא ראה אם יש אדם נוסף ברכב. לדבריו, לפני שהמנוח הלך, הוא אמר לו **"תשטפו את האוטו טוב, עוד מעט אני חוזר"**, אך הוא לא חזר, ולאחר שעה שמעו שהוא נרצח.

סלימאן אלהואשלה, עובד במכון ואחראי על העובדים, מסר בהודעתו מיום האירוע (ת/13), כי הגיע למכון בשעה 12:00, וחליל ביקש ממנו להתקשר לנאשם ולשאול אותו מה הקוד לרכבו של המנוח, שכן המנוח נסע איתו; והוא התקשר לנאשם, אך הטלפון שלו היה סגור. לאחר מספר דקות מישוה התקשר לחליל ואמר לו שהיתה קטטה בכפר, ולאחר מכן מישוה אמר לו שלקחו את הנדקר ל"מיראז"; חליל נסע לשם וכשחזר אמר לו שהמנוח נדקר ונהרג, וביקש שידחפו את הרכב שלו החוצה, כי הוא מפריע בעבודה; ובהמשך, הגיע דודו של המנוח ולקח את מפתחות הרכב.

בהודעתו השניה (ת/14) השיב העד, כי הוא עובד בשטיפה וכשחליל לא נמצא, הוא ממלא את מקומו כאחראי. לדבריו, הוא מכיר את הנאשם רק מהעבודה, כמי ששוטף את רכבו במכון כפעמיים או שלוש בחודש, והפעם האחרונה היתה כחודש לפני האירוע. לשאלה אם הוא מדבר עם הנאשם בטלפון, השיב כי לפעמים הנאשם מתקשר אליו כדי להזמין תור לשטיפה, ומבקש שידאג לעובד טוב שינקה את רכבו, וכי העד מוודא לאחר מכן שהרכב נקי; כשהוא בדרך כלל משגיח על העובדים כשחליל לא נמצא, ורק כשיש לחץ הוא גם שוטף רכבים. לשאלה אם ביום האירוע הנאשם התקשר אליו או להיפך, השיב כי למיטב זכרונו, לאחר שהגיע למכון, הוא התקשר לנאשם פעמיים לבקשת חליל, אך הנאשם לא ענה, כי הטלפון היה כבוי; לגבי הטענה שלפי פלט שיחות הוא התקשר לנאשם מספר פעמים לפני השעה 12:00, השיב כי הוא זוכר שזה היה סמוך לשעה 12:00, ושניסה להתקשר מספר פעמים, אך הוא בטוח שלא דיבר איתו באותו יום.

בחקירתו הנגדית אישר העד, כי הנאשם לפעמים היה מתקשר אליו כדי להזמין תור לשטיפה, ולפעמים מגיע בלי לתאם; לשאלה למה הנאשם היה מתקשר אליו, השיב כי הנאשם היה בודק אם הוא נמצא, כי הוא משגיח על העובדים במקום חליל, ודואג שינקו לו טוב את הרכב שהוא רכב חדש. לשאלה אם הנאשם לא היה שוטף את הרכב אם הוא לא נמצא שם, השיב כי לפעמים הוא כן היה שוטף, כשהרכב מאד מלוכלך. העד אישר, כי לא היה בזמן שהנאשם הגיע ביום האירוע, אלא הגיע מאוחר יותר (עמ' 46-47).

עדויות שונות לגבי יום האירוע

עדויות של קאיד אלהואשלה

אמרותיו של קאיד, אחי הנאשם, הוגשו במקום עדותו הראשית (ת/19, ת/20, ת/21, ת/22), תוך שב"כ המאשימה הבהירה כי לא כל דבריו באמרות מקובלים על המאשימה, וכי תבקש בסיכומים לפצלן.

בהודעתו מיום 21.10.15 (ת/19, וכן דיסקים ותמלול-ת/20), במסגרתה נחקר תחת אזהרה בחשד לרצח, תחילה קאיד שיתף פעולה באופן מוגבל, וכמעט לא השיב לשאלות (לדבריו בעצת עורך דינו) לגבי הבאת המנוח למיון בדימונה, לגבי הרצח, או לגבי הסכסוך. בשלב זה, השיב בקצרה כי הקשר שלו עם המנוח תקין, אין ביניהם סכסוך, הוא לא מבלה איתו או מדבר איתו ביום יום; כי הוא לא קשור לרצח; וכי הרכב מסוג טויוטה (בו הביא את המנוח למיון) שייך לנאשם (ת/19 עמ' 3-5). בשלב מסוים, לאחר שנשאל מתי ראה את המנוח אצלם במתחם ומה היה מצבו כשראה אותו, ביקש קאיד לספר את כל האמת, אך עמד על כך שדבריו יתועדו במצלמה (ת/19 ש' 240-244, ת/20 עמ' 51 ש' 29 עד עמ' 58); קאיד סיפר תחילה את הדברים לחוקר בעל פה (ת/20 עמ' 58-69), ולאחר מכן חזר על הדברים לשם הקלדתם (ת/19 עמ' 8-13, ת/20 עמ' 70 ואילך).

בשלב זה סיפר קאיד, כי ביום האירוע יצא מהבית בשעה 05:30 לעבודתו כנהג הסעות, ב-07:30 יצא מאזור ים המלח, אסף את רכבו מדימונה, ערך קניות וחזר הביתה, שם אכל וישב עד 09:00 ויצא שוב לערוך סידורים, עד שחזר הביתה. לדבריו, הספיק להיות בבית כחמש דקות, ובערך בשעה 11:00 התקשר אליו הנאשם ואמר לו שהוא צריך אותו בשיג, בלי להוסיף דבר; הוא הגיע לשיג ומצא את המנוח מדמם, בתוך השיג בכניסה מצד ימין, שאל את הנאשם מה קרה לו, אך זה לא ענה לו, והמנוח אמר לו **"תעזור לי"**, כשבשלב זה המנוח עמד, ולאחר שאמר זאת נשכב ארצה (ת/19 ש' 303-307, ת/20 עמ' 73, 79, 82). קאיד גרר את המנוח לרכב של הנאשם "כתף על כתף", ומאחר שלא יכל להרימו לבד, קרא לאחיו עלי ולאחיינו איימן שיעזרו לו, ביחד הם השכיבו את המנוח על הכסא האחורי ברכב, והוא אמר להם שייקחו אותו מיד למיון, ומכיוון שלא היה לו מקום ברכב, הוא אמר להם לחזור ולקחת אותו ואחרי שהורידו את המנוח במיון, הם חזרו, הוא לקח את הרכב ונסע לבד למיון כדי לראות מה מצבו של המנוח, ואז נעצר.

לשאלות החוקר השיב, כי כשהגיע לשיג המנוח היה בחיים, ואמר לו שיש לו כאבים (ת/20 עמ' 60); כי ראה שהיתה לו דקירה ברגל וכשהרים אותו ראה דם; כי פרט למנוח היה שם רק הנאשם **"היה עוזר לו"** (מילה לא ברורה) **היו מדברים ביחד** (שם בעמ' 61). לדבריו, הוא שאל את הנאשם מה קרה, אך זה לא ענה, והוא ראה אותו מדבר בטלפון אך אינו יודע עם מי, הוא עצמו ראה את המנוח עם דם ולכן רץ מהר לקרוא לאחיו עלי ולאיימן, והם העלו את המנוח לרכב ולקחו אותו למיון (שם בעמ' 63-64). לשאלת החוקר מדוע הנאשם לא עזר לו לקחת את המנוח לרכב, השיב **"לא יודע לאן הוא הלך... אולי שהוא נבהל לא יודע מה... (לא ברור)... לא יודע למה הוא לא עזר"** (שם בעמ' 74), ולאחר מכן הוסיף, כי **"אני אמרתי לך הוא נבהל... שהסתכלתי לשמה לא ראיתי אותו קראתי לעלי לעזור לי... לא יודע הוא היה מאחורי לא תשמע ברגע זה אתה לא מסתכל שמאלה וימינה"** (שם בעמ' 82, ת/19 ש' 334-340). לדבריו, בעת שהגיע לשיג הנאשם עמד במרחק של מעט מעל מטר מהמנוח, הוא לא ראה שהם רבו, ולא שמע צעקות ביניהם (ת/20 עמ' 90-92, ת/19 ש' 365-377). קאיד עמד על כך שלא ראה סכין או כלי תקיפה אחר; שאינו יודע מי דקר את המנוח, כמה אנשים דקרו אותו, או אם היתה קטטה; ולשאלות החוקר השיב שגם המנוח או הנאשם לא אמרו לו (ת/20 עמ' 66-68), ושלא היה זמן לשאול (שם בעמ' 80); וכן אמר שבהתחלה חשב שהמנוח נפל, ושהוא לא יודע אם הוא נדקר או נפל (שם בעמ' 75-78, ת/19 ש' 286-302). לדבריו, אינו יודע למה המנוח הגיע אליהם ומי הביא אותו, פעם הוא היה אצלם חופשי בבית, אבל אז המנוח התנגד שהקטינה תתחתן, ואחר כך ויתר על כך, ולכן הוא לא יודע למה הוא הגיע היום **"לא יודע זה מה שמשגע אותי לא יודע מה למה הגיע איך הגיע..."** (ת/20 עמ' 62-63, 68). לשאלה מדוע לא התקשר למד"א או למשטרה ברגע שהגיע לשיג, השיב כי לא עלה לו בראש להתקשר למשטרה ולגבי מד"א, הוא הרים אותו ועזר לו, ואולי עלי או איימן התקשרו (ת/19 עמ' 13).

עוד טען קאיד, כי אינו יודע לאן הנאשם הלך (ת/20 עמ' 69) או איפה הוא נמצא עכשיו (שם בעמ' 75); ואינו יודע מתי הנאשם ברח מהמקום או אם הוא ברח, שכן כשדיבר איתו הנאשם דיבר או שיחק בטלפון והסתובב ליד השיג (שם בעמ' 81-82, ת/19 ש' 326-331).

בהודעתו מיום 28.10.15 (ת/21), קאיד כמעט ולא השיב לשאלות, והפנה לתשובותיו במסגרת החקירה הראשונה, תוך שאמר שבה אמר את האמת.

בהודעתו מיום 21.11.15 (ת/22) השיב קאיד בצורה דומה, אם כי השיב על מקצת השאלות. וכך, אישר כי בעת שהגיע לשיג, עלי ואיימן התעסקו עם הטרקטור, אך הוא לא יודע מה היתה הבעיה בטרקטור או מה הם עשו, ואינו יודע לאן הם נעלמו מאז; לשאלה מדוע גם עלי ואיימן התעסקו בטרקטור וגם הנאשם הגיע במיוחד כדי לעשות זאת, השיב כי הנאשם אחראי על הטרקטורים, ויש לשאול אותו (ש' 170-187).

לגבי פלט השיחות, ממנו עולה שביום האירוע הוא דיבר עם איימן 3 שיחות (11:13, 11:20, 11:21), בסמוך לאחר שאיימן ועלי לקחו את המנוח למיין, כשנשאל על תוכן השיחות, השיב שאינו זוכר; כך גם לגבי השיחות עם אחיו עומר (11:23, 11:34), ולגבי השיחות עם אחיו עזאת ועם אביו בדקות שבסמוך לאירוע. כשנשאל על כך שהנאשם התקשר אליו בשעות 10:58, 10:59 אך הוא לא ענה, השיב כי אולי לא שם לב, וכי הוא לא זוכר מה עשה אותה עת; ולגבי השיחה מהנאשם בשעה 11:01, לא רצה להרחיב, אמר שאינו זוכר ושומר זאת בחקירה הראשונה (שם ש' 256-284).

לכל השאלות בנוגע ל"דחיל", לסכסוך, לחתונה ולשיחות שקיים עם חליל בקשר לחתונה, או בקשר לשמועה על המנוח ועל הקטינה, השיב קאיד כי הוא לא זוכר (שם ש' 300-376). לגבי הטענה שחאמד הזהיר את המנוח באמצעות אוסמה שהם מתכוונים לפגוע בו, השיב שחאמד לא אמר לו דבר ושאוילי אוסמה משקר; והכחיש את הטענה שהוא ואחיו דיברו ותכננו לפגוע במנוח (שם בש' 377-387). לשאלה מדוע התקשר אל המנוח מספר פעמים בשבת בבוקר, השיב שאינו זוכר אם התקשר אליו ולמה, ושאינו זוכר למה לאחר השיחות הללו שוחח שמונה פעמים עם חליל (שם בש' 392-425).

בחקירתו הנגדית אישר קאיד, כי מה שמסר בחקירתו הראשונה זה מה שקרה; כי ביום האירוע חזר הביתה אחרי העבודה, הנאשם התקשר אליו ואמר לו **"תבוא לשיג"**, הוא הגיע לשיג, שם ראה את המנוח פצוע, והנאשם אמר לו **"טפל בו, תעזור לו"**, והוא חשב לקחת אותו ברכב ל"מיראז'" דימונה שהוא המקום הקרוב ביותר עם שירותי טיפול נמרץ. לשאלה למה לא התקשר למד"א, השיב כי היה לוקח למד"א הרבה זמן להגיע אליהם, וברכב זה יותר מהר; לשאלה אם הודיעו למשטרה או למד"א, השיב כי הוא חושב שעלי הודיע גם למשטרה וגם למד"א (עמ' 64-65). לשאלה מה ראה על המנוח, השיב כי ראה דם על רגלו, והוא לא זוכר אם הוא עמד או שכב; ובהמשך אישר כי המנוח היה בחיים, אמר שאינו זוכר אם המנוח דיבר, אך **"הוא ביקש ממני לעזור לו גם. דיבר. לא זוכר בדיוק"**. לשאלה איפה היה הנאשם ביחס למנוח, השיב **"בסביבה, קרוב"**; לשאלה באיזה מצב היה הנאשם השיב **"בוא נעזור לו, נטפל בו"**, ושאינו יודע למה הנאשם לא טיפל במנוח; ובהמשך אישר כי ככל הנראה הנאשם נבהל, וציין כי לא הבחין אם היה דם על הנאשם. לשאלה אם הנאשם סיפר לו מה קרה, השיב בשלילה; ולשאלה מה הנאשם עשה לאחר מכן, השיב **"הסתובב, הלך לגבעה"**; ובהמשך השיב שאינו זוכר אם ראה את הטרקטורון שהנאשם טוען שברח מהמקום (עמ' 65-67). לשאלה מה עשה כדי לפנות את המנוח, השיב כי קרא לעלי ולאיימן, שהיו מתקנים את הטרקטור

במרחק של כ-100-200 מטרים מהשיג, הם הגיעו וביחד הרימו את המנוח לרכב של הנאשם, השכיבו אותו במושב האחורי, והשניים פינו אותו; ולשאלה מדוע נסעו דווקא ברכב של הנאשם, אישר כי זה היה הרכב הכי קרוב, וכי הנאשם לא התנגד לכך.

לשאלה מה קרה למנוח ומי דקר אותו, השיב קאיד כי אינו יודע דבר, ואישר כי הוא לא הרג אותו; לשאלה מדוע הנאשם הביא אותו לשיג, השיב **"לתקן את הטרקטור, לא יודע מה"**. לשאלה אם פרט לנאשם, לעלי ולאיימן היה עוד מישהו בחוץ, השיב בשלילה; ולשאלה כמה זמן היו עלי ואיימן בסככה, השיב שאינו זוכר ושלא שם לב אם הם היו שם גם כשחזר מהעבודה; לדבריו, הוא לא יכול לדעת כמה גברים היו בביתם בעת האירוע, אך אישר כי רוב האנשים שם לא עובדים.

בחקירתו החוזרת, כשהוטח בפני קאיד כי לא אמר באף אחת מחקירותיו, שעם הגעתו לשיג הנאשם אמר לו לטפל במנוח, השיב שיכול להיות שבמשטרה לא שאלו אותו; כשנאמר לו ששאלו אותו זאת הרבה פעמים, השיב שהוא לא זוכר מה אמר. כשנאמר לו שבחקירה אמר שהמנוח הוא זה שביקש ממנו לעזור לו ולא הנאשם, השיב **"יכול להיות שנזכר לי. נזכרתי שהוא אמר לי את זה"**. לשאלה מדוע אמר לראשונה בעדותו שהנאשם הלך לגבעה ולא הזכיר זאת בחקירות, השיב **"הסתובב ליד השיג. זה לא כאילו גבעה גבעה"**; לשאלה אם יתכן שלא ראה זאת, ואמר זאת כי שמע את הסנגור אומר זאת, השיב **"ראיתי את זה מה זה לא ראיתי"**, ולאחר מכן הוסיף שאינו זוכר מה אמר במשטרה. לשאלה כמה זמן עבר מהרגע שהגיע לשיג ועד שפינו את המנוח, השיב שאינו זוכר (עמ' 71-73).

עדות של עלי אלהואשלה

העד, אחיו של הנאשם, שהוזמן להעיד מטעם ההגנה, העיד כי הוא עובד בחברה של אביו כמפעיל טרקטור. לדבריו, הוא זוכר את יום האירוע ולא ישכח אותו, באותו יום הוא קם בבוקר, ואביו אמר לו לתקן את הטרקטור (שופל) שבסככה ליד הבית, והוא ואחיינו איימן הלכו לתקן את הטרקטור בשעות הבוקר, אך לא הצליחו והטרקטור לא הניע.

לדברי העד, בשלב מסוים, שמע את אחיו קאיד קורא לו בצעקות ובסימוני יד לבוא מהר, הוא הבין שמשהו לא בסדר, וביחד עם איימן הגיע לקאיד שהיה ליד השיג, מרחק של כ-30-40 מטר מהסככה; כשהגיעו, קאיד היה לבד, גרר את המנוח לרכב של הנאשם, וביקש מהם לעזור לו להעלות את המנוח ברכב מאחור, והם עזרו לו; כאשר מצבו של המנוח היה קשה, והוא ראה עליו הרבה דם, מאזור הבטן ומטה. הם העלו אותו למושב האחורי של הרכב, ולקחו אותו למיון ל"מיראז", כשהוא נוהג ואיימן יושב לידו; לדבריו, דיבר עם המנוח במהלך הנסיעה, רצה לשאול אותו מה קרה, אבל **"הוא לא אמר מילים, לא הבנתי אותו"**, אם כי עדיין נשם. הם מיהרו כי מצבו של המנוח היה קשה, הגיעו למיון, הוא נכנס פנימה וביקש שיעזרו לו, ומשלא ראה אף אחד, התקשר לאמבולנס אשר הגיע תוך מספר דקות לחניה של ה"מיראז"; הוא ואיימן סייעו לנהג להעלות את המנוח לאמבולנס, הנהג שאל מה קרה, ו**"אמרתי שאולי הוא נפל מהטרקטור"**, ולאחר מכן עזבו את המקום וחזרו הביתה, כי כבר לא יכלו לעשות דבר. לדבריו, כשחזרו הוא שאל את קאיד מה קרה למנוח, וזה השיב שהוא לא יודע, עלה לרכב ונסע (עמ' 336-342).

לדבריו, לאחר מכן כשהיה בבית, שמע שהמנוח נפטר, וברח מהמקום **"כי אני האחרון, הוא היה אצלי, נפטר אצלי, אני לקחתי אותו למיראז'". שעכשיו המשפחה שלו תגיד שזה אני עשיתי את זה... אצל הבדואים... אם הוא היה אצלי אחרון, אז זה אני. ובגלל זה ברחתי"**. הוא ברח לחבר שלו בתל שבע, ואחרי כחודש חזר הביתה, שם סיפרו לו

מה קרה "שהיה טרקטורן שברח, שהוא דקר אותו", אך הוא לא יודע מי האנשים שדקרו. העד אישר כי המשטרה חיפשה אותו מספר פעמים, אך טען שהיה בעבודה ולא הגיע לחקירה, ולבסוף נעצר בפברואר 2017, ובחקירה שמר על זכות השתיקה, מאחר ש"מה שידעתי שאח שלי סלימאן גם היה בחקירה והוא לא עשה כלום והוא קיבל כתב אישום. אז מה אני אדבר ואני אקבל גם כתב אישום? ... העדפתי לשתוק", ולאחר שישה ימים במעצר השתחרר (עמ' 342-345).

בחקירתו הנגדית, לשאלה מדוע כשחזר הביתה לאחר חודש, לא הגיע למשטרה על מנת למסור את גרסתו ולסייע לנאשם, כאשר היה דרוש לחקירה במשך כמעט שנה וחצי, השיב "למה לי ללכת למשטרה אם אני לא עשיתי כלום?"; לשאלה מדוע לא הלך כדי למסור גרסה שתסייע לאחיו שמואשם בעבירת הריגה, השיב כי הוא מכיר את הנאשם והוא לא מסוגל לעשות דבר כזה, ושב וטען שלא רצה שיגישו גם נגדו כתב אישום. לשאלה מדוע אם כך אינו חושש עוד והחליט לדבר בבית המשפט, השיב כי הגיע לומר את האמת, וחזר על כך שאם היה מספר את האמת במשטרה, היו מגישים נגדו כתב אישום (עמ' 349-351). בהמשך השיב, כי הוא ואיימן לא ברחו יחד, וכי הוא ברח לאחר כשעה, כששמע שהמנוח נפטר, וכשהמשטרה הגיעה כבר לא היה בבית (עמ' 360).

לשאלה מתי ביקש ממנו אביו לתקן את הטרקטור, השיב שאינו זוכר מתי בדיוק, אולי באותו בוקר או ביום שלפני, אך ציין כי האב אמר לו שיילך עם איימן לתקן את הטרקטור, מאחר שהוא רוצה למכור אותו למישהו. לגבי הטענה שעד היום הטרקטור לא נמכר וניתן לראותו בתצלומים עדכניים של הסככה, השיב שזה לא נכון, שהוא לא יודע מתי הוא נמכר, אבל כרגע יש שם טרקטורים חדשים; לגבי הטענה שלא היה שום לחץ למכור את הטרקטור, והוא לא נמכר גם שנה לאחר מכן, השיב כי אביו אמר לו שהוא רוצה למכור את הטרקטור, שהוא היה לחוץ למכור אותו, אך הוא לא יודע מתי הוא נמכר, כי אינו מתעסק בכך (עמ' 352-353). לשאלות בית המשפט השיב העד, כי לא ידע ביום האירוע שגם הנאשם בא לתקן את הטרקטור, או שהביא את המנוח לשם כך, ולא שמע שהם הגיעו. לשאלה מה הכשרתו בתיקון טרקטורים, השיב כי "אני לא מתקן. לפעמים כשאני עובד על הטרקטור, יש משהו כזה בקטנה. אני יכול לעשות. אבל לפעמים אני עושה את זה ולפעמים לא", והוסיף שלא הצליח לתקן את הטרקטור; לשאלה מדוע אם כך היה צריך להיות כל כך הרבה זמן בסככה, השיב "לנסות. לבדוק... ניסיתי פעם חשמל, פעם מצבר, פעם זה"; והוסיף כי איימן עזר לו, למרות שגם הוא לא עוסק בתיקון טרקטורים, וכי גם הם וגם אביו ניסו להניעו (עמ' 363-364).

לשאלה איך קאיד ידע שהוא מתקן את הטרקטור בסככה, השיב כי כשהיה בכניסה לסככה, אפשר לראותו מהשיג וקאיד ראה אותם, כאשר הם עבדו שם כ-40-30 דקות עד שקרא להם. לשאלה איפה היה הנאשם כשהם באו לעזור לקאיד, השיב כי אינו זוכר בדיוק, מאחר שנבהל כשראה את המנוח; לגבי הטענה שהנאשם אמר שראה אותו ואת איימן מגיעים ומעלים את המנוח לרכב, השיב "אולי הוא היה ליד השיג, אבל אני הייתי בלחץ, אני לא ראיתי". לשאלה אם שאל את קאיד מה קרה, השיב בשלילה ואמר שהמנוח היה במצב קשה ולא היה לו זמן לשאול שאלות. לשאלה מדוע לא התקשר לדווח למשטרה או למד"א במהלך הנסיעה "מיראז", השיב כי הם היו בלחץ, המנוח היה במצב קשה ורצו לפנותו למיון; לשאלה למה לא דיווח למשטרה אחרי שהמנוח הועבר לאמבולנס, השיב שרצה לחזור לבית ולשאול מה קרה, ושהיה בלחץ ואינו זוכר מה רצה לעשות (עמ' 354-356).

לשאלה למה דיווח שהמנוח נפל מטרקטורן, השיב "כשאני הייתי מתקן את הטרקטור, שמעתי קול של

הטרקטורון. הוא היה נוסע במהירות. הקול שלו היה קבוע... זה מה שחשבתי, שראיתי את הטרקטורון נוסע מהר בכפר. הקול שלו גבוה. לא יודע. חשבתי שהוא נפל". לשאלה כיצד לא שמע מה קורה בשיג, מרחק קצר מהסככה בה עבד, כאשר הצליח לשמוע את הטרקטורון ואת קאיד, השיב באופן לא ענייני, והוסיף שכשהוא בתוך הסככה הוא לא יכול לדעת מה קורה בשיג. בהמשך, כשהופנה לחוסר ההגיון בטענותיו, הוסיף כי כשיצא לראות את הטרקטורון, הוא יצא לכניסה של הסככה, ואז שמע את קאיד קורא לו (עמ' 357-358). בחקירתו החוזרת הוסיף העד, כי כששמע קול של טרקטורון נוסע במהירות גבוהה, הלך לכיוון הכניסה של הסככה כי חשב שמישהו גנב טרקטורון ובכלל אסור לנסוע אצלם מהר בגלל הילדים, כך שזה נשמע לו מוזר, אך לא ראה דבר פרט לאבק, כשהטרקטורון נסע לכיוון היציאה מהכפר; וכשעמד לחזור לסככה שמע את קאיד קורא לו. לשאלה אם ראה את הנאשם נוסע אחרי הטרקטורון, השיב בשלילה (עמ' 365-366).

לשאלה מי היה בשיג כשהוא ואימן חזרו מה"מיראז", השיב כי אינו זוכר בדיוק מי היה שם; כי פגש את קאיד שלקח את הרכב ונסע, וכן פגש את אביו וסיפר לו שלקח את המנוח למיין. לשאלה כיצד הוא מסביר את דברי אביו שראה אותו ואת שאקר יושבים בשיג ומדברים, כך שלא נראה שהוא היה לחוץ, השיב כי נרגע קצת לאחר שמסר את המנוח לטיפול, עד ששמע שהוא נפטר. לשאלה על מה דיבר עם עומר אחיו כשעה לפני האירוע, השיב שאינו זוכר; לשאלה על מה דיבר עם אביו בשעה 11:34, לאחר האירוע, השיב שהתקשר למשפחה ולאביו, אך אינו זוכר בדיוק עם מי דיבר ועל מה. לשאלה על מה דיבר עם אימן ב-11:39, השיב כי אינו יודע. לשאלה מדוע לא השיב לשיחה ממד"א בשעה 11:24 למרות ששוחח עם הרבה אנשים בטלפון, השיב שאינו יודע (עמ' 359-363).

עדותו של פריג' אלהואשלה

בהודעתו מיום 21.10.15 (ת/15) העיד פריג', כי ביום האירוע פתח את המשרד בבאר שבע בשעה 08:45, סידר ניירת, ובערך ב-10:45-11:00 ירד לשוק, שם ישב עם חבר בבית קפה והלך למכולת; ובדרכו הביתה, בהיותו ביציאה מבאר שבע, התקשר אליו קאיד, ואמר לו שהמנוח נדקר בשיג שלו. כשהגיע לשיג, מצא שם את בנו עלי ואת אחיינו שאקר, עלי השיב לו שאינו יודע איך זה קרה ומי דקר את המנוח, ואמר שלקח את המנוח לאמבולנס; ובהמשך, הגיעה המשטרה, כאשר שאקר ועלי ברחו מהשיג כשהמשטרה באה. לשאלות החוקר השיב, כי אינו יודע מדוע המנוח הגיע לשיג שלו ביום האירוע; כי קאיד התקשר אליו בערך בין 10:30 ל-11:30; כי שוחח עם עלי לראשונה כשפגש אותו בשיג; כי כשהגיע למקום, השיג נראה כמו תמיד, הכל היה במקום, ורק עלי ושאקר היו במקום, כשהם יושבים על הכריות בשיג; וכי אינו יודע למה, איך ולאן הם ברחו כשהגיעה המשטרה.

לדבריו, הוא עצמו לא התקשר למשטרה לדווח על האירוע, כי מד"א כבר התקשרו למשטרה, וכשהגיע לשיג, עלי אמר לו שהתקשרו אליו מהמשטרה והוא לא ענה, אם כי לא שאל את עלי למה. לשאלה איך קאיד ידע שהמנוח נדקר בשיג שלו, השיב שאינו יודע, שלא שאל את קאיד על כך, ושיכול להיות שמישהו אמר לו.

בהודעתו מיום 25.10.15 (ת/16) העיד פריג', כי אינו יודע איפה עלי נמצא, וכי ראה אותו בפעם האחרונה ביום האירוע, כשהיה עם שאקר בשיג; כי אינו יודע איפה אימן נמצא, וראה אותו בפעם האחרונה יום לפני האירוע, אז אמר לו שיש שופל שצריך לתקן ולנפח צמיגים, כי יש סוחר שרוצה לקנות אותו. לגבי הנאשם, טען כי ראה אותו לאחרונה ביום האירוע, כשיצא מהמשרד שלהם בערך בשעה 10:00.

לשאלה מדוע אמר לחוקר בדרך למשרד, שהוא יודע שהם רבו וככה זה קרה, השיב כי כששאל את עלי ושחקר, הם אמרו שמישהו רב פה, אבל **"אני לא יודע אם הם רבו איתו או מישהו אחר"**. לשאלה אם הם אמרו לו משהו בקשר לנאשם, השיב שאמרו לו שהנאשם הוריד אותו שם והלך; לשאלה מדוע לא אמר זאת בחקירה הקודמת ונזכר להגיד זאת רק כשהבין שהנאשם מסובך, השיב שאינו זוכר כלום ואינו יודע איך נזכר בזה, ו**"יש דברים שאתה זוכר ויש דברים שאתה שוכח"**; ובהמשך אמר שאינו זוכר שזה נאמר לו, אינו יודע למה אמר זאת, ואינו זוכר כלום.

בהודעתו מיום 12.11.15 (ת/17) העיד פריג' (בחוסר רצון בולט, תוך שיתוף פעולה חלקי, כאשר לרוב השאלות השיב שאינו זוכר או אינו יודע), כי הנאשם עובד איתו במשרד כפקיד, מטפל בניירת, בשיקים ובחשבוניות; ופרט לכך הוא מתקן טרקטורים כשיש טרקטור תקוע, כאשר הוא לא למד מכונאות אך **"מתעסק בחשמל וסטריטור דברים שרואים בעיניים"**. לדבריו, יש לו כ-15 טרקטורים שעובדים בקק"ל, אך הם מפוזרים במקומות שונים לפי הזמנות, אין לו רישום על כך, אך מנהלי העבודה בקק"ל יודעים איפה הטרקטורים נמצאים ונותנים אישור בכל יום שטרקטור עובד.

לשאלה אם דיבר בטלפון עם מישהו ביום האירוע, השיב שאינו זוכר, וכך גם לאחר שהוזכר לו שאמר בהודעתו הראשונה שקאיד התקשר אליו; לשאלה אם דיבר עם עוד אנשים בעקבות השיחה בה קאיד הודיע לו שהמנוח נדקר בשיג שלו, השיב שאינו זוכר. לשאלה מדוע לאחר השיחה שקיבל מקאיד בשעה 11:11 התקשר לנאשם, השיב שאינו זוכר, שאינו זוכר על מה דיבר עם הנאשם, ושמה שיש לו להגיד כבר אמר בחקירות. לגבי הטענה שעד שהגיע לשיג, הוא ביצע עוד שיחות טלפון, השיב שאינו זוכר, ושללאחר שהגיע לשיג המטרה לקחה לו את הטלפון; כך השיב גם לאחר שפורט בפניו כי הוא דיבר עם עזאת ב-11:18, עם חאלד ב-11:24 וב-11:27, עם עומר ב-11:29, עם קאיד ב-11:29, ועם עלי ב-11:34; וכך גם כשנשאל מדוע לא סיפר על כך באמרתיו הקודמות; ושב ואמר שאינו זוכר שום דבר.

בחקירתו הנגדית טען פריג', כי בבוקר האירוע הוא והנאשם היו במשרד בבאר שבע, הנאשם שתה קפה, עשה כמה סידורים ויצא, כאשר הוא לא יודע לאן, **"אבל בסידור עבודה היה ללכת לטרקטור ללכת לתקן אותו"**; ואישר כי זו היתה הפעם האחרונה שראה אותו באותו יום. לדבריו **"סולימן אמר לך תסדר את הטרקטור. מישהו מלקייה רוצה לקנות"**, ויום קודם לכן הוא עצמו אמר לאיימן ועלי שיתקנו את הטרקטור **"עד שיבוא סולימן וירכיבו את הכול ולהביא את הבן אדם, ויעבוד עליו"**; כאשר לטרקטור היתה **"בעיה בחשמל, בצינורות, כל הדברים. יש הרבה מה לתקן בו. לפרק ולהרכיב"**. לשאלות הסנגור אישר פריג', כי למנוח ולנאשם יש ידע בתחום, ואילו איימן ועלי פירקו צינורות, אך לא הבינו במיוחד בחשמל, ובכך הבינו יותר הנאשם והמנוח (עמ' 54-56).

בחקירתו החוזרת, לשאלה ממי עוד ביקש לתקן את הטרקטור פרט לנאשם, השיב פריג' כי ביקש גם מעלי ואיימן, ש**"נשארו ליד הטרקטור בסככה"**; לשאלה מדוע באף אחת מחקירותיו במטרה, גם כשנשאל לגבי הנאשם, לא אמר שביקש מהנאשם לתקן את הטרקטור ביום האירוע, השיב **"כן נכון ביקשתי ממנו ללכת לתקן את הטרקטור... אמרתי להם במטרה... אמרתי סולימן היה אצלי במשרד בבוקר, ואמרתי לו שילך לתקן את הטרקטור היום או מחר"**, וכשהוטח בפניו שוב שהוא לא אמר זאת, השיב שאינו זוכר. לגבי הטענה שאמר שלנאשם יש ידע במכונאות, השיב **"לא במכונאות. חשמל, בצינורות, בכל זה. אבל הוא לא מכונאי מוסמך"**. לשאלה כל כמה זמן הם נזקקו לתקן טרקטורים בחברה, השיב שזה קורה הרבה פעמים, שיש דברים שהם מתקנים לבד כמו חשמל וצינורות, שעלי והנאשם תיקנו, ויש דברים **"כבדים"** יותר כמו מנוע וגיר, שאז מזמינים מכונאי מוסמך; לשאלה אם פרט לפעם הזו, הם

ביקשו מהמנוח לתקן להם טרקטור, השיב "לא זוכר... יש דברים שהם עושים אותם לבד בלי להגיד לי. אני בגיל כזה היום" (עמ' 59-60).

עדות של דוד אמויאל

דוד אמויאל (להלן- אמויאל), חקלאי המפעיל תחנת דלק פנימית במושב חצבה שבערבה, ציין בהודעתו (ת/73), כי בני משפחתו של פריג' הם לקוחותיו מזה כשלושה חודשים, יש להם שופלים וטנדרים ועיקר עבודתם עם קק"ל, והוא מספק להם דלק; ובסוף כל חודש הוא שולח להם חשבונית בפקס, ומגיע אליהם פיזית כדי לקחת את התשלום. לדבריו, הוא מכיר את הנאשם רק מכך שהוא לוקח ממנו את התשלום החודשי.

לשאלה מדוע התקשר לנאשם ביום האירוע, השיב העד כי באותו יום התקשר לנאשם לגבי התשלום, מאחר שהלה לא הכין לו את הצ'ק לדלק כפי שסוכם ביניהם; הנאשם ענה לו, אמר שיכין לו את הצ'ק ומאז לא ענה יותר, וגם בטלפונים האחרים (של פריג' וחאמד) לא ענו לו, ונאמר לו שהנאשם הלך לטייל בירדן; לכן, לקראת תחילת החודש הבא, הוא חסם להם את מפתח הדלק, ולאחר זמן מה התקשרו אליו בקשר לכך, הבטיחו לשלם ואכן שילמו. העד אישר כי התקשר לנאשם ביום 21.10.15 בשעה 09:37, ולאחר מכן התקשר אליו עוד 4 פעמים בסמוך לשעה 11:30, אך לא נענה. לדבריו, רק בשיחה הראשונה הנאשם ענה והם קבעו להפגש במשרד; אותה עת, הוא עצמו היה בבית קמה, בדרכו מתל אביב לבאר שבע, ואמר לנאשם שהוא בדרך לבאר שבע לקחת את הצ'ק, והנאשם ביקש שיתקשר אליו כשיגיע לבאר שבע, אך כשהגיע לבאר שבע כבר לא ענה לו יותר.

עדויות נוספות לגבי יום האירוע

אימאן אלהואשלה, אחותו של הנאשם, העידה (ת/77), כי ביום האירוע היו בבית רק אחיה קאיד ועלי, כאשר היא יודעת שעלי תיקן טרקטור בסככה, מאחר שהיא זוכרת שאביהם ביקש ממנו ומאיימן להשאר בבית כדי לתקן את הטרקטור, כי יש אדם שרוצה לקנות אותו.

סלמאן אבו גויעד, עובד בחברה של חאלד, העיד (ת/78), כי ביום האירוע איימן התקשר אליו, אמר לו שיש טרקטור בבית שהוא לא הצליח להניע, ושאל אותו איך מניעים אותו.

והיב הואשלה, שכנו וחברו הטוב של המנוח, העיד (ת/74), כי בבוקר האירוע בסמוך לשעה 10:30, הוא הלך ברגל ופגש במנוח, אשר הציע לו טרמפ והסיע אותו עד ל"פז" דימונה; ובמהלך הנסיעה, המנוח אמר לו שהוא נוסע לשטוף את הרכב בדימונה, ושבכוונתו לנסוע לאחר מכן לבאר שבע. לדבריו, לאחר מכן הוא נסע לשגב שלום, ישב בבית קפה, אז התקשר אליו מישהו מהמשפחה ואמר לו שהיה בלגן בדימונה ומישהו נרצח; ובהמשך אמרו לו שהמנוח נפטר, שהיה בלגן עם משפחתו של פריג', ושמהמשפחה שלו הרביצו למנוח ודקרו אותו.

ראיות לגבי פינוי המנוח לקבלת טיפול רפואי

שלומית אטיאס, פקידה בסניף קופת חולים "מיראז" בדימונה, מסרה בהודעתה מיום 21.10.15 בשעה 11:56 (ת/6),

כי בסמוך לשעה 11:00 ניגש אליה בחור ממוצא בדואי, שאל אם יש להם כסא ואמר שיש להם פצוע שנפל מטרקטורון; היא השיבה שאין שם כרגע רופאים ושיזמינו אמבולנס, ואז נכנס עוד בחור בדואי ששאל מה קורה, והיא אמרה זאת גם לו, והשניים יצאו החוצה.

מצלמות האבטחה של מרכז "מיראז", בהן ניתן לראות את השניים (אשר מאוחר יותר זוהו כאיימן ועלי, ואין חולק על כך), נתפסו כבר ביום האירוע (ת/135, דיסק ת/7, דוח צפיה ת/52). מהמצלמות עולה, כי השניים הגיעו למתחם המיון בשעה 11:15:20 ויצאו בשעה 11:16:07, וכי זמן המצלמות תואם לזמן האמת (ת/137).

מעדויות אנשי מד"א ומדוחות שהוגשו עולה, כי ביום האירוע בשעה 11:16 נקראו לטיפול בגבר פצוע קשה ומחוסר הכרה, שעל פי הדיווח נפל מטרקטורון, אשר נמצא בחניון של "מיראז" בדימונה (תמלול ההודעה למד"א ת/101). יוער, כי מבדיקת המשטרה עולה, כי המודיע למד"א הוא עלי אלהואשלה (ת/118), וכי בסוף ההודעה נשמע הדובר אומר בערבית "איימן, תראה אותו, תראה אותו" (ת/30).

אמבולנס ראשון ובו החובש דוד רמון הגיע בשעה 11:17, כאשר כבר ביציאה עם האמבולנס מהתחנה, הסמוכה למרכז "מיראז", ראה גבר שסימן לו להגיע אליו ליד טנדר טויוטה לבן, הוא ירד מהאמבולנס ומצא את המנוח שוכב על הספסל האחורי, ללא דופק וללא נשימה, עיניו פקוחות למחצה ואישונו רחבים; בסיוע שני הבחורים שהביאו אותו, הועבר המנוח למיטת האמבולנס, החובש ראה פצעי חתך על גופו והתחיל בפעולות החייאה; ובהמשך הגיע אמבולנס אט"ן, והם המשיכו בפעולות החייאה. לדבריו, אחד הבחורים אמר לו שהם מצאו את המנוח כך והביאו אותו לטיפול; ודקות ספורות לאחר תחילת האירוע, שני הבחורים הלכו, לטענתם כדי להביא תעודת זהות של המנוח (ת/97, ת/98). הפרמדיק פרדי נחמיה הגיע למקום באמבולנס נוסף (צוות אט"ן-ALS) בשעה 11:27, ובהגעתו מצא את המנוח באמבולנס של החובש רמון, ללא דופק ונשימה, ללא קולות לב, ללא רפלקסים נוירולוגיים בסיסיים, עם פצעי דקירה בבית החזה, בירך ובאמה; לאחר נסיונות החייאה מתקדמת במשך כ-25 דקות, ללא שינוי במצבו, ולאחר היועצות עם רופא במוקד, הוחלט להכריז על מותו בשעה 13:23 (ת/93-ת/96).

ראיות לגבי סיבת מותו של המנוח

בחוות הדעת של ד"ר אלון קריספין מהמכון לרפואה משפטית (ת/120) נסקרו ממצאי הנתיחה שערך לגופת המנוח, יחד עם ד"ר אורי איתן, כדלקמן:

1. פצע דקירה בחזה משמאל, כ-8 ס"מ מתחת לפטמה השמאלית (סעיף 5א' בחוות הדעת) - תעלת הדקירה בכיוון ימינה, אחורה ומעט מעלה, עם דימומים לאורכה; עוברת דרך שרירי המרווח הבין צלעי החמישי, קרום הצדר, קרום הכפורת ודרך דופן החדר השמאלי אל חלל החדר, סמוך לחוד הלב; ואורכה כ-2 ס"מ עד לחלל הצדר. עוד צוין, כי בחלל הצדר משמאל נמצאו כ-910 מ"ל דם וקרישי דם, ומעט אוויר; נמצא חיוורון באיברים הפנימיים; תמט של הריאה השמאלית; ודימומים דמויי להבה תחת האנדוקרד בחדר השמאלי של הלב.

2. פצע דקירה בגב משמאל, בין קו השחי האחורי לקו השכם (סעיף 5ב') - פצע אלכסוני לכיוון מעלה

ושמאלה, באורך כ-1.1 ס"מ; בבדיקה לעומק, תעלת הדקירה בכיוון קדימה ימינה ומעט מטה, עם דימומים לאורכה; התעלה עוברת דרך שרירי המרווח הבין צלעי השישי, קרום הצדר ולתוך האונה התחתונה של הריאה השמאלית; ואורכה כ-7 ס"מ עד לחלל הצדר.

3. פצע דקירה בשליש העליון של הזרוע השמאלית מאחור (סעיף 6א') - פצע מעט אלכסוני מטה ושמאלה, באורך כ-1.5 ס"מ, לאחר קירוב שוליים; כיוון התעלה ימינה ומעלה, עם דימומים לאורכה; בבדיקה לעומק, התעלה עוברת דרך הרקמות הרכות, השריר התלת-ראשי ושרירי הגב; ואורכה כ-9 ס"מ.

4. פצע דקירה בשליש העליון של הירך השמאלית, בצד החיצוני (סעיף 7א') - פצע אלכסוני מטה ושמאלה, באורך כ-4 ס"מ; בבדיקה לעומק, תעלת הדקירה בכיוון מעלה, ימינה ומעט קדימה, עם דימומים לאורכה; התעלה עוברת דרך הרקמות הרכות ולתוך הראש הצדדי של השריר הארבע-ראשי; ואורכה כ-6 ס"מ.

5. פצע חתך באמה השמאלית ומוקד התייבשות עור בזרוע השמאלית (סעיפים 6ב' וג') - במעבר בין השלישים האמצעי והתחתון של האמה השמאלית, בצד האחורי-זרתי, נמצא פצע חתך אלכסוני שמאלה ומעט מטה, באורך כ-3.5 ס"מ, ומהקצה הזרתי מתמשכת התקלפות של העור; קרקעית פצע החתך בתת-העור, עם דימומים מסביב. בנוסף, בשליש העליון של הזרוע השמאלית, בצד הפנימי, נמצאת התייבשות עור פסית, אופקית, בגוון צהבהב, ובשוליה התקלפויות של שכבת העור העליונה.

6. פצע שפשוף בלתי סדיר בשוליים התחתונים של הברך השמאלית, בצד הקדמי (סעיף 7ב').

במסקנות חוות דעת ציין המומחה, כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהלם תת נפחי בעקבות פצע הדקירה בלב (סעיף 5א' בחוות הדעת), וכי בנוסף נמצאו נזקים בריאה השמאלית ובחלל הצדר משמאל, אשר תרמו להחשת המוות.

המומחה ציין, כי "הפרת השלמות הפיזית של החדר השמאלי, בשל פצע הדקירה בחזה משמאל, גרמה ליציאה של דם מהלב לחלל הצדר... ולהתפתחות של הלם תת נפחי. החיורון באיברים הפנימיים, דימומים דמויי להבה תחת הקרום הפנימי (האנדוקרד) של החדר השמאלי של הלב, והדגשת הגבול קליפה-לשד בכליות, מהווים ממצאים התומכים בהתפתחות הלם תת נפחי. אובדן הדם הנרחב, הוביל לירידה משמעותית באספקת הדם לאיברים החיוניים, לפגיעה תת-חמצונית, ולבסוף, למוות. לא ניתן לכמת באופן מעשי את כמות הדם שאבדה, היות שחלק מהדימום היה אל מחוץ לגוף, וסביר להניח שחלק מהדם שנמצא בחללי הגוף זלג אל מחוץ לגופה בעת טלטולה". לגבי פצע הדקירה בגב משמאל (סעיף 5ב' לחוות הדעת) ציין, כי "תעלת הדקירה של פצע זה עברה דרך הריאה השמאלית וחלל הצדר משמאל, וגרמה להצטברות אוויר בחלל הצדר, ולתמט של הריאה השמאלית. התמט גרם לפגיעה בתפקוד הריאה, ולירידה ברמת ריווי החמצן בדם (היפוקסיה), שנוצרה על רקע אובדן הדם. למעשה, התפקוד הריאתי נפגע הן כתוצאה מפצע הדקירה, הן מנוכחות הדם שזלג לחלל הצדר מהלב, והן מכניסה של אוויר דרך פצעי הדקירה בלב ובגב. נוכחות של דם ואוויר בחלל הצדר... כפי שנוצר אצל המנוח, גרמה לדחיקה של הריאה השמאלית והגבילה את התפשטותה במהלך הנשימה, ובכך תרמה לקיפוח הנשימתי, והחישה את המוות".

המומחה ציין, כי שני פצעי הדקירה הללו נגרמו מחפץ או חפצים בעלי שפה אחת מושחזת ושפה אחת קהה, להב

ברוחב עד כ-1.1 ס"מ, אשר אורך הלהב שגרם לפצע בגב הוא לפחות כ-7 ס"מ, ואם לא מדובר באותו להב, אז אורך הלהב שגרם לפצע בחזה הוא לפחות 4 ס"מ.

עוד ציין, כי הפצעים בזרוע השמאלית ובירך השמאלית לא גרמו נזק לאיברים חיוניים או לכלי דם ראשיים, ועל כן לא תרמו למוות; וכי יכול שנגרמו מאותו חפץ שגרם לפצעי הדקירה בלב ובגב, או מחפץ בעל מאפיינים דומים; ואם מדובר בלהבים אחרים, אורך הלהב שגרם לפצע בזרוע הוא לפחות כ-9 ס"מ ורוחבו עד כ-1.5 ס"מ, והלהב שגרם לדקירה בירך הוא באורך של לפחות כ-6 ס"מ, ורוחבו אינו עולה על 4 ס"מ. פצע השפשוף בברך שמאל נגרם מחבלה קלה, כתוצאה מחיכוך העור במשטח נוקשה.

הפציעות האמורות של המנוח תועדו גם ע"י איש מז"פ ארנון שריקר, כבר ביום האירוע בשעה 13:30 באמבולנס (ת/121), וזה אף נטל דגימות מגופו של המנוח שהועברו לבדיקת המעבדה הביולוגית (ת/123, ת/124).

ההודעה למשטרה ופעולות החקירה הראשונות

מד"א הודיעו למוקד 100 במשטרה על האירוע בשעה 11:21, ובשעה 11:23 ביקשו לעדכן כי בשונה מהדיווח הראשוני של נפילה מטרקטורון, נמצאו אצל הפצוע פצעי דקירה בחזה (ת/103).

מדוחות השוטרים (ת/116, ת/117, ת/118, ת/142) עולה, כי בעקבות ההודעה הגיעו כוחות משטרה רבים לחניית ה"מיראז'", ערכו תשאול במקום והתברר כי טנדר לבן עם שני אנשים הביא את המנוח למקום ועזב, וכי קודם לכן הם נכנסו ל"מיראז'" ושוחחו עם המזכירה, ועל כן הוחלט לבדוק המצלמות במקום. במקביל צוין, כי הטלפון ממנו בוצעה ההודעה למד"א שייך לעלי אלהואשלה. בעוד נמשכים מאמצי ההחייאה במנוח הגיע למקום טנדר לבן, בו נהג קאיד, שעל בגדיו נראו כתמי דם, ולכן הוא עוכב; קאיד טען בפני השוטרים, כי ביציאה מאזור ביתו בשבט אלהואשלה, בצומת הכניסה למתחם בו הם גרים, הוא ואחיו עלי ראו את המנוח (קאיד נקב בשמו המלא של המנוח, אשר עד אותו רגע הוגדר כאלמוני), והביאו אותו לכאן, ומאחר שלא רצו לטפל בו הם הזמינו מד"א; לאור סתירות בין דבריו לבין דברי המזכירה, השוטרים עצרו את קאיד, ובהמשך נתפס גם הרכב.

לאור גרסתו של קאיד, נשלחו חלק מכוחות המשטרה לאיתור זירה באזור השבט. בהגיעם למתחם אלהואשלה, לא נמצא דבר בצומת שביל הכניסה, ולכן הם נכנסו למתחם השיג, שם ראו אנשים רצים ונכנסים לבתים; בכניסה לשיג ראו את פריג' עומד, ובמקום נראה כתם דם גדול ומים שנשפכו, כאילו שטפו את המקום; פריג' טען כי אינו יודע איפה עלי בנו וכי רק עתה הגיע, ולכן עוכב לתחנה וכן עוכב בנו עומר. למקום הגיע גם חאלד, אשר התבקש להתלוות לבדיקה בביתו, ושם נראה כי הבית שטוף לגמרי והמים עדיין על הרצפה, ולאחר תחקור קצר של חאלד לגבי הסכסוך בנוגע לחתונה, חאלד ושלוש נשים שנכחו בבית עוכבו לתחנה. במקביל נסגרה הזירה, ולמקום הוזמנה המעבדה הניידת.

בנוסף, לאחר תחקור ראשוני של קרובי משפחת המנוח (ככל הנראה לאחר חקירת קרוב משפחה בשם סולימאן אלהואשלה שהגיע לאזור ה"מיראז'" וזיהה את המנוח, ולאחר מכן הגיע עם דודו של המנוח לאסוף את רכבו ממכון השטיפה-ת/99), הגיעו שוטרים למכון השטיפה בסמוך לשעה 18:30, תפסו את מכשיר ה-DVR, עיכבו חלק מהעובדים

לחקירה (ת/140, ת/141), וכך נודע על מעורבותו של הנאשם באירוע.

הראיות הפורנזיות

במסגרת **עדוּתה של רפ"ק צחית חזן** מהמעבדה הניידת במחוז דרום, הוגשו דוח טיפול בזירת עבירה (ת/60) וחוות דעת מומחה (ת/61). מהמסמכים האמורים ומהתמונות הרבות שצורפו להם עולה, כי ביום 21.10.15, זמן קצר לאחר מות המנוח, הוזמנה המעבדה הניידת לבדיקת מספר זירות הקשורות לאירוע: השיג של משפחת הנאשם בו מצא המנוח את מותו, ביתו של חאלד (שהוא גם הבית הקרוב ביותר לשיג מבין הבתים במתחם), והרכב בו נלקח המנוח לטיפול רפואי; וכי הם הגיעו באותו יום בשעה 13:00 לבדיקת ביתו של חאלד, בשעה 15:30 לבדיקת השיג; ובשעה 18:00 לבדיקת הרכב שהובא לחניית תחנת דימונה (בדיקה נוספת נערכה לרכב ב-9.11.15).

בבדיקה שנערכה בשיג נמצאו הממצאים הבאים:

1. כתמי העברה (Transfer stain) של חומר חשוד כדם וכתם טפטוף (Drip stain) של חומר חשוד כדם, על רצפת הבטון של השיג, סמוך לתנור הנמצא בסמוך לפתח הכניסה הצפוני (תמונות 6-10, סומנו בזירה 3, נלקחה דגימה).
2. כתמי טפטוף של חומר חשוד כדם על רצפת הבטון של השיג, סמוך לפתח הכניסה (תמונות 5-8, 11-12, סומנו בזירה 2, נלקחה דגימה).
3. כתמי טפטוף של חומר חשוד כדם על שטיח, הנמצא במקביל לפתח הכניסה לשיג (תמונות 8, 13-15, נלקחו דגימות).
4. נתיב כתמי טפטוף (Drip trail) חומר חשוד כדם, על משטח בטון סמוך לכניסה לשיג ועל הקרקע במרחק של עד כ-7 מ' מפתח השיג (תמונות 5, 8, 16-24, סומן בזירה 1, נלקחה דגימה).
5. בשיג נתפסו מוצגים רבים הכוללים בקבוק, כוסות, קומקומים, מצת, בדלי סיגריות ועוד (תמונות 7-9, 11, 25).
6. מתחת לשטיח המקביל לפתח הכניסה לשיג נתפס טלפון נייד מסוג אייפון בצבע כסף (תמונות 25-27).

בבדיקה שנערכה בביתו של חאלד נמצאו הממצאים הבאים:

1. שלוליות הנראות כשלוליות מים על משטח בטון שמדרום מזרח לבית סמוך לדלת הכניסה, על רצפת חדר המבואה לבית ועל רצפת המטבח. חלק מהשלוליות וחלק מחרצי הרצפה נבדקו באמצעות ערכת "הקסגון" לאיתור חומר חשוד כדם אדם, אך לא התקבלו תגובות (תמונות 30-34, 38-40).
2. דלי עם סימני רטיבות הנראים כמים נתפס במטבח (תמונה 42), ומגב שגומיותיו רטובות, אליו צמודה חולצה, בחדר הצפון מזרחי; המגב והחולצה נבדקו באמצעות ערכת "הקסגון", אך לא התקבלו תגובות.

(תמונות 35-37).

3. שלושה סכינים נאספו ממערום כלים שטופים מטבח, נסרקו ונבדקו באמצעות ערכת קאסל מאייר לאיתור חומר חשוד כדם, אך לא התקבלו תגובות; נתפסה סכין בעלת קת עץ מעוגלת ולהב מעוקם (תמונות 39-41).

4. פריטי לבוש, לרבות תחתוני גברים רטובים ושמלת נשים ארוכה רטובה נמצאו באמבטיה, נסרקו ונבדקו באמצעות ערכת "הקסגון", אך לא התקבלו תגובות ולא נמצאו ממצאים (תמונות 38,43,44). נעליים שנמצאו על כסא במטבח נסרקו ולא נמצאו ממצאים.

5. ארונות הבית בחדרים ובמטבח נסרקו, אותרה כספת שנפרצה בהמשך ותכולתה נתפסה (תמונות 45, 46).

הרכב, טנדר טויוטה היילקס, בעל ארגז פתוח (תמונות 47-50), נבדק בתחנת דימונה ביום האירוע, ונמצא:

1. כתמי העברת חומר חשוד כדם (Transfer stain) על דלת ימנית אחורית, בדופן החיצונית ליד הידית, על משענת יד כסופה בדופן הפנימית, ועל הדופן הפנימית בחלקה התחתון; הכתמים נבדקו באמצעות ערכת הקסגון וקאסל מאייר, התקבלו תגובות ונלקחו דגימות (תמונות 51-54).

2. כתמי חומר חשוד כדם על המושב האחורי ימני, נבדקו באמצעות ערכת הקסגון וקאסל מאייר, התקבלו תגובות ונתפסה פיסת בד של כיסוי המושב באזור הריפוד שהגיב (תמונות 55-56).

3. כתמי העברת חומר חשוד כדם על הסף הפנימי של חלון דלת אחורית שמאלית, נבדקו בערכת הקסגון, התקבלה תגובה ונלקחה דגימה (תמונות 57-58).

4. טלפון נייד מסוג נוקיה בצבע שחור-כחול וכרטיס "סים" לטלפון נייד מסוג נוקיה, בתיק למחשב בצבע שחור למרגלות מושב הנוסע האחורי שמאלי (תמונות 59-60); וטלפון נייד מסוג נוקיה בצבע שחור בתא האחסון בין שני המושבים הקדמיים (תמונות 61-62).

5. נדגמו ארבע דגימות חומר ביולוגי מידיית פתיחת הדלתות (פנים וחץ) וממתי החלונות, ונתפס כיסוי הגה בצבעים שחור ואפור.

בבדיקה חוזרת של הרכב שנערכה ביום 9.11.15, נערכה בדיקה משלימה לאיתור דם סמוי בתא הנוסעים, באמצעות ערכת "בלוסטאר", במסגרתה התקבלו אינדיקציות הנראות ככתמי העברה של חומר חשוד כדם על מושב הנוסעים האחורי בחלקו הימני והאמצעי, על דופן פנימית של דלת אחורית שמאלית ועל דופן פנימית של דלת אחורית ימנית (תמונות 63-64).

במסקנות חוות הדעת נקבע, כי על סמך מיקום וניתוח כתמי החומר החשוד כדם בשיג, ובהנחה שמדובר בדמו של המנוח ומקור הכתמים בו, הרי שבסבירות גבוהה מאד המנוח נע מדמם בשיג וברחבה הסמוכה לפתח הצפוני של השיג;

וכי על סמך מיקום וניתוח כתמי החומר החשוד כדם ברכב, ובהנחה שמדובר בדמו של המנוח, אפשרי כי הוא שהה מדמם במושב האחורי ברכב.

בחקירתה הנגדית הבהירה העדה, כי כשהגיעה לזירה עם איש צוות נוסף, ידעה רק שפונה מהמקום אדם פצוע ושיש סכסוך בנושא נישואין, ולא ידעה על חשודים מסוימים. לדבריה, הוצבע להם על השיג ועל ביתו של חאלד, בשל החשד שעלה כי שטפו את הבית, ולכן הלכו לבדוק המצאות חומר חשוד כדם גם שם; כאשר גם יחידת החקירות הפנתה לבית של חאלד ולא לבתים אחרים המצויים בקרבת השיג, לאחר שהתברר ששם גרים הקטינה והאב הקשורים לסכסוך. לדבריה, בדרך כלל היא בודקת את הזירה עצמה, ומגיעה לזירות משנה בעקבות ממצאים שהיא מוצאת בזירה, ממצאים שנמסרים לה ע"י יחידת החקירות, או הפניה לבדוק חשוד ספציפי; ובמקרה הזה, לא היו סימנים שהובילו לזירות משנה, ולא יידעו אותם לגבי חשוד מסוים שיש לבדוק, אלא יחידת החקירות הפנתה אותם לנסות ולבדוק האם ניסו להעלים מביתו של חאלד ראיות (עמ' 148-151).

לשאלות הסנגור השיבה העדה, כי בעת עריכת חוות הדעת ככל הנראה לא הגיעו תוצאות הבדיקות הביולוגיות ממז"פ, ולכן כתבה בחוות הדעת רק את הערכתה שמדובר בדמו של המנוח, ושהוא זה שדימם בשיג וברחבה הסמוכה לפתח הצפוני של השיג; כאשר ניתן לראות בתמונות של נתיב טפטוף כתמי הדם ברחבת הבטון, שכתם הדם המרוחק ביותר היה במרחק של כ-7 מ', ובסריקה שנערכה מסביב לשיג, לא אותרו כתמי דם נוספים (עמ' 151-152, 154).

לגבי אופן דגימת כתמי הדם הסבירה העדה, כי היא לא דוגמת את כל כתמי הדם; אלא לאחר בחינת הזירה וניתוח צורות כתמי הדם שנמצאים בה, היא בודקת רק מדגמים מתוך כתמים שנראה שנוצרו באותה תצורה - מאותו מקור, אקט או מנגנון היווצרות (התזה, טפטוף, נתיב כתמי דם וכו'). בענייננו, רשמה בחוות הדעת את כל כתמי הדם שאותרו בזירה, ולא יתכן שהיו כתמי דם נוספים שלא הוזכרו ולא נבדקו; בזירה נמצאו נתיב של כתמי דם, כתמי טפטוף וכתמי העברה, ולכן נלקחו מספר דגימות של כתמי דם ממקומות שונים בזירה; כאשר נתיב כתמי הטפטוף על משטח הבטון ועל הקרקע, עד מרחק של שבעה מטר מהשיג **"מעיד על ככל הנראה גורם מטפטף אחד שנע במקטע בין השיג לבין אותו קטע שמרוחק כשבעה מטרים"**, אם כי אינה יודעת אם הכיוון היה מהשיג החוצה או להיפך, ומשם לקחה דגימות; ולגבי כתמי הדם על רצפת המבנה והשטיח, כמתואר בתמונות, היא לקחה דגימות ממספר מקומות. לגבי הטענה שבמקומות בהם נמצאו טיפות רבות של דם, כמו בשטיח, יתכן שחלקן שייכות למעורבים אחרים, והיא לא דגמה אותן, השיבה העדה כי הדגימה שלקחה מהשטיח נעשתה באמצעות מטוש ממספר כתמים שבאותו מקבץ, כך שאם מדובר בדם של מספר אנשים, יתכן ותתקבל תערובת של DNA; והיא לא לקחה דגימה מכל אחד מכתמי הדם שנמצאו למשל על השטיח, מאחר שכלל כתמי הדם מוקמו באזור קטן וממוקד יחסית, של כ-30-40 ס"מ, ואין צורך לדגום את כלל הכתמים, אלא מספר כתמים בלבד על פני אותו שטח (עמ' 156-159).

בחקירתה החוזרת הבהירה העדה, כי מתוך כמות כתמי הדם לא ניתן לקבוע את מספר האנשים שתרמו להם, את המקום בו התבצעה הפציעה, או את האופן בו בוצעה, וזה תלוי במשתנים נוספים; וכל שהיא יכולה לומר לגבי הזירה בענייננו הוא שמישהו נע מדמם בזירה, ולא איך או היכן הוא נפצע. גם לגבי הרכב בו נמצאו סימני מריחת דם, ציינה העדה כי אינה יכולה לקבוע אם המנוח עצמו פונה ברכב ודימם שם, או שמישהו שנגע בדם שלו הותיר את כתמי הדם הללו (עמ' 162-163).

מחוות הדעת הביולוגית שנערכה ע"י לילך פרונט מהמכון לרפואה משפטית (ת/143) והוגשה בהסכמה, עולה כי מכלול המוצגים שנאספו ע"י המעבדה הניידת הועברו לבדיקת DNA, וכן הועברו דגימות שנלקחו מגופו של המנוח, והתקבלו ממאגר ה-DNA במז"פ פרופילים גנטיים של הנאשם ושל מעורבים נוספים (קאיד, שאקר, עלי ועומר).

בבדיקה נמצאו הממצאים הבאים:

1. מהטלפון הנייד שנמצא מתחת לשטיח, התקבל פרופיל גנטי חלקי. מקור ה-DNA יכול להיות במנוח או בגבר בעל פרופיל זהה, אך לא ביתר המעורבים שנבדקו; כאשר שכיחות הגברים בעלי פרופיל גנטי שנקבע למוצג זה ותואם את זה של המנוח, נאמדת לפחות באחת לכ-9.7 מיליון באוכלוסיה היהודית ישראלית, אחת לכ-3.8 מיליון באוכלוסיה הערבית ישראלית, ואחת לכ-15 מיליון באוכלוסיית יוצאי אתיופיה בישראל, לא כולל בעלי קרבת דם למנוח.
2. מקור ה-DNA מדגימות דם שנלקחו מרצפת הבטון (סומנה בשטח 1) ומהשטיח בשיג (סומנה בשטח 4), יכול להיות במנוח או בגבר בעל פרופיל זהה, אך לא ביתר המעורבים שנבדקו; כאשר שכיחות הגברים בעלי פרופיל גנטי שנקבע למוצגים אלו, ותואם את זה של המנוח, נאמדת באחת ליותר ממיליארד, לא כולל בעלי קרבת דם למנוח.
3. מדגימת דם שנלקחה מהכניסה הצפונית לשיג (סומנה בשטח 2), התקבלה תערובת שמקורה לפחות בשני פרטים, מתוכם לפחות אחד ממין זכר; כאשר המנוח יכול להיות מקור לתערובת שהתקבלה; ואילו הנאשם ויתר המעורבים שנבדקו, נשללים כתורמים לתערובת.
4. מציפורני יד שמאל של המנוח התקבלה תערובת שמקורה לפחות בשני פרטים, מתוכם מרכיב עיקרי שמקורו בפרט ממין זכר, ומרכיב משני; כאשר המנוח יכול להיות מקור למרכיב העיקרי שהתקבל; ואילו הנאשם ויתר המעורבים שנבדקו, נשללים כמקור למרכיב המשני.
5. בבדיקה לאיתור דם סמוי "Bluestar" התקבלה תגובה חיובית על להב הסכין שנתפסה בבית של חאלד, אם כי לא התקבל DNA הומני בכמות מספקת לקביעת פרופיל גנטי.

ראוי לציין כי יחד עם חוות הדעת, הוגשה בהסכמה גם התכתבות במייל בין התובעת לבין המומחית לגבי תערובות ה-DNA, בה הסבירה המומחית, כי תערובת היא DNA שמקורו ביותר מאדם אחד; ובמקרה של תערובת עם נוכחות דם, לא ניתן לדעת מי מן האנשים שבתערובת תרם את הדם, כאשר יכול להיות מצב בו אדם אחד תרם את הדם וה-DNA של האדם האחר הגיע מתאי גוף אחרים.

ראיות נוספות מטעם התביעה

מעצרו של הנאשם

אין חולק כי ביום האירוע, לאחר שקרא לקאיד, ולאחר שעלי ואיימן לקחו את המנוח לבית החולים, הנאשם עזב את זירת האירוע, ולא אותר ע"י המשטרה; וכי מספר רב של בני משפחתו נחקרו לגבי מקום המצאותו, וטענו כי אינם יודעים

איפה הוא. ביום 10.11.15 בסמוך לשעה 20:00, התקשר חאלד לחוקר חיים דמרי, ואמר לו שהנאשם נמצא בבית ושיגיעו לקחת אותו, ובשעה 21:35 הגיעו שוטרים ועצרו את הנאשם, ששהה בשיג ביחד עם חאלד (ת/5, ת/112); עם מעצרו אמר הנאשם "אני לא עשיתי כלום" (ת/113).

פלטי מחקרי תקשורת

המאשימה הגישה דיסק ובו עשרות מחקרי תקשורת שנערכו במסגרת החקירה (ת/145, שהוגש יחד עם הדפסה של פלט של עזאת בלבד), וכן הוגש בנפרד פלט מחקרי תקשורת של קאיד (ת/23). במאמר מוסגר אעיר, כי נוכח ההפניות הרבות לתוצרי מחקרי התקשורת, בעיקר בנוגע לטלפון של הנאשם, נדרשתי לעיין בעשרות פלטים בדיסק, על מנת לאתר את הפלט המתייחס למספר הטלפון של הנאשם; ואך ראוי הוא, בתיק בו הוגשו ראיות כה רבות (חלקן ללא כל חשיבות ראייתית), ובהנחתן החשיבות הראייתית שמייחסת המאשימה לראיה זו, כי המאשימה תדאג להגיש עותקים מודפסים של מחקרי התקשורת העיקריים, לגבי המועדים הרלוונטיים בלבד (כפי שנעשה לגבי קאיד ועזאת).

מפלט מחקרי התקשורת של הטלפון של הנאשם (דיסק מחקרי תקשורת ת/145), עולה לגבי שיחותיו ואיכונו ביום האירוע, כדלקמן:

בשעה 07:21, בהיותו מאוכן בדימונה, נכנסה שיחה מפריג'.

החל מהשעה 09:11 הנאשם מאוכן בקרית הממשלה בבאר שבע.

בשעה 09:24, בהיותו מאוכן בקרית הממשלה בבאר שבע, נכנסה שיחה מאיימן, שארכה 17 שניות.

בשעה 09:30 ו-09:31, בהיותו בקרית הממשלה בבאר שבע, הנאשם עשה שני נסיונות חיג לפריג'.

בשעה 09:37, בהיותו בקרית הממשלה בבאר שבע, נכנסה שיחה מדוד אמויאל, שארכה 23 שניות.

בשעה 09:52, בהיותו מאוכן בקרית הממשלה בבאר שבע, נכנסה שיחה מאיימן, שארכה 8 שניות; ובשעה 09:53 ו-09:54, התקשר הנאשם לאיימן (שיחות של 3 שניות ו-42 שניות).

בשעה 10:05:25 בהיותו בצומת בית אשל בבאר שבע, התקשר הנאשם לאיוב, שיחה שארכה דקה ו-15 שניות.

בשעה 10:38, 10:39 ו-10:42, התקשר הנאשם לאיוב (שיחות של 31 שניות, 11 שניות ו-18 שניות), ומשלב זה, בכל השיחות שמתבצעות עד השעה 11:27, הוא מאוכן בדימונה.

בשעה 10:58:48, ו-10:59:54, הנאשם עשה שני נסיונות חיג לקאיד.

בשעה 11:01:04, התקשר הנאשם לקאיד, שיחה שארכה 10 שניות.

בשעה 11:07:55 ו-11:10:50, התקשר הנאשם לעזאת (שיחות של 29 שניות ו-24 שניות).

בשעה 11:12:48 התקשר הנאשם לעלי, שיחה שארכה 16 שניות.

עמוד 32

בשעה 11:12 נכנסה שיחה מפריג' לתא הקולי, ובשעה 11:14 נכנסה שיחה מפריג', שארכה 49 שניות.

בשעה 11:16:25 התקשר הנאשם לעלי, שיחה שארכה 5 שניות.

בשעה 11:18 נכנסה שיחה מעזאת שארכה 13 שניות.

בשעה 11:27:08 התקשר הנאשם לעלי, שיחה שארכה 22 שניות, ובשלב זה הוא כבר מאוכן בירוחם.

בשעה 11:27:56, בהיותו מאוכן בירוחם, התקשר הנאשם לנאדר אלעמרני, שיחה שארכה 18 שניות.

בשעה 11:29, 11:32 ו-11:33 נכנסו שיחות מדוד אמויאל, שהגיעו לתא הקולי.

בשעה 11:35, בהיותו מאוכן בירוחם, התקשר הנאשם לנאדר אלעמרני, שיחה שארכה 25 שניות; ומשלב זה נראה כי השיחות הנכנסות לטלפון של הנאשם מגיעות למענה הקולי (מספר רב של שיחות מדוד אמויאל, מסלימאן מהשטיפה וממספרי טלפון נוספים).

יוער, כי אין מחלוקת בין הצדדים, כי האיכון בדימונה מעיד על שהות בעיר דימונה עצמה וכן על שהות במתחם מגורי הנאשם ומשפחתו או בסביבתו.

מפלט מחקרי התקשורת של הטלפון של קאיד (ת/23, וכן ת/145), עולה כי בשעות הבוקר אוכן קאיד באזור מפעלי ים המלח, ולאחר מכן חזר לאזור ביתו.

כאמור, לאחר שני נסיונות חיוג שערך הנאשם לקאיד, הוא התקשר אליו בשעה 11:01:04 והם שוחחו למשך 11 שניות. לאחר שיחה זו, קאיד התקשר לפריג' בשעה 11:11:15 והם שוחחו במשך 47 שניות; ובסמוך לאחר מכן, ניהל קאיד שיחות רבות עם בני משפחתו, ובין היתר עם עזאת (11:12:26 למשך 15 שניות), עם איימן ועומר (שיחות רבות ונסיונות חיוג), ושוב עם פריג' שהפעם התקשר אליו (11:29:56 למשך דקה ו-16 שניות).

מידת זמנים הרלוונטיים לגרסת הנאשם

ביום 16.11.15 בוצע שחזור מצולם לנאשם ע"י החוקרים והמעבדה הניידת, במהלכו תיאר הנאשם את מעשיו ואת מסלול נסיעתו ביום האירוע, מרגע איסוף המנוח במכון השטיפה, כפי שיתואר בהמשך בסקירת אמרות הנאשם. במזכרה של השוטר שירי אביב (ת/133), צוינו הזמנים שנמדדו בשחזור, כדלהלן:

נסיעה מרחבת מכון השטיפה אל השיג של משפחת הנאשם - 05:40 דקות (יוער, כי במזכר צוין שזמנים מדויקים תועדו בצילום, ובדיסק השחזור נראה השעון עומד על 05:30).

הגעה ברגל מהשיג לביתו של הנאשם, לאחר שהורדו לו אזיקי הרגל, והוא נאזק בידו לידו של החוקר - 10:50 דקות (זמן כולל מתחילת השחזור).

חזרת הנאשם מביתו והגעתו לנקודה ליד השיג, ממנה הבחין לטענתו בטרקטורן היוצא בנסיעה מאזור השיג - 13:30

דקות (זמן כולל).

כניסת הנאשם לתוך השיג והשלב בו הוא מבחין במנוח - 14:30 דקות (זמן כולל).

יציאת הנאשם מהשיג ועלייתו על ה"גבעה" כדי לתצפת על הטרקטור - 16:30 דקות (זמן כולל).

הזמן שחלף מאז היציאה ממכון השטיפה ועד שהנאשם ירד מה"גבעה" - 18:20 דקות.

עוד צוין במזכר, כי בסיום השחזור בוצעה מדידת זמן של הנסיעה מהשיג עד למוקד "מיראז" בדימונה - וזו ארכה 08:56 דקות.

יצוין, כי גם החוקר עזאדין אלאטראש, ערך ביום 2.11.15 מדידה של זמן הנסיעה ממכון השטיפה ועד השיג של משפחת הנאשם, ומצא כי מדובר בנסיעה של 5 דקות (ת/31); הגם שצוין, כי לא תיעד את המדידה האמורה פרט למזכר, ולא ידע מה היה מסלול הנסיעה של הנאשם (עמ' 89-90).

עדויות לגבי הבנתו של המנוח בתיקון טרקטורים

מרבית בני משפחת הנאשם טענו בחקירותיהם הנגדיות, כי המנוח עבד בעבר כמפעיל טרקטור, והיה בעל הבנה בתיקון טרקטורים, הגם שכאמור, פריג' טען כי גם הנאשם בעל ידע דומה לשל המנוח (עמ' 52, 54-56), וחאלד אמר בחקירתו הנגדית, כי לכל אחד ממפעילי הטרקטורים (כולל הנאשם, המנוח ובנו איימן) יש את הידע שלו, ואישר שהמנוח הבין בטרקטורים וגם בחשמל (עמ' 187).

קאיד טען כבר בחקירתו הראשונה, כשנשאל על יחסיו עם המנוח, כי יש ביניהם קשר טוב "טלפון פעם ב... אני שואל אותו על דברים, על הג'יפ... הוא מבין במכוניות, תמיד (מילה לא ברורה) הוא שואל אותו על כל התקלות" (ת/20 עמ' 8, ת/19 ש' 445). עם זאת, בחקירתו הנגדית הסביר דבריו אלו "הוא מחזיק ג'יפ ואני מחזיק ג'יפ, אז הוא מבין בג'יפים, במכוניות של הג'יפים. כשנתקע לפעמים אני שואל אותו. יש לו ידע"; ולשאלת הסנגור השיב שהוא חושב שהמנוח היה מבין בטרקטורים (עמ' 67).

גם בני משפחתו של המנוח אישרו כי המנוח עבד באופן לא קבוע כמפעיל טרקטור, וכי הוא מבין קצת במכונאות. אבי המנוח אמר בהודעתו (ת/88) שהוא הבין במכונאות הגם שלא למד זאת; שיש לו ג'יפ בבית ולפעמים הוא מסדר אותו; והוא יודע לבצע תיקונים גם בטרקטור, כמו למשל לעשות לו טיפולים, או להחליף צינור שהתפוצץ. דודו של המנוח עטיה אלהואשלה העיד כי המנוח מבין קצת במכונאות, ותמיד היה מתקן את הג'יפ בבית (עמ' 33).

לעומת זאת, אחי המנוח אוסמה העיד, כי למנוח היה ג'יפ והוא ידע לתקן אותו ולהחליף לו חלקים, אך הוא לא הבין דבר בטרקטורים ולא ידע להחליף בהם חלקים; והבהיר כי כאשר קרתה בעיה כזו בטרקטור, המנוח אמר לו שאינו יודע לתקן, אוסמה עצמו נדרש לתקן, והמנוח רק היה מסייע ונותן לו כלים (עמ' 133-134). בחקירתו הנגדית אישר אוסמה, כי המנוח עבד על טרקטור במשך כשנה וחצי, השיב כי אינו חושב שהמנוח הבין בתיקון סטרטרים, והוסיף כי גם אם הוא

עצמו לא עבד עם המנוח, הוא יכול לומר בוודאות שהוא לא ידע לתקן טרקטורים, כי "הוא האח שלי ואנחנו הרבה מקרים כאילו שתיקנו וג'יפים ביחד. אז הוא לא ידע דברים כאלה... הוא שנה וחצי מתפעל את הטרקטור לא מתקן אותו יש הבדל" (עמ' 134-135).

שיחות מפלילות של בני משפחת הנאשם

המאשימה הגישה דיסק ותמלול של שיחה מבוקרת שנערכה בין פריג' לקאיד ביום 25.10.15 בתא מעצר במשטרה (ת/18):

**"פריג'- יחפשו אותה
קאיד- באתי אליהם לשיג (לא ברור ההמשך כי השוטרים מדברים בקול רם) שאלו מי ראית?
פריג'- סלימאן אצלו?
קאיד- סלימאן אצלם
פריג'- אנחנו אין עלינו שום דבר"**

צוין ע"י החוקר עזאדין אלאטרש, כי נשמעות לחישות ברקע, וכי היה רעש חזק ברקע, כולל דיבורים של שוטרים, ולכן לא ניתן לשמוע בבירור את מה שאמרו השניים.

בחקירתו הנגדית טען פריג' כי אינו זוכר את השיחה, אישר כי המשפט "אנחנו אין עלינו שום דבר" כיוון לכך שהם לא קשורים לרצח, ואמר שאינו זוכר על איפה דובר שהנאשם נמצא (עמ' 58).

בנוסף, הגישה המאשימה דיסק ותמלול של שיחה מבוקרת שנערכה בין חאלד לבין אחיו עומר ביום 22.10.15 בהיותם במעצר (ת/67), בה נראה כי הם מדברים על המקרה:

"עומר- פלג של סלאמה, מה יעשו?

חאלד- מה?

עומר- פלג של סלאמה, ינקמו עכשיו?

עומר- צריך לסגור את הסיפור.

(לוחשים)

חאלד- סלימאן בתוכה (הערת מתמלל- מעורב)?

עומר- אהה (הערת מתמלל- מילה לחיוב, הסכמה).

...

חאלד- אמרתי שהוא רוצה להתחתן עם הבת שלי.

חאלד- שאקר?

עומר- מה יש לשאקר?

חאלד- למה שאלו אותי על שאקר.

עומר- שאלו אותך על שאקר?

עומר- נשחרר אותך, מישהו יקח את התיק.

חאלד- מישהו ראה אותם?

עומר- אף אחד לא ראה.

... (מדברים על אוסמה ועל רצח בכוונה)."

בחקירתו הנגדית של חאלד, לשאלה למה עומר התכוון כשאמר לו בשיחה שמישהו יקח את התיק במקומו ולטענה שבעצם עומר מאשים אותו, השיב חאלד שאין לו מושג על מה עומר דיבר, שיש להזמין את עומר ולשאל אותו, ושזו בדיחה; לשאלה מה זה הפלג של סלאמה, אמר שאין לו מושג ושיש לשאל את עומר; לשאלה מדוע שאל אם סולימאן (הנאשם) מעורב ועומר השיב בחיוב, השיב שאין לו מושג על מה עומר מדבר ושיש לשאל אותו (עמ' 185-186).

עומר, שהובא כעד מטעם ההגנה, העיד בעדותו הראשית, כי אמר לחאלד שמישהו יקח את התיק וישחררו אותו, בגלל שחשב שחאלד אחראי לדקירת המנוח, מאחר שחאלד נעצר; עומר אף אישר את דברי הסנגור כי חאלד הוא האח הגדול, אבי הקטינה ובעל האינטרס. לדבריו, היום הוא יודע שזה לא חאלד ולא מישהו מהם, כי אחרי שהם השתחררו, חאלד אמר לו שהוא לא עשה את זה (עמ' 329). בחקירתו הנגדית, אמר עומר תחילה כי אינו זוכר למי התכוון כשדיבר על השבט של סלאמה, אך לאחר מכן אמר שסלאמה הוא דוד שלו, סבו של המנוח; וכי דיבר על השבט שלו כי חשש מנקמה, מאחר שכולם, כולל המשטרה, חשבו שמשפחתו הרגה את המנוח, בגלל הבעיה עם החתונה של הקטינה. עוד ציין, כי אינו זוכר מדוע דיבר עם חאלד על שאקר, ולא הסביר מדוע היו צריכים להתלחש אם לא עשו כלום (עמ' 331-332).

גרסת הנאשם

אמרות חוץ של הנאשם

בחקירתו הראשונה מיום 10.11.15 (הודעה ת/44, דיסק ותמלול ת/45), לאחר שהוזהר בחשד לרצח, קשירת קשר לפשע ושיבוש הליכי משפט, השיב הנאשם כי הוא לא קשור לשום דבר, **"לא לרצח ולא לעולם הפשע"**. לשאלות החוקרים השיב, כי איבד את הטלפון הנייד שלו בערב של יום האירוע; לשאלה למה הוא מתכוון כשהוא אומר "האירוע", השיב **"למוחמד שהיה דקור בשיג כשמצאנו אותו"**; אך כשנשאל מי מצא את המנוח דקור בשיג, השיב שהוא זה

שמצא אותו, הכחיש שאמר שמצא אותו דקור, ואמר שמצא אותו מדמם בשיג (ת/44 עמ' 2).

לגבי מעשיו ביום האירוע, תיאר כי בשעה 05:30 יצא מביתו ברכב לעבודה, הגיע בשעה 06:20 לאתר עבודה ליד באר שבע, וידא שהכל בסדר במקום, ונסע למשרד של החברה בבאר שבע; לאחר זמן מה הגיע אביו ואמר לו שיש טרקטור בבית שהם רוצים למכור, הוא סידר קצת את הניירת ואז "אמרתי אני אסע הביתה... יותר מוקדם כי אני עייף ואני אניע את הכלי להכין אותו בבית שרוצים למכור אותו יצאתי מבאר שבע לכיוון דימונה לא זוכר בדיוק איזה שעה, החלטתי בדרך שאני אכנס לשטיפה לשטוף את הרכב בדימונה (בתמלול ציין כי הרכב "היה מלא שמן מהעובדים", ת/45 עמ' 7 ש' 26-27), שם פגשתי את מוחמד הוא שוטף את הרכב שלו אמרתי לו בוא תעזור לי יש לי כלי בבית שרוצים להניע אותו הוא אמר לי בסדר אין בעיה הוא עלה אתי, אמרתי לו תשאיר את הרכב שלך נניע את הכלי ואני אחזיר אותך לרכב, בעצם כשהגעתי לשטיפה שאלתי את מוחמד אם סלימאן נמצא בשטיפה הוא אמר לי לא והחלטתי לא לשטוף את הרכב עכשיו ולקחתי את מוחמד אתי שיעזור לי להניע את הכלי בבית, באנו על יד השיג העמדתי את הרכב הוא ישב בשיג, אמרתי לו שניה אני קופץ הביתה מחליף בגדים לבגדי עבודה וחוזר, הוא אמר לי בסדר הוא ישב בתוך השיג בפנים, הלכתי הביתה החלפתי את הבגדים, חזרתי אני לא יודע כמה זמן ישבתי בבית חזרתי לשיג ממש בדרכי לשיג ראיתי טרקטור שיוצא מהשיג, מליד השיג... באתי לשיג מוחמד היה יושב על פרש זה כמו שמיכה כזאת בתוך השיג, ראיתי שיוורד לו דם, תפסתי אותו, הוא החזיק בי והוא עמד והוא יציב ועל המקום התקשרתי לאח שלי קאיד אמרתי לו בוא לשיג, קאיד בא לשיג ותפס את מוחמד ואני יצאתי מהשיג הסתובבתי מאחורי השיג יש שם איזה הר רציתי לראות לאיזה כיוון הטרקטור הלך וקאיד בזמן הזה אני רואה את הרכב שלי יצא מהשיג. לפני שהלכתי לראות איפה הלך הטרקטור קאיד קרא לעלי ואיימן שהיו על יד הטרקטור ואני יצאתי, בזמן הזה אני יצאתי לראות את הטרקטור לאיזה כיוון הוא הלך, לא ראיתי טרקטור, עליתי על הטרקטור שלי ויצאתי על איזה הר מולנו לתצפת לראות לאיזה כיוון הטרקטור הלך לא ראיתי את הטרקטור והמשכתי להר יותר שמתצפת על שטח יותר פתוח ולא ראיתי כלום לא ראיתי טרקטור בכלל, אחרי זמן ארוך חזרתי הביתה ראיתי מלא משטרה על יד השיג וכל זה וכל מיני רכבים אזרחיים שם שאלתי איזה ילד קטן... והוא אמר שאומרים בשיג שהוא נהרג... אחרי זה ברחתי, כל האנשים יגידו שאני לקחתי אותו את מוחמד מהשטיפה יגידו שאני עשיתי את זה ופחדתי מהמשפחה שלו ומכל העולם" (ת/44 ש' 83-36, וכן ת/45 עמ' 15-5).

לשאלות החוקרים השיב הנאשם, כי הוא התקשר לקאיד בעת שנכנס לשיג וראה את המנוח מדמם; בשלב זה המנוח ישב ומצבו היה יציב, עיניו היו פקוחות אך הוא לא אמר לו כלום, הוא נכנס ושאל את המנוח מה קרה, המנוח החזיק בו ונעמד; ובשלב זה, כשהמנוח עמד והיה יציב, הגיע קאיד מביתו; הנאשם יצא מהשיג, קאיד קרא לאיימן ועלי, ובזמן שעלה על הטרקטור ראה שהרכב שלו נסע מהמקום (ת/44 ש' 158-128). לגבי עלי ואיימן אמר הנאשם, כי כשקאיד קרא להם הוא ראה אותם יוצאים מהאזור של הטרקטור (ת/45 בעמ' 24 עולה, כי הנאשם שרטט סככה גדולה בה חנה הטרקטור), אך אינו יודע מה הם עשו שם, ולא ראה אותם כשהגיע למקום עם המנוח; לשאלה מה המרחק בין השיג לבין המקום בו עמד הטרקטור, השיב שאינו יודע; ולשאלה איך קאיד קרא להם, השיב שהוא צעק אליהם, אך הוא לא זוכר מה צעק (ת/44, ש' 187-159). לשאלה מדוע התקשר דווקא לקאיד, השיב הנאשם כי הוא יודע שכל האחים עובדים, ורק הוא נמצא בשעות אלו בבית, וכי כשהלך להחליף בגדים ראה את הרכב שלו חונה ליד הבית. לדבריו, קאיד ענה לו מיד, והוא אמר לו בטלפון רק "בוא לשיג", וגם כשקאיד הגיע, לא אמר לו כלום; כאשר בשלב זה המנוח עמד רגיל ויציב, הוא עמד לידו, וכשקאיד נכנס לשיג, הוא עצמו יצא (שם, ש' 300-254). לשאלה מדוע לא

התקשר לאמבולנס או למשטרה, השיב כי לאמבולנס יקח זמן כי צריך להכווין אותו בשטח; לשאלה מדוע לא לקח את המנוח במהירות לקבל טיפול, השיב כי הוא היה יציב, עמד ודיבר; כשהוטח בפניו שקודם אמר שהמנוח לא אמר כלום, השיב **"לא, עמד רגיל זה הכוונה שלי, לא התכוונתי שהוא דיבר או לא דיבר"** (שם, ש' 437-447).

לשאלה אם ראה מישהו בשיג או לידו, כשהגיע למקום עם המנוח, השיב הנאשם בשלילה, אך הוסיף כי לא נכנס לתוך השיג, אלא **"עברתי ממש ליד ולא ראיתי"**; ואמר שלא ראה טרקטורן ליד השיג, ולא שמע רעש של טרקטורן או של רכב כלשהו (ת/44 ש' 194-201).

לשאלה איך הלך לביתו, השיב שהלך ברגל, בהליכה רגילה **"לא מהר ולא לאט"** (ת/45 עמ' 27 ש' 11), אך הוא לא יודע כמה זמן ארכה ההליכה מהשיג לביתו, ואינו זוכר כמה זמן שהה בבית; בבית היו רק אשתו ובתו, אך הוא לא זוכר איפה היתה אשתו ואם אמר לה משהו; לשאלה מה עשה בבית, השיב שהוא זוכר רק שהחליף בגדים, אך אינו זוכר באיזה חדר. לשאלה כמה זמן לקח לו להגיע בחזרה מהבית לשיג, השיב שאינו זוכר, אך שוב אמר שהלך **"רגיל"**. לטענתו, ממש לפני שהגיע לשיג, יצא משם טרקטורן בצבע אדום, לכיוון היציאה מהכפר, אך הוא לא ראה בדיוק כמה אנשים היו עליו, ולא ראה עוד מישהו באזור; ואז המשיך בהליכה רגילה, נכנס לשיג וראה את המנוח; ואינו יודע כמה זמן עבר עד שהתקשר לקאיד (ת/44 ש' 202-253).

לשאלה לאן הלך כשיצא לחפש את הטרקטורן, השיב שעלה על הר מאחורי השיג; לשאלה מדוע, שהרי הטרקטורן נסע לכיוון השני, השיב כי זו נקודה גבוהה ממנה רואים את הדרך; לשאלה למה לא נסע אחרי הטרקטורן, השיב כי לקח זמן עד שנכנס לשיג ועד שקאיד הגיע (שם, ש' 311-318).

לשאלה מדוע ביקש מהמנוח לבוא איתו להניע את הטרקטור, השיב שהמנוח מבין במכונאות; לשאלה למה לא שטף את הרכב, השיב כי המנוח אמר לו שסלימאן לא נמצא, וסלימאן הוא מי שתמיד שוטף לו את הרכב. לשאלה מדוע הלכו לשיג ולא לטרקטור, השיב כי המנוח חיכה לו בשיג עד שיחליף את בגדיו; לשאלה למה לא הוריד את המנוח ליד הטרקטור, השיב שרצה שירדו יחד, והם היו אמורים להגיע לטרקטור ברכב (שם, ש' 325-343). לשאלה מתי קרה שהמנוח עזר לו להניע טרקטור או עזר לו עם רכב, השיב שהוא לא זוכר מתי, אך המנוח עזר לו להרכיב טורבו ברכב. לשאלה על מה דיבר עם המנוח בדרך מהשטיפה אל השיג, השיב שאינו זוכר (שם, ש' 462-472).

לשאלה איפה נמצא הטלפון שלו, השיב הנאשם כי איבד אותו או שהמשטרה תפסה אותו; וכי השיחה שהתקשר לקאיד, זו הפעם האחרונה שהוא זוכר שהטלפון היה איתו, והוא לא יודע מה עשה איתו מאז (ת/44 ש' 378-389). לשאלה איפה היה מאז האירוע, השיב שהיה עם הטרקטורן בשטח, התחבא, עבר ממקום למקום, וביקש אוכל מאנשים שהוא לא מכיר, אם כי לא הסביר איפה בדיוק היה ובאיזה מרחק מהבית (שם, ש' 84-124). בהמשך, לשאלה אם היה בביתו בזמן שחלף מאז האירוע, השיב כי עבר פעמיים בבית, וכי לא אמר זאת קודם כי לא נשאל על כך; לדבריו, הגיע בלילה עם הטרקטורן, לא נכנס לביתו אלא לבית אמו, לקח קצת קמח ומים, ואף אחד לא ראה אותו; לא ידע שהמשטרה מחפשת אותו ולא ברח בגלל זה, אלא ברח בגלל פחד ממשפחת המנוח, כי **"יגידו בהתחלה מי לקח אותו והם יבינו את זה אחרת לגמרי יהיה הדם חם"**. לשאלה מדוע החליט לחזור, השיב תחילה כי התחיל לרדת גשם, וכשנאמר לו שהיו הרבה ימים של גשם מאז שברח, השיב שעברו 20 יום ו**"הדם התקרר"** (שם, ש' 390-436).

לשאלה מה הוא יודע לספר על העניין עם הקטינה, השיב כי הוא יודע שגם המנוח וגם חליל בנו של עטיש רצו אותה, שאביו פנה לאברהם שלוש פעמים בעניין זה, אך המנוח ואביו לא פנו אליו, ואז אביו הבטיח את הקטינה לבנו של עטיש; עטיש הגיע אליהם לארוחה עם כמה מבני משפחתו, אך בלי חליל, ואמרו שאברהם **"הכניס אנשים"**, ושחליל לא יכול להתארס עם הקטינה עד שהבעיה עם אברהם תפתר; ולאחר מכן חאמד וחאלד הלכו לאברהם וסידרו את העניין, אמרו שאביהם כבר הבטיח את הקטינה ולא יחזור בו מהבטחתו, אבל הציעו את אחותם אימאן עבור המנוח, והם סגרו את העניין וגם את ה"דחיל". לשאלות החוקרים השיב, כי לא שוחח עם המנוח על נושא החתונה ולא דיבר עם איש מהמשפחה על כך; כי נכח בשיג בעת שעטיש ומשפחתו הגיעו אליהם, יחד עם אביו, חאלד, חאמד, קאיד ועזאת, אך הוא לא זוכר באיזה יום זה היה; וכי קאיד לא סיפר לו על כך שהמנוח רוצה את הקטינה (שם, ש' 344-377).

בשחזור שנערך לנאשם ביום 16.11.15 (דוח, תמלול ודיסק ת/47) לאחר שהוזהר והסכים לערוך שחזור, יצא הנאשם ברכב בליווי שוטרים, והוביל אותם תחילה למכון השטיפה; הצביע על המקום בו עצר את רכבו והמקום בו המנוח היה עם רכבו. לדבריו, שאל את המנוח אם סלימאן נמצא, ואחרי שזה ענה לו בשלילה אמר לו **"בוא תעזור לי בטרקטור ואני אחזיר אותך לרכב שלך"**, המנוח עלה איתו לרכב והם נסעו לכיוון הבית, כאשר אינו זוכר כמה זמן היה במכון השטיפה, או באיזו שעה זה היה (תמלול עמ' 4-5). הנאשם כיוון את החוקרים לכיוון היציאה מדימונה (הגם שלא זכר לומר באיזה כביש יצא מהעיר), אל הכניסה ליישוב והובילם אל הרחבה שליד הכניסה לשיג; כאשר בהיותם בכביש הבין עירוני, השיב שאינו זוכר באיזו מהירות נסע (שם בעמ' 5); ובהמשך אמר שאינו זוכר אם דיבר עם המנוח בדרך (שם בעמ' 6). בהגיעם לשיג, הראה אחד השוטרים למצלמה את הטלפון שלו בו מדד בשעון עצר 05:30 דקות (וכך עולה גם מבידוק המונה בסרטון).

הנאשם טען, כי המנוח נכנס לתוך השיג, אך הוא לא זוכר איפה ישב בדיוק, והוא עצמו יצא לכיוון הבית; ובשלב זה הוביל את החוקרים לכיוון ביתו, הנמצא במעלה הדרך הפונה שמאלה מהשיג. בתחילת הדרך, החוקרים שחררו את הנאשם מאזיקי הרגליים, ואזקו יד אחת שלו ליד של אחד השוטרים, וביקשו ממנו ללכת באותו קצב בו הלך ביום האירוע, אך הנאשם אמר שאינו זוכר באיזו מהירות הלך (שם בעמ' 7) ונראה הולך בקצב נינוח למדי. הנאשם והחוקרים הגיעו לבית הנאשם שמגודר כמו שאר הבתים בגדר עם שער כניסה קשור בחבל, הפותח כניסה רחבה לחצר הבית, ונכנסו לבית (בשלב זה הראה השוטר את שעון העצר בטלפון שהראה 10:46 דקות). לשאלות החוקרים, השיב הנאשם שאינו זוכר איפה החליף בגדים, בסלון או בחדרים (שם בעמ' 7), אינו זוכר איזה בגדים החליף או מאיפה לקח אותם (שם בעמ' 8); כי בבית היו אשתו ובתו, אך הוא לא זוכר באיזה חדר הן היו, או אם דיבר עם אשתו; וזוכר רק שפרט להחלפת הבגדים הוא שיחק עם בתו, אך אינו זוכר היכן ואיפה בדיוק היא היתה; ולאחר מכן יצא וחזר לשיג, כאשר אינו יודע כמה זמן שהה בבית, או כמה זמן לקח לו להחליף בגדים (שם בעמ' 7-8).

הנאשם והחוקרים יצאו מהבית ומהחצר וחזרו לדרך העפר ממנה הגיעו; לשאלות החוקרים אישר הנאשם, כי חזר בהליכה רגילה, וכי בדרך הזו הם נוסעים עם הרכבים, אך הוא לא נסע לבית עם הרכב, כי **"העמדתי אותו בשיג"** (שם בעמ' 8-9). בהתקרבם אל השיג, מקום בו הדרך נפתחת וניתן לראות את השיג מחלקו האחורי שמאלי, אמר הנאשם שבאזור הזה ראה טרקטורון שיצא מכיוון השיג כלפי מטה (הנאשם הצביע על אזור החלק הקדמי של השיג, ונסיעה ימינה ממנו כלפי מטה, על הדרך הראשית), אך הוא המשיך ללכת רגיל לכיוון השיג, כי טרקטורון זה דבר רגיל אצלם; ואינו זוכר כמה זמן לקח מהרגע שראה את הטרקטורון עד שהגיע לשיג (שם בעמ' 9).

לדבריו, כשנכנס לשיג, ראה את המנוח שם (מצביע באופן כללי על השטיח שליד התנור), אך הוא לא זוכר מה המנוח עשה, באיזה מצב היה, או אם אמר משהו; לשאלה אם הוא עמד או ישב, השיב כי אמר זאת בחקירה, וכשהתבקש לומר זאת שוב, אמר ששכח; לשאלה אם הבין שיש בעיה כשראה את המנוח, השיב כי ראה שזיכור לו דם, אך הוא לא יודע מאיפה (שם בעמ' 9-10); ובהמשך אמר שלדעתו המנוח עמד והחזיק בו, אך הוא לא זוכר בדיוק (שם בעמ' 13-14). לדבריו, זוכר רק שהוציא את הטלפון והתקשר לקאיד; קאיד **"בא על המקום"**, וכשנכנס הוא קרא לאיימן ועלי שהיו ליד הטרקטור למטה (הנאשם מצביע על הסככה של הטרקטור למטה); וכשקאיד קרא להם, הוא יצא מהשיג וראה אותם מגיעים (שם בעמ' 10). בהמשך אמר שאינו זוכר כמה זמן עבר מרגע שהתקשר עד שקאיד הגיע; שהוא חושב שקאיד היה בבית, אך אינו יודע כמה זמן לוקח להגיע מביתו לשיג; וכי התקשר לקאיד, כי ידע שהוא נמצא בבית כל יום אחרי העבודה. לשאלה למה לא קרא לעלי ואיימן שיבואו לעזור, השיב שלא ראה אותם, אלא רק כשהיה ביציאה מהשיג, אחרי שקאיד קרא להם ונכנס לשיג; והבהיר כי לא ראה אותם כשהגיע עם המנוח ברכב (שם בעמ' 14-15).

עוד הראה הנאשם לחוקרים לאן הלך כשיצא מהשיג, פנה ימינה ומעט שמאלה, ועלה על תלולית עפר קטנה, ממנה ניתן לראות את הדרך ואת צדו של השיג; אמר שהלך בהליכה רגילה, בדומה להליכתו בשחזור; ושעלה על התלולית כדי לראות את הכיוון אליו נסע הטרקטור, אך לא ראה אותו. לשאלה אם ראה משם את קאיד או את עלי ואיימן, השיב הנאשם בשלילה, אך הוסיף שראה שהרכב שלו יצא ונסע בדרך כלפי מטה, אם כי לא ראה מי עלה עליו (שם בעמ' 10-11). לדבריו, בשלב זה, ירד מהתלולית ועלה על טרקטור של המשפחה שנמצא בחלק האחורי של השיג, כאשר המפתח כבר היה בטרקטור, הניע אותו ונסע אל ההר למעלה (בהמשך השביל שיוצא באזור התלולית, לא בדרך הראשית); אך מכיוון שלא ראה משם את הטרקטור, המשיך לאזור נוסף עם תצפית טובה יותר, וגם שם לא ראה דבר; ולאחר מכן, כשאינו יודע כמה זמן עבר, חזר (הנאשם הצביע לכיוון הנגדי, לדרך שמעבר לצד השני של השיג). כשחזר פגש איזה ילד שאמר לו שמישהו נפטר בשיג, והוא פחד וברח מיד, בגלל ש**"אנשים יגידו עכשיו מי לקח אותו מהשטיח? סולימאן. כל העולם ואשתו יחשוב שזה אני... אמרתי אקח איזה יום יומיים שלוש עד שכל האנשים יבינו את זה שאני לא עשיתי ואני אשב"** (מילה לא ברורה) **שאני לא עשיתי את זה"** (שם בעמ' 11-13).

לשאלה למה לא התקשר לעזרה, השיב כי אינו יודע לכוון את האמבולנס בשטח, מה גם שלאמבולנס יקח הרבה זמן עד שיגיע (שם בעמ' 13). לשאלה אם העניק למנוח טיפול רפואי או עזרה כלשהי, השיב **"לא, מוחמד היה בסדר כאילו שהוא... שנכנסתי לשיג והוא לא זוכר בדיוק אם הוא עמד לא עמד אבל מוחמד היה בסדר, לא... משהו יענו שהוא זרוק על הרצפה ומשהו"**; והוסיף, כי **"אני עניין אותי באותו רגע לראות מי על הטרקטור, של מי הטרקטור שהלך"**. לשאלה אם שאל את המנוח מי היה על הטרקטור, השיב שאינו זוכר; ולשאלה אם בכלל דיבר עם המנוח, השיב **"לא זוכר, עבר עליי אני סרט לא זוכר... זה דברים קטנים אני לא זוכר אותם"** (שם בעמ' 14).

לשאלה מדוע לא הביא את המנוח ליד הטרקטור, אם הביא אותו כדי לתקן אותו, השיב **"עמדתי ליד השיג, הוא לא יעמוד ליד הטרקטור לבד שם"**; לשאלה אם קבע עם המנוח שיעשה משהו, השיב שהם קבעו לתקן ולהניע את הטרקטור. לשאלה אם שוחח עם המנוח בדרך מדימונה, השיב שאינו זוכר, ולשאלה אם לא דיברו על הבעיה עם הבת של חאלד, השיב **"לא. אני יודע לפני, לפני ביום שהם סגרו את העניין"**, ולשאלה נוספת השיב כי אינו זוכר (שם בעמ' 15).

לשאלה אם ראה טרקטור כשהגיע לשיג עם המנוח, השיב בשלילה; לשאלה אם שמע רעש של טרקטור כשהיה

בביתו, השיב שאינו זוכר; כשנאמר לו שהבית שלו קרוב ושסביר להניח שהיה שומע אם היה נוסע שם טרקטורון השיב "לא... גם שהוא יסע אני לא אתייחס וגם זה, כי תמיד נוסעים בטרקטורונים". לשאלה איך הוא יודע שיש קשר בין הטרקטורון שראה לבין מה שקרה בשיג, השיב שאינו יודע בדיוק אם יש קשר או לא (שם בעמ' 16).

בסיום השחזור, הוביל הנאשם את החוקרים אל הסככה של הטרקטור (מול השיג כלפי מטה, הסככה הרחוקה יותר) והצביע על הטרקטור עליו דיבר (הטרקטור הימני מבין שניים, הרחוק יותר); ולדבריו, לא ראה שם מישהו כשהגיע עם המנוח לשיג (שם בעמ' 1-2).

בחקירתו מיום 17.11.15 (הודעה ודיסק ת/46) שמר הנאשם על זכות השתיקה, ולא השיב לשאלות.

בחקירתו מיום 22.11.15 (הודעה ת/48, דיסק ותמלול ת/49) אמר הנאשם, כי כבר אמר את האמת שלו בחקירה ובשחזור, ואינו יכול להבין איך מאשימים אותו בדבר כזה, כשהמשפחה הציעה למנוח להתחתן עם אחותם והוא הסכים; לגבי הטענה שאברהים ביטל את ה"דחיל" בעקבות איומים ממשפחתו, השיב שלא היו שום איומים, ושגם זה היה נכון הם לא היו מסכימים לחתן את המנוח עם אחותו. לשאלה אם בעת הנסיעה מהשטיפה לשיג דיבר על כך עם המנוח, השיב שאינו זוכר, ושאינו זוכר על מה דיברו ברכב; עוד טען, כי אינו זוכר דבר פרט למה שסיפר (ת/48 ש' 4-77). לשאלה האם יש לו קשר למותו של המנוח, השיב הנאשם בשלילה; ולשאלה מדוע לא פנה למשטרה לאחר האירוע כדי למסור את גרסתו, השיב שאמר זאת בחקירה הקודמת (שם, ש' 78-85).

לשאלה אם הוא מכיר את דוד אמויאל, השיב הנאשם בשלילה; כשנאמר לו שהוא מפעיל את תחנת הדלק במושב חצבה, בה הם נוהגים לתדלק את רכביהם, השיב שהוא "מכיר אחד אבל את השם שלו לא יודע". לשאלה איך מתבצע התשלום לתחנת הדלק, השיב כי בצ'ק, שהוא אמור לתת לבעל התחנה, וכי הצ'ק של חודש אוקטובר אמור להמציא ברכבו; וכי התשלום מתבצע באופן שבעל התחנה מתקשר אליו, והם קובעים איך יועבר אליו הצ'ק. לשאלה מתי ועל מה דיבר עם אמויאל לאחרונה, השיב כי אינו זוכר; כשנאמר לו שאמויאל מסר ששוחח איתו ביום האירוע, אמר לו שהוא נמצא באזור בית קמה וקבע איתו שיגיע אליו לבאר שבע לאסוף את התשלום עבור התדלוק, השיב שאינו זוכר על מה דיברו; כשנאמר לו שאמויאל אמר שכשהגיע לבאר שבע התקשר אליו, אך הוא לא ענה, השיב הנאשם שאינו יודע, אישר שהוא עובד עם אמויאל, אך אינו זוכר על מה דיברו. כשהופנה לכך שמפלט השיחות שלו עולה, כי באותו יום הם שוחחו בשעה 09:37; וכי לאחר מכן אמויאל התקשר אליו בשעות 11:29, 11:32, 11:33, 11:35 אך הוא לא ענה לו, השיב שהוא לא זוכר. לשאלה איך הוא מסביר את זה שקבע עם אמויאל שיגיע לקחת את הצ'ק, אך הוא לא נמצא במשרד כפי שקבעו, השיב כי יצא מהמשרד לתקן את הטרקטור, ואז "אמרתי אני אקבע אתו שהוא ירד לחצבה שיכנס אלי הביתה", אך הבהיר כי לא אמר זאת לאמויאל, מאחר ששכח. לשאלה איך זה מתיישב עם כך, שבדרך פתאום החליט גם לשטוף את הרכב, השיב כי ראה שהרכב שלו מלוכלך ומוזנח מבפנים ולכן הוא החליט לשטוף אותו "על הדרך", ושכח מהצ'ק. לשאלה מדוע לא ענה לשיחות של אמויאל, השיב כי לא ראה את השיחות שלו; כשנאמר לו שבשלב הזה היו לו שיחות עם אנשים אחרים והוא ענה להם, השיב שאינו זוכר (שם, ש' 86-192).

לשאלות לגבי שטיפת רכבו, השיב הנאשם כי הוא הולך לשטיפה בדימונה, ואין מקומות נוספים בהם הוא שוטף את הרכב; כי הוא שוטף את הרכב מתי שהוא מוזנח; כי לרוב שוטף לו את הרכב סלימאן שעובד בשטיפה, ולפעמים עוזרים

לו. לשאלה אם יש לו את הטלפון של מכון השטיפה, השיב בשלילה, אך לאחר מכן אמר שיש לו את הטלפון של סלימאן ושלפעמים הוא מתקשר אליו, כדי לבדוק אם הוא נמצא או לא. לשאלה אם התקשר לסלימאן ביום האירוע, השיב שאינו זוכר; לשאלה אם התקשר להזמין תור בשטיפה, כמו שלדברי מנהל העסק הוא נוהג לעשות, השיב שאינו זוכר; כשנאמר לו שמבדיקה שנערכה הוא לא התקשר באותו יום, השיב שאינו זוכר, ואמר שהוא מגיע הרבה פעמים בלי להזמין תור (שם, ש' 199-241).

כשהוטח בפניו שיש פערים רבים בגרסתו, לפיה היה בבאר שבע וקבע עם אמויאל שיבוא לקחת את הצ'ק, אך החליט ללכת הביתה מוקדם כי היה עייף, ולמרות זאת החליט לשטוף את הרכב, אך במקום להתקשר לסלימאן ולברר אם הוא נמצא בשטיפה, נסע במיוחד לדימונה שם שאל את המנוח אם סלימאן נמצא, השיב הנאשם שלא הבין את השאלה; לאחר שהוסברה לו השאלה והוא נשאל מדוע אם היה עייף לא התקשר לברר אם סלימאן נמצא, השיב שאינו זוכר (שם, ש' 242-259).

בחקירתו מיום 25.11.15 (הודעה ת/25, דיסקים ותמלולים ת/26), שלל הנאשם את הטענה שלאחר רצח המנוח, הוא ברח מהמשטרה בגלל מעורבותו באירוע, וטען שלא ידע שהמשטרה חיפשה אותו; לשאלה אם לא חשב שהמשטרה תחפש אותו לאחר שאדם מת באירוע, השיב בשלילה; לגבי הטענה שבעת חקירתו הראשונה לא נראו על גופו סממנים המתיישבים עם טענתו שישן ואכל בשטח עד שנעצר, השיב כי היה בשטח, וכי המשטרה בלבדה אותו, כך שהוא לא זוכר כלום (ת/25 עמ' 2-3).

במהלך החקירה הארוכה, שיתף הנאשם פעולה באופן חלקי, על מרבית השאלות השיב בלקוניות שאינו יודע או אינו זוכר, שחלף כבר חודש וכיוצ"ב, ולגבי שאלות רבות, לרבות שאלות פשוטות, טען שאינו מבין את השאלה. וכך, השיב שאינו זוכר ואינו יודע לשאלות רבות לגבי השמועה על קשר בין המנוח לבין הקטינה או לגבי האיומים על משפחת המנוח, אם כי לבסוף טען שהוא יודע שמהמשפחה שלו אף אחד לא איים אף פעם (שם, עמ' 6-3); התחמק ממתן הסבר לגבי נסיעתו למכון השטיפה למרות שהיה עייף, ולגבי מהות התקלה בטרקטור שבגללה אסף את המנוח, פרט לאמירות סתמיות שהיה צריך לנסות להניע את הטרקטור ואז לראות מה הבעיה (שם, עמ' 10-7, 17, 21); לא הסביר מה מומחיותו של המנוח בתיקון טרקטורים, את העובדה שאוסמה אמר שלא היה למנוח ידע בכך, או מדוע היה צריך את המנוח אם הוא מבין בתיקון טרקטורים וגם אימן ועלי שכבר עבדו על הטרקטור, והסתפק באמירות סתמיות שהמנוח מבין יותר מהם (שם, עמ' 4, 10-11). לשאלות לגבי תמיהות העולות מגרסתו, לגבי סתירות בין גרסתו לבין גרסאותיהם של אחרים (קאיד, אשתו), לגבי מעשיו והתנהגותו בסמוך לאחר האירוע, כעולה למשל מעדותו של קאיד או ממחקרי התקשורת, הנאשם כמעט לא השיב, פרט לאמירות סתמיות שכבר סיפר את גרסתו, או שאינו זוכר (שם, עמ' 12, 15-21); לשאלות רבות לגבי שיחות שערך בסמוך לפני ואחרי האירוע, כעולה מפלט מחקרי התקשורת, השיב שאינו זוכר (שם, עמ' 13-14); כשהוטח בפניו, כי מהשחזור שנערך לו עולה, כי גרסתו שהלך לביתו וחזר לשיג אינה מתיישבת עם הזמנים העולים ממחקרי התקשורת ומהראיות הנוספות, השיב שאינו זוכר כלום (שם, עמ' 14-15, 22).

בסיום החקירה, הכחיש הנאשם את הטענה שהוא אסף את המנוח מהשטיפה באמתלת שווא, וגרם למותו, בשל השמועות שהמנוח נמצא בקשר עם הקטינה; וטען כי אין בכך הגיון שהוא יקח אדם שהוא מתכוון לפגוע בו לביתו (שם, עמ' 22).

עדות הנאשם בבית המשפט

בעדותו הראשית סיפר הנאשם על עצמו ועל הקשר שלו עם המנוח, שהיה כמו אח עבורו, היה בן בית, הם היו יושבים יחד, מטיילים ויוצאים יחד, והוא גם עבד איתם לפעמים על הטרקטור של אבא שלו, כמו גם אחיו אוסמה (עמ' 197); והוסיף כי הוא תמיד דאג למנוח, כי הם היו יחד בירדן, וכי בני משפחת המנוח מבינים שהוא לא הרג אותו (עמ' 210).

לגבי הסכסוך השיב, כי שמע על סיפור החתונה של הקטינה, אך לא לקח חלק במפגשים עם עטיש או עם אברהם, פרט לכך ששהה בארוחה בשיג ביום שבת, שבה עטיש היה אמור לבקש את ידה של הקטינה, אך עטיש הגיע ואמר שאברהם **"שם עליה שייח"** ושאי אפשר להמשיך בתהליך; כאשר זה לא משהו יוצא דופן, שכן גם עטיש וגם המנוח מהמשפחה, וזה קורה בכל המשפחות הבדואיות שיש מתנגדים. לדבריו, הוא מכיר את המנוח, אשר בחיים לא היה פוגע בכבוד המשפחה שלהם, הוא בן בית אצלם ולא היה מדבר עם הקטינה, ולכן לא האמין לשמועה עליו. עוד טען, כי המנוח אמר לאברהם שהוא רוצה את הקטינה וביקש שישלח אנשים, אך אברהם לא הסכים ולא הלך לבקש אותה, ואם היה אומר מילה, פריג' היה מסדר את זה; ואז עטיש ביקש אותה מפריג' והוא הסכים, ואברהם **"שם שייח"**, ואחרי שחאלד הלך אליו והסביר לו, הם סגרו את העניין, המנוח הסכים להתחתן עם אימאן וכך זה נגמר (עמ' 197-199).

לגבי יום האירוע העיד הנאשם, כי הוא קם כמו תמיד ב-05:30-05:00, נסע לאתר העבודה בבאר שבע ויידא שהכלים יצאו לעבודה, ולאחר מכן הלך למשרד והתחיל לעבוד, כשבהתחלה היה לבד ואז אביו הגיע. לדבריו, היה להם שופל שעבד במפעל כימיקלים בים המלח ונהרס והם רצו למכור אותו, אביו דיבר עם מישהו שהתעניין ורצה לבוא בערב לראות את השופל, אבל מכיוון שהוא לא הניע, הם ישבו, סגרו כמה דברים והוא החליט ללכת הביתה; בנוסף, הוא עבד יום קודם לכן באילת והיה עייף, אבל **"לא משהו כזה, עייף שאי אפשר לזוז, זו העבודה שלי"**, ולכן יצא הביתה, אך אינו יודע באיזו שעה. בדרך הביתה ראה שהרכב שלו מוזנח מבפנים, ושהארגז מלא לכלוך וחפצים, ולכן החליט ללכת לדימונה לשטוף את הרכב לפני שילך הביתה לתקן את הטרקטור, כאשר הבית שלו נמצא ממש לפני דימונה, צמוד לצומת ירוחם, מרחק נסיעה של דקות ממכון השטיפה; שם הוא נהג לשטוף את הרכב, לרוב אצל סלימאן מאחר שהוא אחראי יותר מהעובדים האחרים. לדבריו, לא נכנס ישר לשטיפה אלא נכנס לעיר, אם כי אינו יודע מה בדיוק עשה שם; לאחר מכן הגיע למכון ופגש את המנוח, הם לחצו ידיים, דיברו וחייכו, הוא שאל את המנוח אם סלימאן נמצא, וכשהשיב לו שלא, ירד לו החשק מהשטיפה. הנאשם טען, כי לקח את המנוח איתו כדי שיעזור לו עם השופל ויראה למה הוא לא מניע, מאחר שלמנוח יש יותר הבנה בתחום החשמל והוא גם עבד על השופל, כשכוונתו היתה שהמנוח רק יכוון אותו לגבי הבעיה, והוא יתקן; ואישר כי אביו אמר לו שהשאיר את אימאן ועלי לתקן את השופל, אבל הוא ידע שהם לא יצליחו, כי הם צעירים ולא מומחים באיתור בעיות (עמ' 199-202).

הנאשם העיד, כי הגיע עם המנוח לשיג, החנה את רכבו ליד השיג והלך לביתו, כשהמנוח נשאר בשיג, ולא היה שם אף אחד נוסף. לשאלה כמה זמן ארכה ההליכה לבית והחזרה משם לאחר שסיים את עיסוקיו, כפי שהסביר בשחזור, השיב הנאשם כי **"קודם כל, במקרה הזה, אם אני עשיתי את זה, אני עשיתי את זה טיפה יותר מהר... כשאני יודע שיש בן אדם שמחכה לי בשיג, לא יכול להיות שאני אעשה את זה ב(לא ברור) שלי... עשיתי את זה טיפה יותר מהר, לא רגיל"**; ולשאלת בית המשפט הסביר כי לא נסע לביתו ברכב, מאחר שזה ממש קרוב. לדבריו, הלך לביתו להחליף את בגדיו כדי לתקן את הטרקטור, **"לא בריצה אבל יותר בזריזות"**, ובדרך חזרה, ממש לפני שהגיע לשיג שמע קול של טרקטורון, ולאחר מכן ראה טרקטורון אדום נוסע בדרך שיורדת לכביש הראשי, אך לא התייחס לכך;

כשנכנס לשיג, ראה את המנוח מדמם ומיד התקשר "בשנייה הזאת" לקאיד, אמר לו לבוא לשיג, קאיד הגיע מיד, צעק לאיימן ועלי שהיו למטה, הם באו והוא יצא מהשיג. לשאלה אם דיבר עם המנוח, השיב "אני, אני דיברתי, אי אפשר, באותה שנייה, אתה לא יודע מה קורה שם, הכל תוך שנייה אבל אני בטוח במיליון אחוז ששאלתי אותו מה קרה, זה... קודם כל, כשמביאים מישהו הביתה ואתה נכנס והוא מדמם, לא יכול להיות שתשתוק ותתפוס אותו או שתחבק אותו, מטבע הדברים, אתה תשאל אותו מה קרה... אני נעול, במאה אחוז, שאלתי... הוא לא דיבר, אם היה מדבר אז היה אומר לי מי עשה את זה... אם הייתי ממציא דברים אז הייתי אומר שמוחמד אמר לי שמי שעל הטרקטורון אבל הוא באמת לא דיבר, אם היה מדבר, היה אומר". לשאלה למה יצא מהשיג, השיב כי כשקאיד הגיע, הוא אמר לקאיד לטפל במנוח ויצא באופן אוטומטי לחפש את הטרקטורון, כי רק הוא עבר שם וזה מה שעניין אותו; הוא רץ ועלה על גבעה של חול, אך לא ראה את הטרקטורון ולכן לקח אחד מהטרקטורונים של המשפחה, נסע למעלה, למקום בו יש תצפית יותר גבוהה, וגם משם לא ראה דבר; נסע לחפש ולהסתכל בעוד מקומות, ואפילו התקשר לאדם בשם עלי נדר, שכל הזמן נמצא בשטח עם טרקטורון וביקש גם ממנו לחפש את הטרקטורון ולבסוף חזר הביתה (עמ' 204-208).

לדברי הנאשם, כשחזר לכיוון הבית, ראה הרבה מאד רכבים ליד השיג ואנשים שיצאו מהבתים, ובדרך שאל מישהו ליד בתי המשפחה השכנה, וזה אמר לו שמישהו נהרג בשיג, והוא הבין שמדובר במנוח וברח; מאחר ש"זו לא שאלה של למה, אתה תשמע שכן אדם נהרג ליד הבית שלך, מאיפה אני יודע שזה לא המשפחה שלו, כל הרכבים האלה, אני אבוא ככה?... אצלנו, במגזר הערבי, עושים הרבה דברים, קוראים לזה נקמה... בשלב הראשון, כל העולם ואשתו, כי אני הבאתי אותו מהשטיפה, חשבו שזה אני, חשבו שזה אני, גם זה נשמע, אני הבאתי אותו מהשטיפה והוא נהרג בשיג, כל בן אדם יכול להגיד לך שזה סולימאן אז אני לא יכול להיות כשכולם, באותו רגע, חשבו שזה אני ואני אבוא אליהם הביתה? אמרתי שאני אצא, אני אעוף עד שהרוחות יירגעו ואחר כך, הם יבינו לבד"; כשדבריו אף אחד מהמשפחה לא נשאר בבית, כי "זה גם מבחינת כבוד, קודם כל, אסור להישאר בבית ובנקמה כזאת כולם עפים מהבית, לא נשאר אף אחד". לשאלה לכמה זמן הלך, השיב שהוא לא יודע בדיוק, אך כשחזר הביתה חאלד אמר לו שהמשטרה מחפשת אותו, והוא אמר לו שיתקשר למשטרה והוא ימסור את גרסתו; לשאלה אם פחד מהמשטרה השיב בשלילה, ואמר שאם היה רואה משטרה ליד השיג, היה הולך אליהם ואומר להם שייקחו אותו. לשאלה מדוע חזר באותו שלב ולא מאוחר יותר, השיב "אני יודע שעבר זמן רב ולא יכול להיות שלא עשו כלום וזה, אני אלך הביתה ואבדוק, אני מנותק בקשר עם כולם, לא הייתי בקשר עם אף אחד"; וצ"ן כי אמר שהוא מוכן להוכיח שהוא לא עשה את זה לפי המנהג הבדואי (עמ' 208-210).

לדבריו, לא פנה להיוועץ בעו"ד לפני החקירה הראשונה, כי חשב שייתן את גרסתו למשטרה וישחררו אותו; אך החקירה לא היתה הוגנת, החוקרים התייחסו אליו לא יפה, צעקו עליו וניסו בכח לגרום לו להודות שעשה את זה (עמ' 209-211).

עוד טען הנאשם, כי עלי ואיימן כרגע בבית והוא שאל אותם כמה פעמים על האירוע, מאחר שהם היו בסככה של הטרקטורים הנמצאת בסמוך לשיג, אך הם לא רצו לתת הסברים לו ולשאר בני המשפחה, התחמקו מתשובה ואמרו שלא ראו כלום ושלא יודעים דבר (עמ' 202-203).

בחקירתו הנגדית טען הנאשם, כי נודע לו לראשונה שהמשטרה מחפשת אותו רק כשחזר הביתה; וכי מהרגע שנודע לו שהמנוח נהרג אצלם בשיג הוא ידע שאף אחד לא יישאר בבית, וגם לאחר זמן רב הוא לא יכל לדעת שאף אחד ממשפחת המנוח לא שם (עמ' 211).

לגבי הסכסוך השיב, כי לא היה מעודכן, אך נכח בארוחה שהם הכינו לכבוד עטיש ושם התעדכן, וכי זה לא עניין אותו ולא היה בזה דבר חריג; כן שלל את האפשרות שבני משפחתו איימו על משפחת המנוח, גם אם לא נכח שם. כשנאמר לו שביום שבת, כבר בשעה 17:37, לפני השיחה בה חאמד התקשר להזהיר את אוסמה, הוא ניהל שיחות רבות עם בני משפחתו שגרים באותו מתחם, מה שמעיד על כך שעודכן היטב במתרחש, לרבות לגבי השיחה של חאמד עם אוסמה, וכוונתם של חאלד וחאמד ללכת למשפחת המנוח ולדרוש את שחרור ה"דחיל", השיב כי באופן טבעי ורגיל, כמו מדי יום, הוא דיבר עם הוריו ואחיו. לשאלה אם ידע על השמועה בנוגע למנוח ולקטינה, השיב כי לא ידע וזה לא עניין אותו; השיב באופן מתחמק כשנשאל על דבריהם של אחיו שהמצב היה מתוח ושהיו שמועות, וכשנאמר לו שמזרז שהוא לא ידע על כך בהנחת העובדה שהיה בקשר עם המשפחה; ולבסוף אמר ש"כל העולם ידע, לא רק אני" לגבי השמועות שהמנוח דיבר עם הקטינה (עמ' 215-217).

לשאלה מה תפקידו בחברה של אביו, השיב כי הוא מנהל, אחראי על העובדים ואחראי על הכלים, לרבות על הטיפול והאחזקה שלהם. לשאלה למה אביו פנה אליו ביום האירוע לגבי הטרקטור, השיב כי אביו ידע שהוא יטפל בזה ושה התפקיד שלו; לשאלה מדוע אם כן ביקש קודם לכן מעלי ואיימן לעשות זאת, השיב כי אביו ידע שיש לו הרבה דברים לעשות, אז לפעמים הוא מבקש דברים מאחיו. לשאלה איפה הם מפרסמים כשהם רוצים למכור כלי, השיב הנאשם שאדם בשם יונס אבוועש רצה לקנות את השופל, אך המשטרה אפילו לא זימנה לחקירה; כשנאמר לו שהם לא מסרו את שמו למשטרה, השיב שהם לא חייבים למסור את שמו, שכן סיפרו על המכירה של הטרקטור, והמשטרה לא בדקה זאת; ולשאלה מדוע במשטרה אמר שאינו מכיר את האדם שרצה לקנות את הטרקטור, השיב כי אותה עת לא הכיר אותו ולא ידע את שמו, אך אביו ידע. לשאלה מתי אמרו לאותו אדם שהם רוצים למכור את הטרקטור, השיב שהיה מקום לשאול את אביו על כך; כשנאמר לו שאביו לא אמר דבר על יונס, השיב שאם כך הוא בטוח שלא שאלו אותו למי רצה למכור את הכלי. לשאלה מי אחראי בחברה על תיקון הטרקטורים, השיב הנאשם שהוא אחראי, והוסיף שהוא קונה להם חלקים ומטפל בכל הכלים מזה שנים (עמ' 215, 218-221, 227-228).

לגבי מעשיו ביום האירוע, טען הנאשם שאינו יודע בדיוק מתי יצא לעבודה ומתי הגיע לבאר שבע, אך בדרך כלל הוא יוצא בין 05:00 ל-06:30; לגבי הטענה שמפלט מחקרי התקשורת עולה, כי בשעה 07:21 הוא שוחח עם אביו ועדיין שהה בדימונה, השיב "יש מצב"; לשאלה מתי אם כן הגיע לאתר בבאר שבע, השיב שזמן הנסיעה הוא 20-30 דקות, והוא לא יודע כמה זמן התעכב באותו יום, אם כי לא היה משהו חריג. כשנאמר לו שב-09:11 הוא אוכן בקרית הממשלה, השיב שכנראה היה במשרד ועשה עבודה משרדית; לשאלה כמה זמן לאחר שהגיע למשרד, אביו אמר לו שצריך למכור את הטרקטור, השיב שאינו יודע; וכשנאמר לו שהוא התקשר לאביו מספר פעמים בסביבות 09:30, השיב כי אם כך אביו לא היה איתו במשרד, וכי אינו זוכר למה חיפש אותו ומתי דיברו על הטרקטור. לשאלה מה אביו אמר לו, השיב שאינו זוכר בדיוק אך דובר על מכירת השופל; לשאלה איך משיחה על מכירת השופל, הוא הגיע לכך שהוא צריך לעזוב את העבודה ולתקן אותו, השיב כי גם תיקון השופל זה חלק מהעבודה שלו. לשאלה למי הודיע שהוא הולך, השיב שלא הודיע לאף אחד ושאלו דברים שהוא עושה על דעת עצמו; כשנאמר לו שבת/44 טען שאמר לאביו שהוא נוסע הביתה, השיב תחילה שלא אמר לאף אחד, ולאחר מכן אמר "אמרתי, לא אמרתי, מה זה משנה? זה אני, בסופו

של דבר, אני שמתקן... יש מצב שלא הודעתי לאף אחד ויש מצב שהודעתי לאבא... לא כל דבר אני חייב להודיע לכולם". לשאלה מה היה דחוף כל כך לטפל בטרקטור, השיב שהקונה רצה לבוא לראות אותו ושהוא ידע קודם לכן שהטרקטור לא מניע (עמ' 221-227). הנאשם אישר כי המשטרה לא תפסה את השופל ולא אסרה עליהם לעשות בו שימוש; לגבי הטענה שהשופל היה בסכנה בזמן שבוצע השחזור ב-16.11.15, כך שהם לא מכרו אותו, ושזה לא מסתדר עם הטענה שהקונה היה לחוץ לקנות את השופל באותו יום, השיב הנאשם שהקונה לא עד כדי כך חצוף שיבקש לקחת את השופל ממשפחה שהסתבכה; והוסיף כי מאז השופל נמכר, אך הוא לא זוכר מתי. לשאלה כיצד הוא מסביר את זה שאביו נחקר כבר ביום האירוע, אך לא אמר דבר על כך שביקש ממנו ללכת לטפל בטרקטור בגלל שאמור להגיע קונה, השיב הנאשם שאביו לא אמר לו ללכת לתקן את הטרקטור, וכי אביו השאיר את איימן ועלי לתקן את הטרקטור, ומכיוון שהוא ידע שהם לא מצליחים לתקן, החליט על דעת עצמו ללכת הביתה ולתקן אותו. לשאלה מדוע לא לקח אחד מעובדי החברה לעזור לו לתקן את הטרקטור, השיב כי זו היתה החלטה של אותו רגע, ולא משהו מתוכנן שהוא יכל להערך לו; והוא החליט לתקן, כי הקונה היה אמור לבוא לראות את הטרקטור באותו יום (עמ' 228-231).

לשאלה מי זה דוד אמויאל, השיב הנאשם שזה אדם שמספק לו דלק; לשאלה מדוע בת/49 אמר שאינו מכיר אותו, השיב כי הכיר אותו רק בשמו הפרטי ולא ידע את שמו המלא, ורק כשנאמר לו שמדובר במישהו שקשור לדלק הוא הבין מי זה. לשאלה מה קרה איתו ביום האירוע, השיב שהיה אמור לתת לאמויאל צ'ק וקבע איתו שיבוא לבאר שבע, אך שכח מכך; כשנאמר לו שמפלט השיחות עולה שדיבר עם אמויאל ב-09:37 ולמרות שקבע איתו, בערך ב-10:00 כבר יצא מבאר שבע, השיב הנאשם כי אמויאל לא יותר חשוב ממכירת הטרקטור, ושהוא יכל לדחות את התשלום בחודשיים; לשאלה מדוע לא הודיע לאמויאל שהוא לא מגיע, השיב כי בהתחלה התכוון להשאר בבאר שבע, אך כשאביו בא וסיפר לו על הטרקטור, החליט לנסוע לתקן אותו ולא לחכות לאמויאל, כי זה היה הדבר הכי חשוב. לשאלה מדוע בת/49 אמר תחילה שאינו זוכר שהם סיכמו להפגש באותו יום והתחמק, ורק לאחר שאלות רבות אישר זאת, השיב הנאשם כי היה בלחץ, כי השוטרים לחצו וצעקו עליו וניסו לבלבל אותו והוא באמת לא זכר; לשאלה חוזרת מדוע במקום להמתין לאדם שקבע איתו ואמר לו שהוא בדרך אליו, הוא החליט פתאום לנסוע לתקן את הטרקטור ולשטוף את הרכב, השיב "או ששכחתי ממנו או שאני לא יודע" (עמ' 232-237, 240).

כשהופנה לכך שאימן התקשר אליו בשעה 09:24, השיב הנאשם כי אינו זוכר על מה דיברו; כי לא ידע מה אימן עושה אותה עת ואף פעם לא שאל אותו; ולא ביקש ממנו לתקן את הטרקטור במקומו או לבדוק אם הוא מניע, כי ידע שהוא לא יצליח בכך, שכן "רוב הבדואים מומחים בלהחליף חלק אבל לבוא, לראות את הכלי, להסתכל ולדעת מאיפה הבעיה? אין מצב"; ולשאלה מדוע אם כך אביו ביקש מאימן לעשות זאת, השיב כי לפעמים הוא מבקש מהם לעשות דברים, שינסו. לשאלה איפה אימן היה כשהוא הגיע עם המנוח לשיג, השיב שלא ראה אותו אלא רק כשקאיד הגיע וקרא לו, אז הוא יצא מהסככה של הטרקטור. לשאלה על מה שוחח עם אימן בפרקי זמן כה קצרים, ב-09:52 וב-09:54, סמוך לזמן בו יצא מבאר שבע, השיב שאינו זוכר ואינו יכול לזכור כי עבר זמן רב; ולשאלה כיצד לא זכר זאת גם במשטרה, אך זכר לספר על השיחה עם אביו במשרד, השיב שזכר שהם רצו למכור את הטרקטור כי זה דבר חשוב שקשור לעבודה שלו, וכי אינו יכול לזכור את השיחות עם אימן, שכן מדובר באחייו איתו הוא מדבר בכל יום. כך גם השיב כי אינו זוכר על מה שוחח עם אחיו איוב כשיצא מבאר שבע ב-10:05 (עמ' 237-240).

לשאלות התובעת השיב הנאשם, כי הבחין שרכבו מלוכלך יום לפני האירוע כשעבד בתמנע, אך לא הלך לנקותו בבוקר

לפני העבודה, כי אף פעם לא הלך לשטוף את הרכב בבוקר על חשבון העבודה, אלא רק בזמנו הפנוי; וכי סלימאן היה זה ששטף לו את הרכב בפועל במכון השטיפה, ולא רק דואג לקבוע לו תור ולוודא שמישהו אחר ישטוף לו את הרכב. לשאלה מדוע דווקא ביום האירוע, כשהיה עייף ונסע במיוחד באמצע העבודה כדי לתקן את הטרקטור, לא התקשר לתאם את השטיפה או לברר אם סלימאן נמצא, אלא נסע עד לשם כדי לבדוק זאת, השיב כי הוא נוהג להתקשר כשהוא מגיע במיוחד מהבית, אך לא כשהוא "על הדרך", וכי זה הגיוני בעיניו למרות שביתו קרוב למכון; ולשאלה למה לא נתן הסברים כשנשאל על כך במשטרה, אמר שהשיב על כל שאלה שנשאל. כשהופנה לתמונות של רכבו מיום האירוע (ת/69), בהן הוא לא נראה מלוכלך ובוודאי לא באופן שהצדיק הגעה במיוחד לשטיפה כשהוא עייף, השיב כי הרכב היה מטונף והיה לו ריח רע, והוא לא צריך להגיע לרמה של "פח זבל" כדי שייקח אותו לשטיפה; לשאלה מדוע אם כך ויתר על השטיפה, השיב שאף אחד שם לא היה עושה את העבודה שסלימאן עושה, כמו איסוף ושמירת הניירת; ולשאלה כיצד השוטרים לא התרשמו מכך שהרכב מטונף ומסריח ומלא שמן (התובעת הפנתה בעניין זה לת/26), השיב שזו דעתם (עמ' 240-244).

לדברי הנאשם, אינו זוכר אם היה בדימונה כבר בשעה 10:38 (כעולה ממחקרי התקשורת); לשאלה על מה שוחח עם איוב שלוש פעמים בעת שהגיע לדימונה (10:38, 10:39, 10:42), ומדוע לא פירט על כך בחקירותיו, לא מסר תשובה של ממש. לשאלה אם הגיע לדימונה כ-20-30 דקות לפני שנכנס לשטיפה, השיב מחד שלא הסתובב בעיר, ומאידך שאינו זוכר מה בדיוק עשה בעיר; כשנאמר לו שממצלמות האבטחה של מכון השטיפה עולה, כי הוא הגיע לשם ב-10:55, והוא נשאל מה עשה מ-10:38, השיב כי אינו יודע, ו"יש מצב שהייתי בעיר ונכנסתי, קניתי, הבאתי, לא יודע בדיוק מה עשיתי"; לשאלה מדוע בעדותו הראשית טרח לומר מיוזמתו שעשה כמה דברים בעיר לפני שהגיע לשטיפה ואילו במשטרה אמר שאינו זוכר, השיב כי לא הסתובב סתם בעיר וכנראה שעשה משהו, וכי במשטרה בגלל הלחץ והצעקות הוא לא יכל לזכור. לדבריו, לאחר שנכנס לשטיפה ראה את המנוח בכניסה, שאל אותו אם סלימאן נמצא, וכשזה אמר לו שלא "אז השטיפה ירדה לי מהראש", אך הוא לא זוכר על מה דיבר עם המנוח; כשהוצג לו הסרטון ממכון השטיפה (הנאשם סירב להסתכל, ואמר שקשה לו לראות את המנוח שהיה כמו אחיו), אישר כי דיבר רק עם המנוח למרות שהיה שם גם עובד, וטען כי המנוח היה הכי קרוב אליו. לגבי הטענה שמהסרטון ברור כי הוא לא הגיע לשטוף את הרכב או לבדוק אם סלימאן שם, אלא ידע שהמנוח שם ולכן פנה רק אליו, השיב כי זה לא נכון; לגבי הטענה שבזמן הקצר שדיבר עם המנוח הוא לא יכל גם לשאול על סלימאן, גם להסביר לו על הטרקטור וגם לבקש שיגיע לעזור לו, השיב כי "אמרנו שלום, שלום, שאלתי אותו אם סלימאן נמצא והוא אמר לי שלא, דיברנו, אמרתי לו אתה רוצה לגשת לטרקטור שלא מניע, אני רוצה שתעזור לי בו, הוא אמר לי בסדר, הרכב שלי, הרי, לא נכנס למסלול ואמרתי לו יאללה, בוא, ונסענו וזהו, זה לא ייקח דקה, זה ייקח חצי דקה ופחות, כולה 10 מילים". לדבריו, לאחר שאסף את המנוח הם נסעו ישר לשיג, כשרק שניהם ברכב, והוא לא זוכר על מה דיברו, כשבדרך כלל הם נהגו לשוחח על טיולים או על טרקטורונים (עמ' 244-249).

לגבי הטענה שהם יצאו מהשטיפה בסמוך ל-10:56 והנסיעה ארכה כחמש דקות, כך שנסיונות ההתקשרות שלו לקאיד (ב-10:58 וב-10:59) נעשו מהדרך, ולשאלה מדוע היה לחוץ להתקשר לקאיד דקות לפני שהגיעו, השיב "נכון, מה לחוץ לקאיד?... התקשרתי לקאיד ומוחמד איתי ואני הולך לעזוב אותו לכמה דקות בשיג, אני אשאיר את מוחמד לבד בשיג?... שיבוא וישב עם מוחמד עד שאני אחליף את הבגדים ואני אבוא... אצלנו, בחיים לא משאירים מישהו לבד בשיג", זאת מאחר שידע שבשעות הללו קאיד בבית; לשאלה מדוע אם כן השאיר את המנוח לבד בשיג, השיב כי קאיד לא ענה ואף אחד לא היה בבית, וכי לא ידע שאיימן ועלי נמצאים בסככה שכן לא ניתן לראותם

שם, ולא שאל את אימן איפה הוא נמצא כשדיבר איתו קודם לכן. לשאלה מדוע היה צריך לקחת את המנוח לשיג ומדוע לא הוריד אותו קודם לכן בסככה של הטרקטור, השיב כי אם מישוה בא אליו הביתה כדי לעזור לו, הוא לא ישאיר אותו לתקן את הטרקטור לבד, וכי כעניין של כבוד לזקנים אורחים לשיג; ולכן גם לא לקח אותו לבית, מה גם שלא נהוג אצל הבדואים להכנס לבית (עמ' 249-252).

לגבי מעשיו לאחר שהגיעו לשיג, הסביר הנאשם כי אמר למנוח שהוא הולך להחליף בגדים וחוזר, ושיחכה לו שם; ואז הלך לביתו, כאשר "אני עושה את זה מהר, אני יודע שיש בן אדם שמחכה, אני לא עושה את זה בסבבה שלי, אני עושה את זה טיפה יותר זריז, מגיע הביתה, מוריד את הנעליים, מחליף מכנס, לובש חולצה ויוצא. אם אני לא טועה, הבת שלי, כשאני נכנס לחדר, הבת שלי הייתה שם והיא הייתה בת שלושה או ארבעה חודשים, שלושה, קטנה, זה לא שהיא... ליטפתי לה את הראש, לא שיחקתי איתה או משהו, המשכתי". כשהוצג לו סרטון השחזור, ונאמר לו שאת העליה שעלה מהשיג לביתו היה ניתן לעשות גם ברכב, ולשאלה מדוע לא נסע עם הרכב עד לכניסה לבית אם מיהר לחזור למנוח, השיב שמעולם לא החנה את רכבו ליד הבית, שזה קרוב לבית דודיו ושיש שם הרבה ילדים; לשאלה למה לא חנה ברחבה שנראית בסרטון בין השיג לבית, השיב כי בסרטון לא רואים כמה זה צר, וכי כשהוא ממחר הוא מעדיף לעשות את זה ברגל ולא ברכב, וזה גם יותר מהיר. לדבריו, לא התעכב הרבה זמן בבית כי המנוח חיכה לו; לשאלה למה סיפר במשטרה שכשהגיע הביתה שיחק עם הילדה, השיב כי מדובר בילדה בת שלושה חודשים, ואי אפשר לשחק איתה, וכוונתו היתה שחיבק וליטף אותה. לשאלה לאן נכנס כדי להחליף את בגדיו, השיב כי אין לו מקום קבוע וכי הבגדים יכולים להיות בארון בחדר השינה או בסלון; וכי אם אינו טועה החליף רק את המכנסים והחולצה; כשהופנה לת/26 שם אמר שאין הבדל בין בגדי עבודה לבגדי יום יום, השיב שגם מה שהוא לובש בבית המשפט וגם מה שלבש בשחזור אלו בגדי עבודה, אך מאחר שרצה לתקן את הטרקטור, רצה ללבוש מכנסים מלוכלכים שלא אכפת לו שיתלכלכו בשמן. לגבי הטענה שבשחזור לא אמר שהלך מהר הביתה, ואף הורידו לו את האזיקים במיוחד כדי שיראה את קצב ההליכה שלו, השיב תשובה לא עניינית (עמ' 252-257). כשהוצג לו דיסק השחזור, והוא התבקש להראות מאיפה ראה את הטרקטור יוצא, הבהיר הנאשם כי לא התכוון שהטרקטור יצא מתוך השיג, אלא נסע בסמוך; וכי הוא עורר את חשדו בדיעבד מאחר שבשעות היום כמעט כל חצרות הבתים סגורות וכמעט אף אחד לא נמצא, ולמעשה לא היה שום דבר בזירה חוץ מהטרקטור; והוסיף כי הטרקטור נסע מהר (עמ' 258-259).

לדברי הנאשם, כשנכנס לשיג הוא ראה את המנוח מדמם, המנוח החזיק בו, הוא שאל מה קרה אך המנוח לא ענה; כאשר המנוח היה ליד הכניסה לשיג, על חלקו הימני של השטיח כפי שנראה בתמונה (ת/71) "במצב שהוא... רק ראיתי שהוא מדמם, אי אפשר לדעת אם הוא יושב או עומד, זה דבר... לא יכול להסביר לך את זה, נכנסתי פנימה, פה, באזור הזה, החזיק בי, תפס בי וזה, וזה"; ו"לא היה במצב שהוא לא זז, הוא זז בשיג, הוא לא היה עם עיניים סגורות וכאילו מת". לשאלות בית המשפט השיב, כי אינו זוכר אם המנוח ישב או עמד ואם היה צריך להסתכל לעברו ישר או כלפי מטה; כי לא ראה פצע על המנוח, לא חושב שראה עליו דם אלא רק על הרצפה; כי אינו זוכר איך המנוח תפס אותו או אם תפס אותו ברגליים או בחזה; ואינו זוכר אם בבגדים שלו עצמו היה דם מכך שהמנוח תפס אותו. לשאלה מה אמר למנוח, השיב כי "אתה נכנס לשיג ואתה רואה בן אדם פצוע, אני אסתכל עליו ואחייך לו בפנים? בטח שאני שואל אותו מה קרה, זו השאלה הראשונה, במקום, במידית, מה קרה"; לשאלה כיצד מתיישבים דבריו שראה אדם פצוע, עם דבריו קודם לכן שלא ראה על המנוח פצע או דם אלא רק דם על הרצפה, השיב "אבל יורד דם, מאיפה מגיע דם?" ולא הצליח להבהיר את גרסתו או כיצד ידע שמדובר בדמו של המנוח. כשהוצגו לו תמונותיו של המנוח (ת/121) בהן ניתן לראות כי במכנסיו יש קרע וכתמי דם, וכי היו לו שני חתכים מדממים

על הזרוע, והוא נשאל כיצד לא ראה זאת, השיב "איך את רוצה שאני אזכור את הדבר הזה? זה, כמו שאומרים, **באים ונותנים עם פטיש על הראש מכה אחת, איך את רוצה שאני אזכור בדבר כזה באותה שנייה?**"; כשהופנה לכך שבחקירתו (ת/44) אמר תחילה שראה את המנוח דקור, ומיד לאחר מכן חזר בו ואמר רק שראה שיש לו דם, השיב כי מאחר שלא היו שם יריות הוא לא אמר שירו בו, מה גם שבעת שנחקר הוא כבר ידע שהמנוח מת; ולשאלה למה חזר בו השיב שסיפר כל מה שהיה ולא חשש מכלום. לשאלה מה גרם לו להבין שמהו לא בסדר שכן בזירה לא היה דם רב, השיב כי המנוח לא נראה בסדר כמו שהיה כשהביא אותו, הוא לא היה יציב, והוא הרגיש שמהו לא בסדר, אם כי "זה לא שהוא חבול ועל הרצפה ולא יכול לזוז וכלום". לדבריו, מיד כשראה את המנוח, הוציא את הטלפון, התקשר לקאיד ואמר לו לבוא לשיג; ומאחר שלא היה אף אחד במקום, מיד התעורר חשדו לגבי הטרקטורון. לשאלה מה ציפה שקאיד יעשה, השיב ש"יבוא ויעזור לי"; לשאלה מה עשה בזמן שלקח לקאיד להגיע לשיג, השיב "תקשיבי, שם, כשנכנסתי, אני לא רואה... נכנסתי להלם, הדבר שאני זוכר זה שחייגתי לקאיד ועניין אותי, באותו רגע, הטרקטורון, זה רק הטרקטורון שיצא מהזירה, זה עניין אותי, את לא מבינה מה זה, כאילו, להביא בן אדם הביתה ופתאום אתה תיכנס ואתה רואה שהוא מדמם וזה". כשנאמר לו שקאיד גם אמר שראה את המנוח עומד ובמצב טוב, השיב "אם הוא לא היה במצב טוב, במצב שהוא לא יכול לקום מהרצפה אז הייתי, אני, בעצמי, מפנה אותו, אישית, הייתי מעמיס אותו ומפנה אותו למיראז' צ'יק צ'ק אבל הוא היה... לא... הוא עמד, בן אדם לא כזה, יעני, שבור לגמרי"; לשאלה מדוע אם כך היה זקוק לעזרתו של קאיד ולא פינה את המנוח לטיפול, השיב כי באותו רגע חשב רק על הטרקטורון. כשנאמר לו שהיה ברור שלא ימצא את הטרקטורון, אשר כבר מזמן נסע עד שקאיד הגיע, ויותר הגיוני שינסה להציל חיים, השיב שזה לא נכון שהמנוח לא עניין אותו, אבל הוא נראה טוב ולא נראה במצב אנוש או כאילו הוא הולך למות, ועניין אותו גם לברר מי חיכה ועשה לו את זה בשיג. לשאלה למה התקשר לקאיד ולא למד"א, השיב כי מאד קשה לכוון את מד"א לבוא אליהם לפזורה וייקח להם זמן רב; ולכן הם אף פעם לא מזמינים את מד"א לכפר. כשהוטח בפניו כי הוא סותר עצמו, כשמצד אחד אמר שהמנוח כמו אחיו ושהוא היה בהלם והתקשר לקאיד שיעזור לו, ומצד שני שהמנוח לא היה במצב חריג והוא לא מצא לנכון להתקשר למד"א או לפנותו לטיפול, שב וסתר עצמו כשהשיב מחד "את לא יודעת מה עובר על הבן אדם, כשהוא רואה בן אדם בשיג שלו, בבית שלו, אתה רואה הכל עם דם וכל זה", ומצד שני "בסדר, אבל הבן אדם לא היה במצב, כאילו, חריג... הוא לא היה במצב חריג, שצריך לפנות אותו במיידית" (עמ' 259-265). לשאלה מדוע לא נתן למנוח להתקשר לבני המשפחה שלו ולספר מה קרה, השיב כי זה לא דבר שעולה בראש במצב כזה כשרואים אדם עם דם (עמ' 267-268).

כשנאמר לו שאם רצה לברר מה קרה ומי עשה את זה, לא הגיוני שיחפש טרקטורון שנסע שם קודם, בעוד יכול היה לשאול את המנוח ולקבל ממנו את האינפורמציה, השיב שהוא שאל אך המנוח לא ענה לו; כשהופנה לכך שבשחזור אמר שאינו זוכר מה אמר למנוח, השיב כי הלחיצו אותו בחקירה; כשהופנה לכך שקאיד אמר שהמנוח ביקש שיעזור לו בנוכחות הנאשם ואמר לו איפה כואב לו, ולשאלה כיצד הוא מסביר את זה שאיתו הוא לא דיבר, השיב כי כשקאיד נכנס הוא עצמו יצא מהשיג; כשהופנה לכך שבמשטרה טען כי יצא מהשיג רק לאחר שעלי ואיימן עלו, השיב שכבר כשקאיד נכנס הוא קרא לאיימן ולעלי, וכשהוא יצא מהשיג ראה אותם באים. לשאלה מה אמר לקאיד כשהגיע לשיג, השיב כי אמר לו "תטפל בו"; כשהופנה לכך שבמשטרה לא אמר זאת, אלא אמר שברגע שקאיד הגיע ואיימן ועלי עלו, נגמר החלק שלו, השיב "אין מצב, מטבע הדברים, אין מצב שקאיד ייכנס ואני אחיך לו בפנים ולא אעשה כלום אז למה התקשרתי אליו?"; כשהופנה לכך שגם קאיד אמר בחקירתו שכשהגיע ושאל את הנאשם מה קרה, הוא לא ענה לו, השיב כי לא ישב לדבר עם קאיד אלא רק אמר לו שיטפל במנוח. לשאלה מדוע לא אמר לקאיד שראה טרקטורון חשוד שברח, השיב "אי אפשר לספר באותו רגע, זה שנייה שעוברת, זה לא דיון, זה ממש שנייה ועובר, את לא

יודעת מה עובר על כל בן אדם בשנייה הזאת. לשאלה מדוע קאיד היה צריך לגרור את המנוח לרכב לבד ומדוע לא עזר לו, השיב שלא ראה את קאיד גורר את המנוח לרכב, ואם היה רואה היה עוזר לו; ולשאלה מדוע קאיד היה צריך לקרוא לעלי ואיימן לעזור לו להעלות את המנוח לרכב אם הוא היה לידו, השיב כי בשלב בו קאיד נכנס הוא כבר יצא מהשיג; כשנאמר לו שגם כשיצא הוא עלה לגבעה כדי לראות לאן הטרקטורון ברח, וגם מהמקום הזה יכל לראות את קאיד גורר את המנוח לרכב ומבקש עזרה, השיב כי זה היה עניין של שניות, **"אני באתי, לא הסתכלתי, לא ישבתי, במידי עליתי לטרקטורון ועליתי לנקודה יותר גבוהה מזה, לא ישבתי דקות"** (עמ' 266-272).

לגבי הטענה שמהשלב בו ראה את הטרקטורון עד שהגיע לשיג, ועד שקאיד הגיע וקרא לעלי ואיימן כבר עברו מספר דקות, ומאחר שטען שהטרקטורון נסע מהר לא היתה כל סיבה שייסע לחפש אותו, השיב כי לא עברו דקות אלא זה היה עניין של שניות. כשנאמר לו שמדובר בהמצאה שלו כדי לכסות על מה שעשה ושלא היה שם באמת טרקטורון, השיב שאפשר לשאול את איימן ועלי ויתכן שגם הם ראו את הטרקטורון. כשהושמעה לו ההודעה למד"א בשעה 11:15, אמר הנאשם כי הדובר הוא עלי; לשאלה על מה הוא דיבר עם עלי כשהתקשר אליו בשעה 11:12, השיב שהוא התקשר לשאול אותו מה קורה; לגבי הטענה שכבר בשיחה הזו הוא ידע שהמנוח מת או מחוסר הכרה ובמצב קשה, כפי שעלי הודיע למד"א, ושגם הסיפור על הילד שאמר לו שמישהו מת הוא המצאה, השיב שזה לא נכון. לשאלה למה התקשר לעלי שוב ב-11:16, השיב שרצה לדעת מה קורה; לשאלה מה התחדש בשיחה השניה ביניהם, השיב שאינו זוכר מה עלי אמר לו והוסיף **"גם בעצמו הוא אומר שנפל מהטרקטורון אז תשאלו אותו, בטח שהוא ראה את הטרקטורון, את אומרת שלא היה טרקטורון, הנה, בעצמו, השיחה מוקלטת, הוא אומר טרקטורון... עד היום הוא לא מוכן לספר, לא על טרקטורון ולא על כלום"** (עמ' 272-273). לדברי הנאשם, הוא לא ברח מהמקום אלא נסע לנקודה הכי גבוהה כדי לחפש את הטרקטורון, ולשאלה איך היה לו זמן לבצע כל כך הרבה שיחות טלפון תוך כדי שהוא נוסע ומחפש את הטרקטורון, השיב כי הדבר שהיה לו הכי חשוב היה לחפש את הטרקטורון, ולכן עלה לנקודת התצפית וכשלא ראה כלום, נסע לדרך אחרת בין ההרים שעוקפת את השטח של המשפחה; כשנאמר לו שזו לא היתה השאלה, השיב **"זה עניין של שניות, אני חייב להתקשר לעלי ולשאול אותו מה קרה, מה קורה, אני חייב להתקשר אליו, כאילו"**. לשאלה כמה זמן לקח לו להגיע מהגבעה שליד השיג לטרקטורון ולנקודת התצפית, השיב הנאשם שזה עניין של שניות, והסכים כי לא ראה את הטרקטורון; לשאלה כמה זמן עבר עד שסיים לחפש בדרך הנוספת וחזר לכיוון הבית, השיב שלקח זמן ושהוא לא חזר באופן מיידי. לשאלה מדוע במשטרה לא נתן שום פרטים לגבי הילד שפגש ואמר שאינו זוכר, ואילו בבית המשפט טען כי הוא ממשפחת אלעמרני, השיב שראה את הילד באזור של משפחת אלעמרני, אך הוא לא מכיר אותו (עמ' 274-275).

לשאלה איפה היה בכל התקופה מיום האירוע עד שנעצר, השיב שהיה בשטח וישן בחוץ בהרים, באזור פתוח ולא מוגדר; כי במהלך כל הימים הללו התחבא, לא הסתובב וטייל בשטח, ו**"אם אני עובר מנקודה לנקודה אז אני עובר ועוצר ומתחבא עד הלילה ואני ישן ולמחרת אני קם ולוקח עוד נקודה והולך לנקודה וזה הסדר שלי"**; כאשר החליף מקום כל מספר ימים, ולא נשאר באותו מקום. לשאלה לכמה זמן תכנן לברוח, השיב **"ברחתי עד שאני... כדי להרגיש שהרוחות נרגעו וכל העולם נרגע וזה, אחרי זה אני אחזור... כשאנחנו במצב כזה, שבורחים, לא בורחים ליום ולא לשבוע ולא חודש ולא חודשיים, כשבורחים, קודם כל, בורחים לטווח של שנה ויותר ויש אנשים שבורחים לחוץ לארץ ולא חוזרים לארץ"**; לשאלה מדוע אם כך חזר, השיב כי ידע שיתברר שהוא לא עשה את זה, **"אנשים, כולם בהתחלה יחשבו שאני עשיתי את זה, אני אמרתי שאני אחזור ואני אגיד ומה שהם רוצים, אני אעשה, אני אשבע, מה שהם מבקשים, אני אעשה ואני אוציא את עצמי, לא עשיתי. בהתחלה, אני ידעתי שכולם חשבו, גם**

המשפחה שלי חשבה שאני עשיתי את זה. כשהופנה לכך שבשחזור אמר שתכנן לברוח ליומיים שלושה ולשאלה למה זה התארך, השיב שפחד. לשאלה איך הסתדר בלי אוכל ועם הבגדים שלבש שלא התאימו לשינוי מזג האוויר, השיב שזה לא דבר שחושבים עליו ו"כשאתה מפחד מדבר כזה, קודם כל, אתה תישן בחוץ ובלי בגדים בכלל בקור ובשלג", ולגבי אוכל הוא לקח מאנשים שחיים בשטח עם הכבשים (עמ' 275-277). כשהופנה לכך שבחקירתו במשטרה (ת/44) אמר שכשחזר מהחיפושים ראה הרבה רכבי משטרה ואז שאל את הילד מה קרה, ואילו בחקירה הראשית אמר שאם היה רואה משטרה היה פונה אליהם, ולשאלה מדוע לא פנה אליהם וסיפר מה שראה, השיב **"אבל כל הרכבים שהיו שם, כולם אזרחיים, כל הרכבים לבנים, לא היה שם רכב עם סימן של המשטרה או שוטרים עם מדיום, שאני אזזה שהם שוטרים"**; טען כי בחקירה החוקר הלחיץ אותו ואמר לו שהיתה שם משטרה, ו"ניסה שאני אניד לו שהייתה שם משטרה"; ושב וטען כי אם היה רואה שם משטרה, היה בא אליהם בעצמו. לשאלה מדוע לא התקשר למשטרה מהשטח כדי לספר מה קרה ולהסביר שהוא ברח מחשש לחייו, השיב שהטלפון שלו לא היה עליו, והוא גם ידע שכל המשפחה שלו ברחו ואף אחד לא בבית; כשהופנה לכך שחלק מבני משפחתו כמו קאיד, חאמד וחאלד, לא ברחו והיו בבית, השיב כי הוא פחד מאחר שהיה זה שהביא את המנוח לשיג, ואילו לחאלד לא היתה סיבה לפחד כי היה ברהט. לשאלה למה אם ברח בגלל חשש מהמשפחה, אמר בחקירה שחזר בגלל הגשם, השיב כי גם עבר זמן ארוך וגם תנאי מזג האוויר לא אפשרו לו להשאר עוד זמן, ואם היה מזג אוויר טוב, הוא היה נשאר לחודש. לשאלה למה לא סיפר בעדותו הראשית שהגיע לביתו פעמיים בזמן שברח, השיב כי סיפר על מה ששאלו אותו; לשאלה עם מי תיאר את הגעתו, השיב שלא תיאר עם אף אחד ולא נפגש עם אף אחד, הגיע לבית אמו בזמן שאף אחד לא נמצא ולא התעכב, אלא לקח אוכל ויצא; ולא התקשר למשטרה בפעמים שהגיע הביתה, כי פחד, לא פגש אף אחד ולא ידע מה "נסגר" (עמ' 275-280).

כשהוטח בפניו שהוא אסף את המנוח מהשטיפה בשעה 10:55, כך שבערך ב-11:00 הגיע לשיג, וכבר ב-11:01 התקשר לקאיד, מה שלא מתיישב עם לוח הזמנים שתיאר ושחזר, לפיו הלך לביתו, שיחק עם הילדה והחליף בגדים, מה שארך כ-20 דקות, השיב **"מהשטיפה לבית ולהחליף בגדים ולחזור, בחיים זה לא ייקח 20 דקות"**; לשאלה איך יכול היה לעשות את כל מה שתיאר מ-10:55 עד 11:01, השיב **"כשהתקשרתי לקאיד, החלפתי בגדים וכל זה, מהשיג לבית שלי זה כמה זמן, שתיים, שתיים וחצי? הלך וחזר בחיים לא יעבור את השתיים וחצי"**; וכשנאמר לו שזה לקח יותר זמן בשחזור, השיב **"תבואי את ותראי את זה"** (עמ' 281). עוד טען, כי הנסיעה ממכון השטיפה לשיג לא ארכה כחמש דקות כמו בשחזור, וכי השוטר **"לא נוסע בחיים כמו שאני נוסע"** (עמ' 249).

כשהופנה לכך שלאחר השיחה שלו עם קאיד ב-11:01 הוא התקשר לעזאת, ולשאלה על מה שוחח עמו, השיב כי הוא לא זוכר בדיוק, אך מטבע הדברים התקשר לספר לו על כך שהביא את המנוח לשיג וכשחזר מצא אותו מדמם. לשאלה מדוע בחקירותיו במשטרה, לא סיפר על שיחותיו עם עזאת, עם אביו או עם עלי בסמוך לאחר האירוע, השיב כי לא שאלו אותו וכי הוא ענה על כל מה שנשאל בלי להתחמק, מה גם שמדובר בדברים שהוא לא יכול לזכור; כשהופנה לכך שבת/25 נשאל על כל השיחות שניהל באותו יום אך אמר שאינו זוכר, השיב שמטבע הדברים דיבר איתם על המקרה. לשאלה כיצד הוא מסביר שעשה שיחות רבות, אך לא התקשר למשפחת המנוח כדי להודיע להם שקרה לו משהו ושהוא במיון, השיב **"אסור לנו לעשות את זה, לפי... אצלנו לא עושים דבר כזה, כאילו, שאני הבאתי אותו ובהתחלה הם חושבים שזה אני עשיתי ואני אתקשר אליהם ואניד להם שמוחמד במיון? אין מצב, אף אחד לא יעשה את הדבר הזה"** (עמ' 265-266). לגבי דבריו של קאיד, שכשהגיע למקום הנאשם דיבר בטלפון, טען כי הוא זוכר רק שהתקשר לקאיד, וכשקאיד הגיע **"אני יצאתי מהשיג, לא היה אפילו זמן לחייג"**; כשהופנה לכך שמפלט השיחות עולה כי הוא התקשר להרבה אנשים, השיב כי התקשר לקאיד ויצא מהשיג וכי השיחות אליהן מפנה התובעת לא היו

באותו זמן. לשאלה כיצד הוא מסביר את זה שבניגוד לדבריו בת/44 שהשיחה האחרונה שביצע היתה השיחה לקאיד, עולה כי היו שיחות רבות נוספות, השיב כי הוא לא זוכר למי התקשר ולמי לא, ולא זכר שדיבר עם מישהו, אך אם זה נמצא בפלט שיחות, אז הוא התקשר (עמ' 268). כשהופנה שוב לכך שאמר בחקירה שהשיחה האחרונה שלו היתה עם קאיד, ושכשיצא לחפש את הטרקטורון אבד לו הטלפון, ונשאל איך ביצע כל כך הרבה שיחות, השיב **"קודם כל, לא אמרתי שהשיחה האחרונה שהייתה לי זה עם קאיד, את לא אמרת לי מקודם ששוחחתי עם זה ושוחחתי עם אבא?"**; ולשאלה מדוע אם דיבר עם כולם, לא השיב לשיחות של אמויאל שחיפש אותו ולא אמר לו שלא יוכל לפגוש אותו, השיב **"באותו זמן, אני אפתח את הטלפון ואני אעמוד ואדבר עם דוד? אין לי זמן"**; ולשאלה למה דיבר עם נאדר ועזאת, השיב כי הם חשובים לו (עמ' 281-282).

בחקירתו החוזרת, לשאלות מנחות מאד של הסנגור, אמר הנאשם כי אם היה רוצה להרוג מישהו, לא היה מביא אותו אליו הביתה, שכן **"אני רוצה לרצוח בן אדם ואני מביא אותו הביתה? יש מיליון, לא מיליון, יותר ממיליון דרכים לרצוח מישהו שאני רוצה ואף אחד לא ידע, אף אחד. אני עובר ליד מצלמות, אני מתקשר מהטלפון שלי ואני מביא את הבן אדם לשיג"** (עמ' 282). לשאלה אם לאחר ששחררו לו את האזיקים ברגליים בשחזור ההליכה שלו רגילה, השיב **"לא... זה אחרי יום במעצר, בקור הזה כל הגוף כבר כבוי... ואני הייתי בדימונה שעות ואני עומד על הכיסא"** (עמ' 288).

עדי הגנה נוספים

עדוּתה של אשת הנאשם כרימי אלעמרני

במקום עדותה הראשית של העדה, הוגשה הודעתה מיום 1.11.15 (נ/2), שם העידה כי היא נשואה לנאשם משנת 2014 ואם בתו התינוקת; כי יחסיהם הם **"ככה, רחוק רחוק"** ואף אין לה את מספר הטלפון שלו; כי אינה יודעת במה הנאשם עובד ו**"אני לא שואלת שאלות, בא והולך ואני לא שואלת אותו"**; וכי הוא יוצא לעבודה בשעה 05:30 וחוזר בשעות הצהריים, אך לא בשעות קבועות. לשאלות החוקר השיבה, כי לא ראתה את הנאשם מזה 12 יום, לא דיברה איתו בתקופה זו, אינה יודעת לאן הלך ואף לא שאלה עליו; אינה יודעת מה קרה לפני 12 יום בשיג ולא שמעה על כך, שכן היא נמצאת בביתה לבד ולא יוצאת ממנו; וגם כשנשאלה אם ראתה את המשטרה שהגיעה לשיג של פריג', השיבה כי אינה יודעת מה קרה וכי היתה בביתה.

בהמשך טענה העדה, כי **"בלילה האחרון שראיתי את בעלי זה היה בלילה והוא ביקש שאני אכין לו תה... זה היה ביום שלישי או רביעי בשבוע, יצא מהבית בשעות הצהריים כדי לתקן טרקטור"**; ולשאלה כיצד ידעה שהוא הלך לתקן טרקטור, השיבה כי הוא לבש בגדי עבודה. לשאלה מה קרה ביום 21.10.15, השיבה תחילה שאינה יודעת איפה היתה, אך לשאלה נוספת מה קרה באותו יום עם הנאשם ליד השיג של פריג', השיבה **"מה שאני יודעת החליף בגדים, בי (כך במקור) שאני אכין לו תה והלך"**, וזה היה בשעת צהריים. לשאלה איך הנאשם התנהג באותו יום, השיבה שהתנהג רגיל, החליף בגדים ונעליים ולקח איתו את התה. לשאלה אם שמעה על הקטטה שהיתה עם הנאשם, השיבה **"אני רק ראיתי משטרה וזהו"**, ולשאלה למה המשטרה הגיעה, השיבה שאינה יודעת.

בחקירתה הנגדית, לשאלות לגבי מעשי הנאשם בימים הסמוכים לאירוע ובתקופה בה נעדר מהבית, השיבה העדה

שאינה יודעת ואינה זוכרת, וכך גם לשאלות לגבי חקירתה במשטרה; והיא לא הצליחה להסביר מדוע הגיעה לבית המשפט, פרט לכך שהנאשם ביקש ממנה לבוא (עמ' 301-303). לשאלה מה הקשר שלה לנאדר אלעמרני, השיבה תחילה שאין קשר; כשנשאלה אם הוא לא מבני משפחתה, השיבה **"אני שמעתי עליו אבל אני לא מכירה אותו"**; ולאחר שנאמר לה כי הנאשם דיבר עליו ואמר שהם קרובים, השיבה כי מדובר בגיסה, בעלה של אחותה; ולאחר שהוטח בפניה כי אם כן היא מכירה אותו, השיבה כי אינה מכירה אותו **"מקרוב"**, כי **"הוא רחוק קצת. אני לא מבקרת אצלהם כל יום"** (עמ' 300).

לשאלה אם היא זוכרת שהמשטרה הגיעה למתחם בו היא גרה, השיבה בחיוב ואמרה ששמעה שמישהו מת. לשאלה איפה היה הנאשם באותו יום, השיבה **"החליף בגדים, ולא זוכרת"**, והוסיפה **"בעלי בא ושתה תה שעשיתי וזהו"**; לדבריה, הם לא דיברו, הוא נכנס הביתה, שתה תה, החליף בחדר השינה את הבגדים הנקיים שלבש לבגדי עבודה שהוציאה לו והלך; כאשר אמר לה שהוא מחליף בגדים כי הוא רוצה לתקן את הטרקטור. לשאלה איפה ישב הנאשם כשתה את התה, השיבה שבסלון; ולשאלה איפה היתה הבת שלהם, השיבה **"אצלו. משחק עם הילדה... שם את הילדה על הראש, משחק איתה כרגיל"**; אך מיד לאחר מכן טענה כי נתנה לו את הכוס והוא הלך איתה. לשאלה כיצד זה מתיישב עם טענתה שהוא ישב לשתות את התה בסלון, השיבה **"לא שתה את התה בסלון... הוא אמר שימי לי תה, למזוג לו תה, ושיחק עם הילדה. לקח את הכוס והלך"**. לשאלה מתי ראתה את הנאשם לאחר מכן, השיבה שלא ראתה אותו מאז למשך שבועיים או שלושה, אך היא לא יודעת למה הוא נעדר ולא שאלה על כך. לשאלת בית המשפט כיצד היא זוכרת את הדברים שקרו בהגעתו של הנאשם לבית ביום האירוע לפרטי פרטים, כאשר לשאלות רבות אחרות השיבה שאינה זוכרת ואף אמרה שאינה זוכרת מה קרה אתמול, השיבה **"חצי מהדברים אני זוכרת וחצי לא זוכרת"**, ולשאלה נוספת השיבה שאינה זוכרת (עמ' 304-308).

עדות החוקר הפרטי משה אגם

העד, חוקר פרטי ששכר הנאשם (לאחר שהנאשם העיד בבית המשפט), העיד פעמיים לגבי פעולות חקירה שביצע. בעדותו הראשונה ביום 16.7.17, הוגשו באמצעות העד מזכר שערך יחד עם תמונות שצילם, ודיסק שתיעד שחזור שערך לנאשם ביום 28.2.17 (נ/3). בעדותו השניה ביום 2.7.18 העיד על פעולות שביצע לאיתור עדים נוספים, וגביית עדותו של העד עלי אבו סולב, שתפורט בהמשך.

יוער, כי בדיון שהתקיים ביום 9.5.17, התנגדה ב"כ המאשימה להגשת דיסק השחזור, כמו גם דיסק נוסף שבו ערך העד תשאול לנאשם, מאחר שלדבריה מדובר בגרסה נוספת של הנאשם, שניתנה לאחר שהעיד ונחקר נגדית ועומת עם כל הראיות, כמעין "מקצה שיפורים" לעדות שמסר בבית המשפט. בהחלטתי מאותו מועד קבעתי, כי בשים לב לטיב המחלוקת בין הצדדים, ההגנה רשאית להציג ראיה הסותרת את התזה של המאשימה ואת השחזור שנערך ע"י המשטרה; כי לאחר שמיעת עדותו של העד ניתן יהיה לבחון את משקלה; וכי **"ברור שאם מדובר בגרסת נאשם שמנסה לשפר עמדות, גרסה זו לא תהיה קבילה אלא אם הנאשם יבקש לחזור ולהעיד ויעמוד לחקירה נגדית בעניין זה"**.

בנ/3, מזכר מיום 1.3.17, ציין העד כי התבקש לבצע שחזור מצולם עם הנאשם, וכן לתעד את מסך מצלמות האבטחה במכון השטיפה ולבדוק אם יש הפרש זמנים בין זמן האמת לזמן מצלמות האבטחה. לדוח צורפו תמונות סטילס שצולמו

במהלך ביצוע הפעולות.

לגבי בדיקת הזמן במצלמות האבטחה, צורפה למזכר תמונה (מס' 1) בה נראה מסך מחשב, עליו תצוגה של 14 מצלמות, הנושאת את התאריך 28.2.17 והשעה 09:31:30; ולצידו מכשיר טלפון נייד בו מופיעה השעה 09:28.

לגבי השחזור ציין העד, כי ביום 28.2.17 בשעה 09:00 נפגש עם הנאשם בכניסה לדימונה, יחד עם צלמת והם הצטרפו אל הנאשם ברכבו, נסעו אל מכון השטיפה, שם תיעדו את זמן מצלמות האבטחה. השלושה נסעו ברכבו של הנאשם ממכון השטיפה לשיג, תוך תיעוד הנסיעה והזמנים בוידאו, כאשר העד ביקש מהנאשם לנסוע ולהתנהג בדיוק כפי שנהג ביום האירוע, ולאחר שהגיעו לשיג, הלכו לבית הנאשם; ולאחר מכן חזרו למכון השטיפה וביצעו תיעוד נוסף ברצף של הנסיעה וההליכה עד לבית הנאשם; כשלדבריו, בשתי הפעמים התקבל זמן כולל של 08:16:56 דקות.

מצפיה בדיסק השחזור עולה, כי הנסיעה הראשונה ממכון השטיפה עד לשיג ארכה 04:26 דקות, והנסיעה השנייה ארכה כ-04:21 דקות. בשתי הנסיעות נסע הנאשם בבטחה, אמר באופן נחרץ שזו הדרך בה נסע עם המנוח, ומיד עם היציאה מדימונה האיץ את מהירות נסיעתו, נסע מהר מאד, וטען כי הוא תמיד נוסע במהירות של 120-130 קמ"ש; הנאשם המשיך בנסיעה מהירה גם כשנכנס לשביל העפר בדרך לשיג, וניכר כי הרכב קופץ מאד במהלך הנסיעה. בהליכה מהשיג לביתו, הלכו הנאשם והחוקר בהליכה מהירה מאד (כאשר ניכר שהצלמת התקשתה להדביק אותם מאחור); כשהגיעו לבית הנאשם, השער לחצר היה פתוח ולא קשור בחבל; הנאשם ניגש ישירות לחדר השינה שם החליף את מכנסיו, לאחר מכן ניגש למטבח, אמר שתמיד יש שם תה מוכן, שמזג לעצמו כוס, שתה לגימה אחת, והשאיר את הכוס על הדלפק שליד הדלת; ולאחר מכן חזר חזרה לשיג, שוב בהליכה מהירה. בשחזור הראשון ארכה ההליכה לבית ובחזרה לשיג (בנפרד מהנסיעה) כ-03:51 דקות; ובשחזור השני ארך השחזור כולו, כולל הנסיעה כ-08:12 דקות.

בעדותו הראשית העיד העד, כי הוא איש משטרה לשעבר, שעבד במשך רוב שנותיו בתשאול בימ"ר נגב ומאז שפרש, כ-5 שנים קודם לכן, עוסק בחקירות פרטיות. העד הסביר את הפעולות שביצע כמתואר בנ/3; כשלדבריו, הסנגור ביקש ממנו לערוך שחזור עם הנאשם, וביקש שיתמקד במספר נקודות- מכון השטיפה ושעון המצלמות, הנסיעה, סככה שנמצאת בסמוך, השיג, השביל, הבית וכיוון בריחת הטרקטורון; הוא עצמו ביקש מהנאשם שיתנהג וייסע בדיוק כפי שנהג ביום האירוע, ושיסביר לו מה קרה תוך כדי הדברים, וכך נעשה, תוך תיעוד בוידאו ובסטילס. עוד במהלך העדות, העד צפה בסרטוני השחזור והסביר אותם.

לדברי העד, הוא לא רצה לדעת דבר שקשור לחקירה, וביקש לדעת כמה שפחות פרטים כדי שיוכל לבצע את השחזור כיאות, בין אם התוצרים יסייעו לנאשם או לא. לשאלת בית המשפט מדוע לא ערך את השחזור בהתאם לגרסת הנאשם במשטרה, על מנת לבדוק את היתכנותה, השיב שלא מעניין אותו מה אמר הנאשם במשטרה, כי לא רצה לדעת את הזמנים שנבדקו במשטרה, אלא רצה "**לבוא ממקום נקי**" ולבצע את מה שביקש הסנגור. לשאלה אם ידע שהנקודה הקריטית היא הזמנים, השיב כי שיער זאת.

לשאלה אם יש מעבר לביתו של הנאשם עם רכב, השיב העד כי אפשר להכנס עם רכב לבית ההורים, אך לפי מה שראה

אין מעבר של רכב בין בית ההורים לבית הנאשם; עם זאת, לשאלת בית המשפט אם רכב לא יכול לעבור בשביל בו הלכו לבית הנאשם, השיב שאפשר לנסוע עם רכב, אך להערכתו לא ניתן לבצע בשביל הזה פניית פרסה, ואם הנאשם ירצה להסתובב, הוא יצטרך לתמרן או להכנס לחניה של ביתו.

בחקירתו הנגדית השיב העד, כי ידע רק שמדובר בתיק של הריגה או רצח, ומעבר לכך לא רצה לדעת דבר. לדבריו, בשונה מעבודתו במשטרה, בה היה חשוב שיידע את כל הפרטים המוכמנים לפני עריכת שחזור, הרי שכאן מדובר בתיק בו אינו מעורב ולכן רצה לבצע רק את הפעולות שהתבקש, מבלי לדעת אם זה עוזר לנאשם או לא. לשאלה אם עשה עבודת הכנה כלשהי, השיב כי הגיע לבקר במקום ביחד עם הנאשם, ביקש שיראה לו את המכון ואת השיג, כעבודת הכנה לפני שהביא את הצלמת. לשאלה מתי נערכה ההתקשרות הראשונה בינו לבין הסנגור, השיב כי זה היה מספר שבועות לפני הגשת הדוח, כי קיבל את מספר הטלפון של הנאשם, יצר איתו קשר ישירות, והם נפגשו פעם אחת בלבד לפני השחזור המצולם, כאשר המפגש המקדים לא תועד.

לשאלה אם בדק במהלך הנסיעה בשחזור באיזו מהירות נסע הנאשם, השיב בשלילה ואמר שהנאשם אמר שנסע במהירות של 120-130 קמ"ש, אך הוא לא הסתכל על מד המהירות וזה גם לא עניין אותו, אלא רק מדידת הזמנים; כשליטתו אין לו אינטרס בתיק הזה, ועניין המהירות זו גרסת הנאשם. לגבי הערת בית המשפט, כי לנאשם היה אינטרס להראות שעשה את הדרך הזו בזמן הקצר ביותר, וכי בדיסק ניתן לראות כי הוא נוסע מהר מאוד, עוקף ועצבני, ולאחר מכן רץ מהר הביתה ומחליף מהר את בגדיו, כאשר העד עצמו לא הפעיל שום מנגנון ביקורת, למשל לבדוק היכן בתוך הריצה הזו נכנס המשחק עם הילדה עליו העיד הנאשם, או הבאת הבגדים והכנת התה ע"י אשתו, השיב העד כי ביקש מהנאשם להתנהג כפי שהתנהג ביום האירוע, וזה מה שתיעד.

לשאלה מדוע עצר את השחזור בנקודה בה הגיעו בחזרה לשיג, שהרי היו עוד דברים שקרו בפרק הזמן שאמור להמדה, השיב העד כי הנאשם אמר לו שזו הנקודה שבה צריך להפסיק. לשאלה מדוע מדד ברצף את ההגעה עם הרכב לשיג, ומיד את ההליכה לבית, שכן בפועל הנאשם הכניס את המנוח לשיג, השיב כי לא ידע זאת אלא ביקש מהנאשם להתנהג בדיוק כפי שהתנהג ביום האירוע, והנאשם הוביל אותו ישירות לכיוון הבית.

עדות של עלי אבו סולב

העד, שכן של הנאשם, העיד בבית המשפט ביום 6.5.18, לאחר שאותר ע"י החוקר הפרטי משה אגם, שגבה לראשונה את אמרתו ביום 3.5.18 (נ/4).

בעדותו הראשית העיד העד, כי הוא גר באזור צומת ירוחם-דימונה, שם גרים שלושה שבטים: שבט אבו סולב, שבט אלעמרני ושבט אלהואשלה, כאשר שלושת השבטים מתגוררים באותו אזור, עם אותו כביש גישה, שביל העפר שבשלב מסוים מתפצל- ימינה לשבט אלעמרני, שמאלה לשבט אבו סולב וישר לשבט אלהואשלה. לדבריו, הוא עובד כשומר במכון טיהור שפכים דימונה, שנמצא קרוב לשבט, בצד ימין לפני המקום בו השבילים מתפצלים, בין השעות 17:00 עד 06:00.

לדברי העד, ביום האירוע סביב השעה 11:00, העירו אותו בגלל שלא היו מים והוא הלך לתקן את צינור המים של השבט, כאשר הוא זוכר זאת כי בדרך כלל הוא ישן בשעות אלה. הוא הלך ברגל, מרחק של כ-400 מ' מביתו, כדי לסגור את הברז ולחפש איפה הפיצוץ בצינור, שהיה שם כ-10 דקות, וכשחזר לביתו לראות אם התקלה תוקנה ויש מים, ראה הרבה רכבי משטרה שנסעו לכיוון השיג של אלהואשלה, ולאחר מכן הבין שהמנוח נהרג שם. לשאלה אם ראה משהו חריג באותו יום, השיב כי לאחר שתיקן את הצינור והלך לכיוון ביתו, ראה טרקטורון שעבר במהירות מטורפת בשביל של אלהואשלה מכיוון השיג למעלה לכיוון היציאה, וזה משך את תשומת ליבו, כי בדרך כלל לא נוסעים שם מהר וכולם מכבדים אחד את השני; הוא הסתכל, אך בגלל המהירות לא הצליח לראות מי זה, וראה שניים רכובים על הטרקטורון, כשראשיהם מכוסים, ושהיה משהו אדום בטרקטורון. העד לא זכר לומר כמה זמן עבר עד שהגיעה המשטרה, וטען כי הטרקטורון עבר לפני שהגיעה. יוער, כי בנ/4 ציין העד, כי ראה את רכבי המשטרה בעת שהלך על השביל לכיוון ביתו והגיע הביתה.

בחקירתו הנגדית הבהיר העד, כי מה שנראה לו חריג היה המהירות בה נסע הטרקטורון והוא לא הבין למה הם נוסעים ככה, אך באותו יום לא קישר זאת לניידות שהגיעו לאחר מכן או למותו של המנוח. לשאלת בית המשפט כיצד שנתיים וחצי לאחר מכן הוא מקשר בין הדברים, השיב כי עד היום הוא לא מקשר בין הדברים; לשאלה מדוע אם כך האירוע של הטרקטורון נחרט בזכרונו זמן כה רב, השיב כי כשהחוקר הפרטי שאל אותו, נזכר שעבר שם הטרקטורון באותו יום; ולשאלה חוזרת איך הוא יכול להיות בטוח ששני האירועים קרו באותו יום, כאשר הוא לא זוכר דברים נוספים שקרו בימים הסמוכים לאירוע, השיב כי הוא זוכר שזה היה באותו יום (עמ' 386-388).

לשאלה אם הלך לכיוון הניידות כדי לראות מה קרה, השיב בשלילה ואמר שהלך לכיוון ביתו, הגם שאישר כי בסמוך לכך גילה כי המנוח נהרג. לדבריו, ראה את הטרקטורון מגיע מכיוון הכביש הראשי של אלהואשלה, כשהוא הגיע ליד התפצלות השביל לשלושת השבטים, לפני שפנה שמאלה לכיוון ביתו. לשאלה איך לא ראה את הנאשם נוסע בסמוך אחרי שראה את הטרקטורון, השיב שאינו יודע, ואינו יודע מי היה על הטרקטורון שראה; ובהמשך אישר כי גם לא ראה את הרכב שפינה את המנוח מהשיג. לשאלה כיצד יתכן שראה את תחילת האירוע- נסיעת הטרקטורון, ואת סופו- הגעת הניידות לאחר זמן מה, אך לא ראה את האמצע שלו, כלומר את פינוי המנוח למיון ונסיעת הנאשם, השיב העד כי המשיך ללכת לכיוון הבית ולא ראה. בשלב זה טען העד, כי ראה את המשטרה כשהיה כבר בבית, אך אינו זוכר מתי. לשאלה כיצד לא ראה את ההתרחשות ליד השיג לאחר נסיעת הטרקטורון, שהרי לטענתו ניתן לראות את השיג מהמקום בו היה, השיב כי רואים את השיג אבל לא רואים בני אדם, ולאחר מכן אמר שלא הסתכל לכיוון השיג (עמ' 388-391). בחקירתו החוזרת השיב בהקשר זה, כי לאחר שהגיע הביתה בדק שיש מים לכולם וזה ארך כרבע שעה; לשאלה כמה זמן עבר מהרגע שראה את הטרקטורון עד שהלך לשבט, בדק וראה את המשטרה, השיב שאינו זוכר, ולשאלה נוספת השיב שאולי חצי שעה (עמ' 394-395).

לשאלה כיצד החוקר ידע להגיע דווקא אליו ולשאול אותו על יום האירוע, השיב העד כי גם הוא שאל זאת את החוקר, אשר אמר לו שהגיע אליו בדרכים שלו, וכי הוא לא סיפר על כך לאיש לפני כן. לדבריו, החוקר שאל אותו מה הוא יודע על המקרה, הוא השיב שהוא זוכר שהיו ניידות משטרה, ואז נזכר ביום שתיקן את הצינור וסיפר לו מה שהוא זוכר (עמ' 391-392).

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה טענה בסיכומיה הראשונים, כי ממכלול הראיות הנסיבתיות עולה כי המסקנה ההגיונית היחידה היא שהנאשם הוא מי שדקר את המנוח. בהקשר זה הפנתה לקיומו של מניע לפגוע במנוח, עקב הפגיעה לכאורה בשמה הטוב של משפחת הנאשם; להתנהגותו החשודה של הנאשם בעת שעזב עבודתו בשעה מוקדמת, שינה תכניותיו ונסע לאסוף את המנוח ממכון השטיפה, לטעמה באמתלת שווא; לכך שהוא זה שהביא את המנוח לשיג, שם מצא את מותו, ובעיקר לסד הזמנים הקצר מרגע שהביא את המנוח לשיג ועד שנדקר; וכן להתנהגותו לאחר האירוע, בריחתו מבלי להושיט למנוח סיוע והתחמקותו מהמשטרה תקופה של כשלושה שבועות. עוד טענה, כי עדות הנאשם לא היתה אמינה, וכי שקריו מצטרפים להתנהגותו המחשודה. יוער, כי בסיכומים אלו נטען בטעות כי השיחה בין הנאשם לקאיד התקיימה בשעה 11:07, במקום בשעה 11:01 (עמ' 13 ו-21 לסיכומים בכתב ועמ' 431 לפרוטוקול), מה שהשפיע גם על הסיכומים הראשונים שהגישה ההגנה.

עוד התייחסה ב"כ המאשימה בסיכומיה לתרחישים חלופיים (דקירת המנוח ע"י אדם זר או ע"י אחרים מבני משפחת הנאשם), וטענה כי לאף אחד מהם אין אחיזה סבירה בחומר הראיות; וכי גם אם אכן השתתפו באירוע אנשים נוספים ממשפחת הנאשם, הרי שהוא היה שותף מלא למעשיהם.

בתוספת לסיכומים, שהוגשה נוכח הצפי לכניסתה לתוקף של הרפורמה בעבירות ההמתה, טענה ב"כ המאשימה, כי בעת ביצוע העבירה פעל הנאשם באדישות ושוויון נפש כלפי אפשרות גרימת התוצאה הקטלנית, ולכן אין בתיקון לחוק כדי להוות דין מקל, כך שיש להרשיעו בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

לאור החלטתי מיום 17.7.19, במסגרתה התבקשו הצדדים להתייחס לכך שמחומר הראיות עולה כי השיחה בין הנאשם לקאיד בוצעה בשעה 11:01, ולא בשעה 11:07 כפי שנכתב בסיכומי הצדדים, כך שסד הזמנים בו נתון היה הנאשם מצומצם הרבה יותר משנטען; הגישה ב"כ המאשימה השלמת סיכומים, שם הבהירה כי אכן נפלה טעות לגבי השעה בסיכומיה, ואולם במהלך שמיעת הראיות לא היתה מחלוקת לגבי השעה הנכונה; והדגישה כי נתון זה ממחיש את חוסר ההיתכנות של גרסת הנאשם לגבי מעשיו לאחר שהוריד את המנוח בשיג, ואת היותה גרסה שקרית ובלתי מהימנה.

בדיון שהתקיים ביום 29.1.20 להשלמת סיכומים נוספת שהתבקשה ע"י הצדדים, טענה ב"כ המאשימה כי ממכלול הראיות עולה, כי המנוח נדקר מיד עם הגעתו לשיג, כאשר הנאשם נכח במקום, ומכך נלמדת אחריותו לביצוע העבירה. לטענתה, לא ניתן לקבל את האפשרות שהעלה ב"כ הנאשם, לפיה המנוח נדקר על ידי מי מבני משפחת הנאשם מבלי שהנאשם היה מעורב בכך, שכן זו לא נטענה על ידי הנאשם עצמו ואף אינה מתיישבת עם חומר הראיות; עוד טענה, כי גם לו כך היה הדבר, אין בכך כדי לשנות את ההכרעה בעניינו של הנאשם, שכן על פי הפסיקה, נוכחות שאינה מקרית בזירת העבירה, מבססת חזקה עובדתית לפיה הנוכחות נבעה מהשתתפות בעבירה, כאשר ניתן להרשיע בביצוע בצוותא גם אם לא הוברר מה היה חלקו של כל אחד מהמבצעים, כשבעניינו, הנאשם תרם תרומה ממשית למימוש התכנית העבריינית, בבחינת הגורם בלעדיו אין.

ב"כ הנאשם טען בסיכומים הראשונים, כי המאשימה לא הצליחה להצביע על אפשרות הגיונית אחת ויחידה העולה מהראיות הנסיבתיות, ולפיה הנאשם הוא מי שדקר את המנוח או שהיה שותף לדקירתו; והעלה מספר תרחישים חלופיים

אפשריים לתזה האמורה (עמ' 45-49 לסיכומים בכתב), תוך שהפנה לפסיקה ממנה עולה כי גם אם הנאשם אינו מציע הסבר מזכה, על בית המשפט לבחון ביוזמתו אפשרויות אחרות.

הסנגור אף חלק על משמעותן של הראיות שהוצגו. לטענתו, לא היה מניע לפגיעה במנוח, מאחר שלא היה סכסוך אלא רק כעס בגלל הטלת ה"דחיל", שהסתיים עם הסרתו; ואין ראיה חותכת לאיומים מצד משפחת הנאשם, מה גם שהנאשם לא היה מודע לכל מה שקרה, פרט למתיחות כללית. לדידו, הנאשם מסר עדות עקבית שלא נפלו בה סתירות של ממש, וסיפק הסברים הגיוניים ומתקבלים על הדעת לכל התהיות שהוטחו בו לגבי התנהגותו לפני האירוע ואחריו. כן טען, כי לא הוכח שהנאשם והמנוח יצאו ממכון השטיפה בשעה 10:56, שכן הוא חולק על תיקון השעות שהופיעו במצלמות המכון, ולטעמו יש ראיה התומכת דווקא בזמן האמת של המצלמות; כאשר יחד עם השחזור שערך החוקר הפרטי והבעיות בשחזור שערכה המשטרה, גרסת הנאשם אפשרית בסד הזמנים האמור.

עוד הפנה הסנגור למחדלי חקירה בתיק, בהם אי בדיקת מלוא הראיות הפורנזיות בזירת האירוע; אי בדיקת קיומם של סכסוכים בין המנוח לאחרים; אי בדיקת נושא תיקון הטרקטור ומכירתו; אי עריכת עימותים בנוגע לאיומים על משפחת המנוח; ואי בדיקת קיומם של חשודים נוספים, כעולה למשל מממצאי חוות הדעת הביולוגית; כשלטענתו מחדלים אלה פגמו ביכולתו של הנאשם להתגונן.

במסגרת השלמת הסיכומים ביום 29.1.20, טען הסנגור כי ישנו קושי רב בנוגע לקביעת סד הזמנים במהלכו נדקר המנוח, שכן גם אם ייקבע שמהראיות עולה כי שעת יציאת הנאשם והמנוח ממכון השטיפה היתה 11:56, הרי שהמועד הנוסף שאינו שנוי במחלוקת הוא שעת הגעת המנוח ל"מיראז" ב-11:15, כ-20 דקות לאחר מכן; ואולם, לא ניתן לקבוע בוודאות שבעת השיחה בין הנאשם לקאיד בשעה 11:01, המנוח כבר נדקר. לאור הערות בית המשפט, כי הן הנאשם והן קאיד העידו על כך ולא נטען בפניהם אחרת, השיב הסנגור כי לא תמיד אנשים אומרים את האמת, אך מיד לאחר מכן חזר בו במידה מסוימת מטיעון זה, וחזר על כך שטענת ההגנה היא שהנתון השגוי הוא שעת היציאה ממכון השטיפה.

עוד טען הסנגור, כי גם אם נניח שהמנוח נדקר מיד עם הגעתו עם הנאשם לשיג, אין די בכך כדי להרשיע את הנאשם או כדי להוכיח שידע על מטרת הבאת המנוח למקום; כאשר יתכן שגם הנאשם הופתע באירוע אך לא רצה לספר מי ביצע את העבירה, בשל חשש או חוסר רצון להפליל את בני משפחתו. הסנגור הפנה גם הוא לפסיקה לגבי משמעותה הראייתית של נוכחות בזירת העבירה, וטען כי מאחר שמדובר במקרה בו רב הנסתר על הגלוי, ולא הוברר עד תום מה קרה ומי נכח במקום, הרי שקם ספק סביר לטובת הנאשם.

דין והכרעה

אין כל מחלוקת בין הצדדים, כי המנוח מצא את מותו ביום 21.10.15, לאחר שנדקר מספר דקירות בגופו - בחזה, בגב, בירך ובזרוע, בהיותו בשיג השייך למשפחת הנאשם; כי בסמוך לשעה 11:15 הוא הובא ע"י עלי ואיימן, אחיו ואחיינו של הנאשם, לחניית מיון "מיראז", שם בתוך אמבולנס אליו הועבר, נעשו בו מאמצי החייאה כבר מהשעה 11:17, ללא הועיל; וכי מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהלם תת נפחי בעקבות פצע הדקירה בחזה משמאל שפגע בלבו, והואץ

כתוצאה מפצע הדקירה בגב משמאל, שפגע בריאתו ובחלל הצדר משמאל.

אין גם מחלוקת, כי המנוח הובא לשיג ע"י הנאשם, זמן קצר לפני אירוע הדקירות, וכי לא מדובר במפגש שתואם מראש בין הנאשם לבין המנוח, שכן המנוח נאסף ע"י הנאשם ממכון שטיפת הרכבים בו שהה, והשאיר את רכבו במכון באמצע הניקוי; וכי בסמוך לאחר האירוע הנאשם ברח מהמקום, והתייצב לחקירה במשטרה רק לאחר כשלושה שבועות.

כאמור, לא הובאה ע"י המאשימה כל עדות ישירה לגבי זהות האדם שהרג את המנוח, ובכלל זה לא הובאה עדות ישירה הקושרת את הנאשם להריגת המנוח. עם זאת, הובאו ראיות, מרביתן נסיבתיות, לגבי קיומם של מניע והזדמנות של הנאשם להרוג את המנוח, המציבות אותו בזירת האירוע בסמוך להתרחשותו; וראיות לגבי התנהגות חשודה של הנאשם לפני האירוע ואחריו.

למעשה, כעולה גם מהמענה לכתב האישום, המחלוקת בין הצדדים נסובה בעיקר לגבי המסקנה שיש להסיק ממכלול הראיות שהובאו, ולגבי השאלה האם הוכח מעבר לספק סביר כי הנאשם קשור להריגת המנוח - דהיינו, האם הביא את המנוח לשיג למטרה תמימה או בכוונה לפגוע; האם נכח בשיג בעת האירוע, או שהה באותו זמן בביתו לדקות ספורות; ואם נכח במקום בעת האירוע, האם מדובר בנוכחות תמימה, והאם היא מעידה בהכרח כי הוא היה שותף לביצוע העבירה. מחלוקת נוספת נסובה סביב קיומו של הסכסוך בין משפחת הנאשם למשפחת המנוח, וידיעתו של הנאשם אודות הסכסוך.

על פי ההלכה הפסוקה, ניתן לבסס הרשעה על ראיות נסיבתיות ומשקלן אינו נופל מכוחן של ראיות ישירות, ובלבד שניתן להסיק ממכלול הראיות, על פי מבחני ההגיון, השכל הישר ונסיון החיים, מסקנה הגיונית אחת ויחידה, לפיה לא נותר ספק סביר בדבר אשמתו של הנאשם. אם ניתן להסביר את הראיות הנסיבתיות על דרך של תרחיש תמים וסביר, המתיישב עם השכל הישר ונסיון החיים (בדרך כלל, אך לאו דווקא על פי הסברו של הנאשם), יש לזכות את הנאשם מחמת הספק (ראו למשל: ע"פ 6167/99 **בן שלוש נ' מדינת ישראל**, נז(6) 577 (להלן - עניין **בן שלוש**), ע"פ 1888/02 **מדינת ישראל נ' מקדאד**, נז(5) 221, ע"פ 2132/04 **קייס נ' מדינת ישראל** (28.5.07)).

השוני שבין הראיות הנסיבתיות לבין ראיות ישירות, והקושי הטמון בהערכת ראיות נסיבתיות, תואר בעניין **בן שלוש**, באופן הבא:

"ראיה ישירה מוכיחה עובדה מסוימת במישרין, באמצעות הצגת חפץ, מסמך או עדות אדם אשר קלט אותה בחושים. הראיה הנסיבתית נבדלת מן הראיה הישירה בכך שהיא אינה מוכיחה במישרין עובדה מן העובדות הטעונה הוכחה, אלא מוכיחה קיומה של נסיבה שממנה, על דרך היסק הגיוני, ניתן להסיק את דבר קיומה של העובדה הטעונה הוכחה. שתי צורות ההוכחה - הישירה והנסיבתית -הינן דרכים קבילות להוכחת עובדות. עליונותה של הראיה הישירה על פני הראיה הנסיבתית משתקפת בכך שגלווה לה אך יסוד אחד של קושי- החשש מפני שקריות הראיה. קושי

זה נלווה גם לראיה הנסיבתית, אולם לכך מצטרף קושי נוסף- הטעות האפשרית שבהיסק ההגיוני מהראיה הנסיבתית לעובדה שמבקשים להוכיחה... וכך, הראיה הנסיבתית מוכיחה את הנסיבות ולא את העובדה הטעונה הוכחה, והליך קביעת המימצא העובדתי נעשה בדרך של הסקת מסקנה הגיונית מן הנסיבות שהוכחו בראיה ישירה. רק אם המסקנה המפלילה המוסקת מן הראיות הנסיבתיות גוברת באופן ברור והחלטי על כל תזה עובדתית חלופית אחרת, כי אז ניתן לומר שהיא הוכחה מעל לספק סביר. עליה להיות המסקנה ההגיונית היחידה שניתן להסיק בנסיבות העניין, ודי באפשרות קיומה של מסקנה אפשרית אחרת שאינה רחוקה ודמיונית כדי להקים ספק סביר שדי בו לזיכוי של נאשם".

על פי הפסיקה, הסקת המסקנה המפלילה מכלל הראיות הנסיבתיות נעשית בדרך של בחינה תלת שלבית: בשלב הראשון- כל ראיה נבחנת כשלעצמה כפי שנבחנות ראיות ישירות, כדי לקבוע אם מדובר בראיה אמינה שניתן להשתית עליה ממצא עובדתי; בשלב השני- נבחן מכלול הראיות, על מנת להעריך האם מארג הראיות הנסיבתיות שהוצג והצטברותן יחד בהתבסס על מבחני ההגיון, השכל הישר ונסיון החיים, מובילים להנחה מפלילה כנגד הנאשם, זאת גם במקרה בו בכל אחת מהראיות הנסיבתיות כשלעצמה, אין די לבסס מסקנה מרשיעה; ובשלב השלישי- הנטל עובר אל הנאשם על מנת להציע תרחיש חלופי שיש בו כדי לעורר ספק סביר באותה הנחה מפלילה שקמה נגדו; כאשר גם בשלב זה נדרש בית המשפט למבחן השכל הישר ונסיון החיים, על מנת לבחון אם ניתן להסיק ממכלול הראיות גם מסקנה שיכולה להתיישב עם חפותו של הנאשם, ובלבד שמדובר באפשרות הגיונית, שיש בה כדי להקים ספק סביר, ולא באפשרות תאורטית, דמיונית או דחוקה (ראו עניין **בן שלוש**, וכן ע"פ 9038/08 **נאשף נ' מדינת ישראל** (15.4.10) והפסיקה שהובאה שם).

בע"פ 6392/13 **מדינת ישראל נ' קריאף** (21.1.15) (להלן- עניין **קריאף**), סקר כב' השופט סולברג בהרחבה את סוגיית ההרשעה על פי ראיות נסיבתיות, והדגיש את השוני שבין שלבי הבחינה השונים: כאשר בשלב הראשון נערכת בחינה של הראיות, עוצמתן ומהימנותן, כפי שנבחנות גם ראיות ישירות, ונבחנת דיוטן בכדי לבסס ממצא עובדתי מסוים; ואילו בשלב השני והשלישי, שהם השלבים המיוחדים לבחינת ראיות נסיבתיות לאור הקושי המיוחד להן, נבחנת המסקנה הלוגית שניתן להסיק מהממצאים העובדתיים שנקבעו.

בהקשר זה נקבע, כי :

"ראוי לזכור ולהזכיר כי אין הכרח להראות שכל אחת מהראיות הנסיבתיות מספיקה כשהיא לעצמה להרשעת הנאשם. המסקנה המרשיעה יכולה להיות תולדה של צירוף כמה ראיות נסיבתיות, אשר כל אחת בנפרד תהיה 'מחשידה' בלבד... יתכן מצב שבו לכל ראיה כשלעצמה ינתן הסבר תמים ופשוט, שיש בכוחו לנקות מחשד במה שנוגע לאותה ראיה. ואולם, ככל שתהיינה הראיות מגוונות יותר, חזקות יותר ומשתלבות האחת עם רעותה, יחברו יחדיו חלקיו של התצרף ("פאזל") עד לקבלת התמונה הכוללת, אשר אף אם אינה שלמה ואין בה מענה לכל שאלה ושאלה, עדיין היא מאפשרת הסקת מסקנה הגיונית ברמה שמעבר לספק סביר בהתבסס על הגיון

החיים והשכל הישר, כאשר הצטברותן של כל הראיות הללו באופן שאינו אלא צירוף מקרים איננה מתקבלת על הדעת...".

בפסק הדין הובהר, כי השלבים השני והשלישי קשורים זה בזה ומטפלים באותו קושי, דהיינו לוודא כי המסקנה הלוגית המפלילה העולה מכלל הראיות, מוכיחה את אשמת הנאשם מעבר לספק סביר;

כאשר בשלב השני יש לבחון האם כלל הראיות (לרבות ראיות הקשורות בהתנהגותו של הנאשם) מסבכות את הנאשם באופן המקים מסקנה לכאורית מסתברת, בהתבסס על מבחני ההגיון והשכל הישר, לפיה הוא אכן ביצע את העבירות שיוחסו לו; ואם התשובה חיובית, במסגרת השלב השלישי יעבור הנטל הטקטי לכתפי הנאשם, להעלאת תזה לוגית חלופית, שבה הסבר מניח את הדעת, שיש בו להטיל ספק במסקנה האמורה. עם זאת הודגש, כי :

"יש לזכור כי נטל זה הוא נטל טקטי בלבד המוטל על הנאשם, להציג תרחיש חלופי סביר המתיישב עם חומר הראיות ועומד במבחני השכל הישר. נטל טקטי זה אינו משנה את נטלי ההוכחה המקובלים בהליך הפלילי. בסופו של דבר נותר הנטל על התביעה מהחל ועד פלה להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לספק סביר... כתוצאה מכך, גם עוצמתו של הנטל המועבר אל כתפי הנאשם במסגרת השלב השלישי תושפע מחוזקה של המסקנה המפלילה שהציעה התביעה במסגרת השלב השני: ככל שהמסקנה המפלילה היא חזקה יותר, מגוונת יותר מבחינת הראיות שעליה היא מושתתת ואיננה לוקה בפערים או בשאלות בלתי פתורות, הנטל על הנאשם יהיה כבד יותר, מאחר ויצטרך ליתן הסבר סביר וחזק יותר לכל אחד מחלקי הפאזל... מנגד, כאשר קיימים פערים משמעותיים בתוך הגרסה המפלילה, על אחת כמה וכמה כאשר קיימים נתונים שאינם מתיישבים עמה, ישפיע הדבר על נכונותו של בית המשפט לקבל גרסאות דחוקות יותר שמעלה הנאשם, כל עוד גרסאות אלו אינן תיאורטיות לחלוטין, והן מתיישבות עם מכלול הראיות, עם ההגיון ועם השכל הישר".

(ראו גם את פסק דינו של כב' השופט הנדל בעניין **קריאף**, בו הציע לאחד בין שני השלבים האחרונים ולהפוך את מבחן הראיות הנסיבתיות לדו שלבי, על מנת למנוע יישום שגוי של המבחן השלישי במקרי גבול, באופן בו יועבר נטל מהותי אל הנאשם).

אם כן, אפנה לבחינת הראיות הנסיבתיות שהובאו בפניי, בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה.

השלב הראשון- בחינת הראיות הרלוונטיות לסוגיות שבמחלוקת

כאמור, הובאו בפניי ראיות רבות, חלקן לגבי עצם קרות האירוע, וחלקן קושרות את הנאשם בדרך זו או אחרת לאירוע, אותן ניתן לחלק למספר חטיבות עיקריות: ראיות המציבות את הנאשם בזירת האירוע; ראיות לגבי קיומו של מניע לפגיעה במנוח, נוכח הסכסוך בין משפחת הנאשם למשפחת המנוח; ראיות לגבי התנהגות חשודה של הנאשם לפני האירוע; ראיות לגבי התנהגות חשודה של הנאשם לאחר האירוע; וראיות לגבי האופן בו נגרם מותו של המנוח.

הראיות לגבי סיבת מותו של המנוח או לגבי העובדה שהוא נדקר בשיג, אינן מצויות במחלוקת בין הצדדים. על כן, אבחן

להלן את הראיות העיקריות, הרלוונטיות לענייננו, המצויות בגדר המחלוקת.

הראיות לגבי נוכחותו של הנאשם בזירה בעת האירוע

כפי שציינתי בפני הצדדים לאחר שחודש הדיון בתיק (בעקבות החלטתי מיום 17.7.19), הוצג בפניי "פאזל" של ראיות, שמשילובן יחד עולה כי בעת האירוע בו נדקר המנוח, הנאשם שהה בזירה (בניגוד לגרסתו כי שהה אותה עת בביתו). כפי שיפורט להלן, מהראיות עולה, כי הנאשם והמנוח עזבו יחד את מכוון השטיפה מעט לפני השעה 10:56, נסעו לשיג של משפחת הנאשם, נסיעה האורכת כ-5 דקות, ובסמוך לאחר הגיעם לשיג, כבר בשעה 11:01, הנאשם התקשר לאחיו קאיד וביקש שיגיע לשיג, לאחר שהמנוח כבר נדקר.

שעת עזיבת מכוון השטיפה - כאמור, שילוב סרטוני מצלמות האבטחה של מכוון השטיפה (ת/129), עם בדיקת מכשיר ה-DVR בו הוקלטו, שנערכה ע"י החוקר יגאל זינגר (ת/105), מעלה, כי ביום האירוע, בסמוך לפני השעה 10:56 (זמן המצלמות בשעה 10:40:51, בתוספת 15 דקות של "איחור" בזמן המצלמה יחסית לזמן האמת), נראה רכבו של הנאשם יוצא ממכוון השטיפה, לאחר שאסף את המנוח (וכאמור, אין מחלוקת כי הנאשם הוא שנהג ברכב).

בסיכומי ההגנה ניסה הסנגור להתעלם מהעולה מת/105, תוך הפניה לראיות אחרות שלכאורה סותרות ראיה זו (אליהן אתייחס בהמשך), וטען כי הנאשם עזב את המכוון בסמוך לשעה 10:40, (ראו למשל סיכומים בכתב מיום 18.12.18 בעמ' 30). דין של טענות אלו להדחות. ת/105 היא ראיה שהוגשה בהסכמה, תוך ויתור של ההגנה על חקירתו הנגדית של החוקר זינגר, ומכך נלמד כי ההגנה הסכימה לכל האמור בה; יתרה מכך, המדובר בדוח בדיקה שנערך ע"י חוקר מיומן לחדירה לחומר מחשב, וההגנה לא ניסתה לקעקע או להפריך את מומחיותו ומיומנותו או את ממצאיו. לו רצתה ההגנה לתקוף או לערער את ממצאי הבדיקה, היה עליה לעשות זאת באמצעות עדות של מומחה מטעמה, או לכל הפחות בדרך של חקירה נגדית של החוקר, באופן שיאפשר לו להגן על ממצאיו או להסבירם. משהדבר לא נעשה, גם לאחר חידוש הדיון בתיק, ולאחר שמיעת הערות בית המשפט לגבי חשיבותה של ראיה זו, הרי שמדובר בראיה שאין להרהר אחריה.

יצוין, כי הסנגור טען בנוסף, כי יש לפקפק בבדיקה שנערכה ע"י החוקר זינגר, שכן הוא לא בדק את מכשיר ה-DVR ביום האירוע, אלא רק ביום 26.10.15. כפי שציינתי לעיל, הדרך לתקוף את הראיה האמורה היא באמצעות הבאת ראיות לסתור אותה או בחקירה נגדית של החוקר, ולא בדרך של העלאת תאוריות והשערות; ומכל מקום אפנה לכך שהמכשיר נתפס ע"י המשטרה ונותק מהחשמל כבר ביום האירוע (ת/141), וכי עד ליום 26.10.15 לא חובר לחשמל (כך עולה מת/104 ות/102), כך שלא נעשה בו כל שימוש או שינוי עד לבדיקתו ע"י החוקר.

למען הזהירות אתייחס לראיות אליהן הפנה הסנגור, שלטענתו מפריכות את ממצאי החוקר זינגר.

הראיה הראשונה אליה הפנה הסנגור היא ת/29, דוח הצפיה של החוקר עזאדין אלאטרש במצלמות מוקד "רואה" בדימונה, שם צוין כי ראה רכב דומה לרכבו של הנאשם הנכנס לעיר ביום האירוע בשעה 10:36:40, ויוצא מהעיר לכיוון כללי באר שבע, בשעה 10:40:17 (כאשר צוין, כי זמן המצלמות תואם לזמן האמת). מכך ביקש הסנגור ללמוד כי

הנאשם והמנוח עצבו את דימונה בשעה 10:40, כך שהזמן שהופיע במצלמות מכון השטיפה, היה קרוב מאד לזמן האמת.

אינני סבורה כי לראיה זו ערך ראייתי של ממש, לא כל שכן, כזה שיש בכוחו לסתור את האמור בת/105. במזכר עצמו צוין, כי מדובר ברכב דומה לרכב הנאשם, וכי לא ניתן לראות את לוחיות הזיהוי של הרכב. יתרה מכך, בצפיה שערך החוקר יוסף בר יומיים לאחר מכן, באותן מצלמות (ת/129), שבה בחן את כלי הרכב בצורה מדוקדקת יותר מזו שנעשתה בת/29 (וציין מפורשות, כי שלל מספר כלי רכב דומים לרכבו של הנאשם, שכן פרט לסוג ומראה הרכב, בחן גם את מראה אורות הברקס, מיקום האנטנה בגג והקשת), הוא ראה רכב המתאים לתיאור, יוצא מדימונה לכיוון כללי באר שבע, בסמוך לשעה 10:57:39 (בשתי מצלמות שונות), מה שמתיישב דווקא עם השילוב שבין מצלמות המכון ות/105.

הראיה השניה אליה הפנה הסנגור היא הבדיקה שערך החוקר הפרטי משה אגם במצלמות מכון השטיפה (נ/3); כאשר מתמונה מס' 1 ניתן ללמוד, כי השעה שבמצלמות המכון (09:31:30) כמעט תואמת את שעת האמת (09:28).

גם לראיה זו אין כל ערך ראייתי, נוכח המועד בו בוצעה הבדיקה, 28.2.17, כשנה וארבעה חודשים לאחר האירוע, לאחר שמכשיר ה-DVR הוחזר למכון ע"י המשטרה כבר ביום 1.11.15 (ת/10), חזר לשימוש, ואין לדעת כמה פעמים עודכן בו מאז השעון. ראוי לציין בהקשר זה, כי אין מחלוקת שביום האירוע מצלמות מכון השטיפה "מיהרו" ביום, כפי שצוין בת/105, שכן על הסרטונים בהם נראה הנאשם אוסף את המנוח ברכבו (ת/129), מוטבע התאריך 22.10.15, ומכלל הראיות אין מחלוקת כי המנוח נהרג כבר ביום 21.10.15. ואולם, בנ/3 התאריך על המצלמות 28.2.17, תואם את זמן האמת, מה שמעיד על כך שבינתיים שעון המצלמות כוון.

מכל האמור עולה, כי הובאו בפניי ראיות אמינות שמשקלן גבוה, אשר לא נסתרו ע"י ההגנה, ואף משקלן לא נחלש ע"י הראיות אליהן הפנתה ההגנה, ולפיהן, הנאשם עצב את מכון השטיפה ביחד עם המנוח ביום האירוע בסמוך לפני השעה 10:56.

שעת ההגעה לשיג - כפי שצוין לעיל, ביום 16.11.15 נערך לנאשם שחזור שתועד בוידאו (ת/47), במסגרתו התבקש הנאשם לשחזר את מעשיו ואת מסלול נסיעתו מרגע איסוף המנוח במכון השטיפה, כאשר במהלך הנסיעה ולצורך השחזור נשאל באיזו מהירות נסע, אך אמר שאינו זוכר; ומהתיעוד בדיסק עולה, כי מעת היציאה מהמכון עד ההגעה לשיג, חלפו 05:30 דקות בדיוק. בנוסף, החוקר עזאדין אלאטראש, ערך ביום 2.11.15 בדיקה של זמן הנסיעה מהמכון לשיג (ללא הנאשם), ומצא כי מדובר בנסיעה של 5 דקות (ת/31).

מנגד, הציגה ההגנה את השחזור שערך החוקר הפרטי ביחד עם הנאשם (נ/3), במסגרתו ערכו שתי נסיעות ממכון השטיפה ועד לשיג, ושם ארכו הנסיעות פעם אחת 04:26 דקות, ופעם שניה כ-04:21 דקות. מעבר לכך שפער הזמנים בין הראיות שהציגה המאשימה לבין השחזור שערך החוקר הפרטי, אינו משמעותי ועומד על כ-40 שניות בלבד, מצאתי לנכון לציין כבר עתה, כי השחזור שנערך ע"י ההגנה, לכל אורכו (ובעיקר ההמשך הקשור בהליכה מהשיג לבית

(הנאשם), עורר רושם עגום ולא אמין והמשקל שיש לייחס לו אינו רב.

תחילה אציין, כי השחזור נערך ביום 28.2.17, כחודשיים לאחר עדותו של הנאשם בפניי (ביום 1.1.17), במסגרתה נחקר ארוכות בחקירה נגדית, וחלק נכבד מהחקירה התייחס לכך שגרסתו כי הלך לביתו וכשחזר מצא את המנוח דקור, אינה מתיישבת עם הראיות לגבי הזמנים. בהתאם לכך, נראתה התנהגותו של הנאשם במהלך השחזור מגמתית מאד, תוך נסיון נואש לצמצם ככל הניתן את זמן הנסיעה מהמכון לשיג, ואת זמן ההליכה לביתו ובחזרה. וכך, בשתי הנסיעות עם החוקר הפרטי, נראה הנאשם מאיץ את מהירות נסיעתו, מיד עם היציאה מדימונה, ונוסע במהירות גבוהה מאד, בצורה מעט "עצבנית", תוך שהסביר לחוקר כי הוא תמיד נוסע במהירות 120-130 קמ"ש, זאת למרות שבשחזור שערך עם השוטרים אמר שאינו זוכר באיזו מהירות נסע. בשחזור עם החוקר הפרטי, הוא המשיך בנסיעה מהירה גם בשביל העפר המוביל ליישוב, באופן הנראה בלתי סביר או תואם את תנאי הדרך, כאשר הרכב קפץ רבות בעת הנסיעה, ונראה כי יושביו הטלטלו מאד. בנוסף, בשתי הנסיעות עם החוקר הפרטי, היה הנאשם נחרץ ובטוח לגבי הדרך בה יצא מדימונה בדרכו מהמכון לביתו, וזאת בשונה מהשחזור שנערך ע"י המשטרה, בו אמר שאינו זוכר באיזה כביש יצא מהעיר. כאמור, רושם זה עולה ביתר שאת בעת ההליכה לבית הנאשם, שם נראה הנאשם הולך בצעדים מהירים מאד, עד שהצלמת מתקשה עד מאד להדביקו (שוב בשונה מהאופן בו הלך בשחזור עם המשטרה, שם אמר שאינו זוכר באיזו מהירות הלך, והלך בקצב נינוח למדי).

מכל האמור עולה, כי משקלה של הראיה שהציג הנאשם אינו רב, וכי הוצגו בפניי ראיות אמינות לכך שהנסיעה ממכון השטיפה לביתו אורכת כחמש דקות; אך כפי שיפורט בהמשך, גם אם אניח כי הנסיעה אורכת רק 04:21 דקות, לא יהא בכך לסייע לנאשם.

שיחת הטלפון שביצע הנאשם לאחיו קאיד- הנאשם העיד, לאורך רוב גרסאותיו, והחל בחקירתו הראשונה, כי לאחר שחזר מביתו לשיג, מצא את המנוח דקור ומדמם, וכי "**על המקום**", "**בשנייה הזאת**", התקשר לקאיד ואמר לו לבוא לשיג, ובעקבות זאת קאיד הגיע מיד למקום, ודאג שעלי ואיימן יפנו את המנוח למיון (ת/44-45, ת/47, וכן בעדותו בפניי).

גם קאיד מסר גרסה דומה, כבר בחקירתו הראשונה ביום האירוע (ת/19-20), שהוגשה תחת חקירה ראשית, אז אמר כי הנאשם התקשר אליו בערך בשעה 11:00, ואמר לו שהוא צריך אותו בשיג, וכשהגיע לשיג מצא את המנוח מדמם; כאשר גם בחקירתו הנגדית, אישר קאיד את דבריו בחקירה זו (למרות שכאמור, באמרותיו האחרות מיעט לשתף פעולה).

מעיון בפלטי השיחות של הנאשם (ת/145) ושל קאיד (ת/23) עולה, כי השיחה היחידה שהתקיימה בין השניים ביום האירוע, היתה בשעה 11:01:04, במהלכה הם שוחחו למשך 11 שניות (ולה קדמו שני נסיונות חיוג מצד הנאשם בשעה 10:58:48 ובשעה 10:59:54, לגביהן טען הנאשם בחקירתו הנגדית, כי רצה שקאיד יגיע לשבת עם המנוח בשיג, עד שהוא ישוב מביתו, מאחר שידע כי קאיד נמצא בבית).

כאמור, במסגרת השלמת הסיכומים מיום 29.1.20, טען הסנגור במפתיע כי אל לבית המשפט להתייחס לשיחה זו בין הנאשם לבין קאיד כנקודת ייחוס כלשהי לזמן בו המנוח נדקר, וכי יתכן שקאיד והנאשם מסרו גרסה שקרית בעניין שיחה זו. אמנם, לאור הערות בית המשפט, חזר בו הסנגור במידה מסוימת מטענה זו, ואולם, למען הזהירות אתייחס גם אליה.

בכל הכבוד, אינני יכולה לקבל או להבין טענה זו. כפי שצינתי לעיל, הדרך להפריך או להחליש משקלן של ראיות, אינה בטענות בעלמא או בהפרחת השערות ע"י הסנגור, אלא במסגרת שמיעת הראיות וחקירת העדים; ובענייננו, קאיד כלל לא נחקר על האפשרות ששיקר לגבי תוכן השיחה, ובחקירתו הנגדית לא הוטחה בפניו אפשרות אחרת, וכאמור, אף הנאשם עמד על גרסה זו לאורך כל החקירה וגם בחקירתו הנגדית.

יתרה מכך, ניתן למצוא באמרתו הראשונה של קאיד סימני אמת, ונראה כי לפחות בכל הקשור לשיחה זו, הוא לא מסר גרסה שקרית. כאמור, קאיד נעצר בסמוך לאחר האירוע, לאחר שהגיע ברכבו של הנאשם לאזור ה"מיראז", עורר את חשדם של השוטרים שהגיעו למקום, ואף קשר עצמו להבאת המנוח לטיפול; ועל כן, בחקירתו הראשונה, הוא נחקר תחת אזהרה בחשד לרצח. כעולה מהחקירה הארוכה, שכולה מתועדת בוידאו, קאיד סירב תחילה לשתף פעולה ולהשיב לשאלות החוקרים, ורק לאחר שאלות רבות והפצרות רבות של החוקרים שישתף פעולה, ביקש לספר את כל האמת, אך עמד על כך שדבריו יתועדו במצלמה (ת/20 עמ' 51 ש' 29 עד עמ' 58), ומיד כשהחל למסור את גרסתו, סיפר על שיחת הטלפון שקיבל מהנאשם (ת/20 עמ' 59). יודגש, כי עד שלב זה החוקרים לא שאלו את קאיד על מעורבותו של הנאשם באירוע (פרט לשאלה כללית, לאחר ששאלו על הרכב בו הובא המנוח למיון, ת/19 ש' 143-138), לא הטיחו בו כל ראיה הקושרת את הנאשם לאירוע, ולא התייחסו לשיחת הטלפון שנערכה ביניהם, ולמעשה קאיד הוא הראשון שהעלה את עניין השיחה האמורה. המדובר אם כן בגרסה אינסטינקטיבית ואותנטית של קאיד, שרק לאחר מכן אומתה מול מחקרי התקשורת.

זאת ועוד, גרסה זו של קאיד ושל הנאשם, הקושרת בין השיחה האמורה לבין דקירתו של המנוח, מתיישבת גם עם הראיות הנוספות. אבי הנאשם פריג' טען בחקירתו הראשונה (ת/15) כי ביום האירוע, התקשר אליו קאיד ואמר לו שהמנוח נדקר בשיג; ואכן, מפלט מחקרי התקשורת של קאיד עולה, כי השיחה הראשונה שביצע קאיד לאחר שיחת הטלפון מהנאשם, נערכה בשעה 11:11:15, אז התקשר לפריג' והם שוחחו במשך 47 שניות; ובנוסף, ממצלמות האבטחה של מרפאת "מיראז" (ת/7, ת/137) עולה, כי בשעה 11:15:20 הגיעו איימן ועלי למקום עם המנוח. ראיות אלו מתיישבות עם כך, שמטבע הדברים חלפו דקות ספורות עד שקאיד הגיע לשיג אחרי השיחה עם הנאשם, עם דבריו של קאיד כי נדרש לשאת את המנוח לרכב, ולאחר מכן להעלותו לרכב בסיוע עלי ואימן, ונראה כי רק לאחר שסיים, התקשר לדווח על כך לפריג'. זאת ועוד, מפלט מחקרי התקשורת של קאיד עולה, כי לפני השיחה עם הנאשם הוא לא ניהל שיחות עם אחיו או עם בני משפחתו; כי הוא אכן חזר בשעות הבוקר מעבודתו; וכי לא ניכרת בפלט תכונה רבה של שיחות אינטנסיביות, כפי שנראית בטלפון של הנאשם לפני האירוע, וכפי שמתבקש לו קאיד היה שותף לתכנון האירוע.

לאור כל האמור לעיל, הוכח בפניי שבעת שהנאשם התקשר לקאיד בשעה 11:01:04, המנוח כבר היה דקור בשיג של משפחת הנאשם.

המשמעות של שילוב הראיות האמורות - מכל האמור עולה, כי הובאו בפניי ראיות אמינות לכך, שהנאשם יצא עם

המנוח ממכון השטיפה ביום האירוע בסמוך לשעה 10:55:51, הגיע איתו לשיג בתוך כ-5 דקות, ושניות לאחר מכן המנוח כבר נדקר. כפי שציינתי לעיל, גם אם אניח לטובת הנאשם כי הנסיעה מהמכון ארכה רק 04:21 דקות, כפי שהציג בשחזור שערך לו החוקר הפרטי, הרי שנותרה לו פחות מדקה עד לשעה 11:01:04; ובדקה זו, גם לפי השחזור החפוז שערך לו החוקר הפרטי, הוא לא יכל ללכת עד לביתו, להחליף בגדים ולחזור לשיג, כדי למצוא את המנוח ולהתקשר לקאיד (כאשר לפי השחזור שערך החוקר הפרטי ההליכה לבית ובחזרה ארכה כ-03:51 דקות, ולפי שחזור המשטרה חלפו כ-08:50 דקות).

אם כך, עולה באופן ברור מהראיות שהובאו לעיל, כי הנאשם נכח בזירה בעת האירוע.

הראיות לגבי הסכסוך בין משפחת הנאשם לבין משפחת המנוח

כפי שפורט בהרחבה לעיל, הובאו בפני ראיות רבות לגבי הסכסוך שהתגלע בין המשפחות, בסמוך לפני האירוע, נוכח רצונו של המנוח להתחתן עם הקטינה; ראיות אותן ניתן לחלק לארבעה עניינים: הראשון- ראיות לגבי ה"דחיל" שהטיל אבי המנוח על נישואי הקטינה לחליל, בנו של עטיש; השני- ראיות לגבי שמועות על קיומו של קשר בין המנוח לבין הקטינה; והשלישי- ראיות לגבי איומים שאיימו בני משפחת הנאשם, ובראשם חאלד, על המנוח ומשפחתו, מה שאף הביא לאזהרת המנוח שיתחבא בימים הקרובים.

לגבי הטלת ה"דחיל" ע"י אבי המנוח- עניין זה אינו מצוי במחלוקת בין הצדדים, כאשר מעדויות עדים רבים, הן ממשפחת המנוח והן ממשפחת הנאשם, חלקן אף הוגשו בהסכמה, עלה כי לאחר שאבי הנאשם פריג' הסכים לבקשתו של עטיש, להשיא את הקטינה עם בנו חליל, ביקש אבי המנוח את הקטינה עבור המנוח. משבקשתו סורבה ע"י פריג', ביקש אבי המנוח לעמוד על "זכות הקדימה" שלו, וביום שבת 17.10.15 (ארבעה ימים לפני האירוע) עירב שלושה מכובדים והטיל "דחיל", ובכך למעשה עיכב את האירוסין של הקטינה וחליל. עוד עולה מהראיות, כי ה"דחיל" אמנם בוטל ע"י אבי המנוח כבר למחרת בבוקר, ואף סוכם בין הצדדים כי המנוח ינשא לאחות הנאשם אימאן, כך שהעניין לכאורה הוסדר; ואולם, לצד זאת עולה, כי ארוחת האירוסין שנקבעה ליום שבת בערב, אליה נערכה כל משפחת הנאשם (לרבות הנאשם וכל אחיו), ואף שחטה כבש לרגל המאורע, התקיימה בהרכב מצומצם בלבד, ללא החתן המיועד, כשרק במעמד זה נודע למשפחת הנאשם מעטיש כי אבי המנוח הטיל "דחיל", ולכן האירוסין אינם יכולים לצאת לפועל (כך עולה למשל מת/63 אמרתו הראשונה של חאלד, ומת/44 הודעתו הראשונה של הנאשם).

לגבי השמועות על קשר בין המנוח לקטינה, מעבר לרצונו של המנוח להתחתן עם הקטינה- עניין זה עולה בעיקר מעדויותיהם של אמיר אלהואשלה (ת/72), החתן המיועד חליל (ת/86), ואברהים אחיו של חליל (ת/76), עדויות שהוגשו בהסכמה, כך שתוכן אינו מצוי במחלוקת. ממכלול העדויות עולה, כי אמיר ששוחח עם המנוח בשבת בצהריים (17.10.15), ביקש לדעת אם למנוח יש קשר עם הקטינה, והמנוח אמר לו משפט ממנו משתמע שכן ("**אנחנו רוצים אחד את השני ותבין לבד**"); אברהים ששמע את השיחה (ללא ידיעת המנוח), סיפר על תוכנה לאחיו חליל; וחליל סיפר את הדברים לקאיד אחי הנאשם, ששהה אותה עת בשיג של משפחתו, וקאיד הכחיש שקיים קשר כלשהו בין המנוח לקטינה.

בנוסף, הוגשו אמרותיהם של דודו של המנוח עואד (ת/84), ובן דודו עלי (ת/82), שלדבריהם ביום שבת בערב, כשאחיו של הנאשם (חאלד, חאמד ועזאת) הגיעו לשיג של אבי המנוח ואיימו עליו, הם טענו כי יש שמועה על קשר בין המנוח לבין הקטינה, ואיימו כי אם יתברר כך, ישברו למנוח את הרגליים. עוד הוגשה ההתכתבות בין המנוח לבין אחיו אוסמה מיום 17.10.15 אחר הצהריים (ת/50), במסגרתה הביע המנוח את החשש, כי האזהרה שיתחבא קשורה לשמועה שהפיץ עליו אמיר, בדבר קיומו של קשר בינו לבין הקטינה; כאשר לדברי אוסמה, המנוח תיאר באוזניו את שיחתו עם אמיר בצורה שונה מזו שהובאה לעיל, ואף היה מוכן להשבע ב"שבועת ימין" על כך.

כאמור, בסופו של דבר, הן הנאשם והן בני משפחתו אישרו, כי שמעו על שמועה לפיה המנוח היה בקשר עם הקטינה; וחאלד אבי הקטינה, אף אמר בחקירתו הנגדית כי שאל על כך את אבי המנוח, וזה הבהיר לו שמדובר רק בשמועות לא נכונות, ובחקירתו החוזרת הבהיר שהשמועה עלתה באותו יום שבו נודע להם על ה"דחיל".

לגבי האיומים מצד משפחת הנאשם על המנוח ובני משפחתו, בעקבות ה"דחיל" והשמועות לגבי הקשר בין המנוח לקטינה- עניין זה מצוי במחלוקת בין הצדדים, ולגביו נשמעו גרסאות סותרות משני צדי המתס; הגם שאין מחלוקת בין הצדדים, כי לאחר ששמעו על ה"דחיל" מעטיש, במעמד הארוחה שנקבעה להודעה על האירוסין, נסעו לפחות חאלד וחאמד לשיג של אברהים, אבי המנוח, על מנת לשוחח עמו כדי שיבטל את ה"דחיל", וכי למחרת בבוקר, ה"דחיל" הוסר.

העדים ממשפחת המנוח (אבי המנוח אברהים, שלושת אחיו עואד, עטיה ומוחמד, ובן דודו של המנוח עלי, כאשר פרט לעטיה, כל האמרות הוגשו בהסכמה) העידו, כי ביום שבת 17.10.15 בשעות הערב, הגיעו אחיו של הנאשם חאלד, חאמד ועזאת לביתו של אברהים, איימו עליו שישחרר את ה"דחיל" ולא יאונה לו, וכי בעקבות כך הוא הבטיח לבטל את ה"דחיל", ועשה כן כבר למחרת בבוקר. כאשר כאמור, עואד ועלי טענו, כי נשמעו גם איומים לגבי פגיעה במנוח עצמו, אם יתברר כי הוא מצוי בקשר עם הקטינה.

מנגד, הכחישו אחי הנאשם (חאלד, חאמד ועזאת) את הטענות; טענו כי חאלד וחאמד אכן הגיעו לשיג של אבי המנוח ביום שבת בערב, אך זאת על מנת לשוחח עמו ולבקש שישחרר את ה"דחיל", ולהציע עבור המנוח בת אחרת של חאלד או את אחותם אימאן, אך עזאת כלל לא הגיע איתם למקום; וכי לא איימו על המנוח או על אברהים, אלא הוא הסכים לבקשתם לבטל את ה"דחיל", ולהשיא את המנוח לאחרת.

אציין, כי עדויות משפחת המנוח נראות על פני הדברים (שכן, הם לא העידו בפניי) אמינות יותר ומשקפות תמונה קרובה יותר למציאות, מאשר עדויותיהם של אחי הנאשם.

אמנם, בעדויות בני משפחת המנוח נמסרו תיאורים מעט שונים לגבי אופי האיומים שהושמעו, כאשר עואד שנכח באירוע העיד לגבי האיומים על המנוח בעקבות השמועה על הקשר בינו לבין המנוח (ועדות זו חוזקה ע"י עדותו של עלי, ששמע ממנו את הדברים מיד אחרי שאחי הנאשם עזבו את המקום); בעוד אברהים אבי המנוח דיבר על האיומים עליו כדי שיסיר את ה"דחיל" (כאשר עדות זו חוזקה ע"י עדותו של מוחמד, ששמע ממנו את הדברים בסמוך לאחר המפגש); ואילו עטיה לא נכח באירוע זה (אלא רק בפעם השניה בה הגיע חאלד לבדו, כשהוא נראה עצבני), ושמע על האיומים

מפי אברהים רק אחרי כיומיים, כך שבעניין זה לא ניתן לקבל את תוכן האיומים השונה שתיאר עטיה, אם כי, גם עדותו מחזקת את עדותו של אברהים, בנוגע לעצם האיומים.

ואולם, כאמור, אמרתיים של רוב בני משפחת המנוח הוגשו בהסכמה (פרט לעטיה, שכאמור כלל לא נכח במפגש), הם לא נחקרו על סתירות בין אמרתיים, ומשמעות הדברים היא כי עדויותיהם אינן במחלוקת. וחשוב מכך, מכל העדויות עלה תיאור דומה של הגעת אחי הנאשם למקום באופן עצבני ומאיים; כאשר תוכן האיומים מתיישב עם כך שבאותו יום, שעות ספורות לפני כן נודע למשפחת הנאשם על השמועות על קשר בין המנוח לקטינה, ולאחר מכן, בסמוך מאד למפגש, נערכה אותה ארוחת ערב, שבה חוותה משפחת הנאשם (ובעיקר אבי הנאשם פריג' ואבי הקטינה חאלד) השפלה של ממש, כשהתגלה דבר ה"דחיל" שהוטל ע"י אבי המנוח אברהים. מהעדויות השונות ניתן להסיק, כי במהלך המפגש הועלו איומים הן כלפי אברהים כדי שיסיר את ה"דחיל", והן כלפי המנוח, שלאור השמועה שנפוצה, פגע לכאורה בשמה הטוב של הקטינה; כך שעדויות בני משפחת המנוח אינן סותרות זו את זו כלל.

יצוין, כי עדויות אלו אף מתחזקות בעדותו של אחי המנוח אוסמה, שהעיד כי באותו ערב ביקר בביתו אחי הנאשם חאמד, ואמר לו בצורה מאיימת שידאג שהקטינה תשוחרר מה"דחיל" לפני שיהיה בלאגן, והוא הבטיח לחאמד שידבר עם אביו; ובהמשך, באותו לילה, הלך אוסמה יחד עם אביו לעלי אלמחדי אך הם לא הצליחו להשיגו, וכבר בבוקר אביו הלך לעלי והסיר את ה"דחיל". חיזוק נוסף לעדותו של אוסמה, הקושרת בין האיומים לבין הסרת ה"דחיל", עולה מהודעתו של דודו של המנוח מוחמד (ת/83), לפיה חאמד התקשר אליו בלילה מספר פעמים, הוא חזר אליו בבוקר וחאמד אמר לו שחיפש אותו כי רצה שידבר עם אבי המנוח שיסגור את העניין, שאם לא כן, יקרה משהו לא טוב; וחאמד אף ציין בפניו שכבר דיבר על כך עם אוסמה.

מנגד, גרסאותיהם של בני משפחת הנאשם, ובראשם אחיו חאלד, היו מיתממות, ולא הותירו רושם אמין; ויש גם לזכור, כי אחי הנאשם חאלד, חאמד ועזאת, מסרו גרסאות אלו כאשר נחקרו תחת אזהרה, בחשד למעורבות בהריגת המנוח ובחשד לאיומים על אביו.

חאלד וחאמד אישרו את קיומו של המפגש עם אבי המנוח ביום שבת, ושניהם אף ציינו כי אמרו לו כי בעצם הטלת ה"דחיל" הוא בייש את משפחתם, אך שניהם שללו כי איימו עליו במפגש זה. בעדותו בבית המשפט, ניסה חאלד להמעט במשמעות של הטלת ה"דחיל" ע"י אבי המנוח, וטען כי מדובר בעניין מקובל במנהגים הבדואיים, המבטא את העובדה שלמנוח כבן דודה של הקטינה, יש מעין "זכות קדימה" על אחרים שרוצים לשאת אותה; ולא הצליח להסביר, מדוע אם כך, טענו בפני אבי המנוח כי הוא בייש אותם; ויתרה מכך, בהמשך, הסביר חאלד כי עצם הטלת ה"דחיל" מבייש את משפחתו ואף פוגע בכבוד הקטינה.

חאלד אף אישר בחקירתו הנגדית, כי שמעו שהקטינה והמנוח דיברו בטלפון אחרי שהובטחה לאחר- אותו חליל, וכי גם עניין זה פגע בכבודה, דברים אותם לא הזכיר באמרתיו במשטרה (כאשר בת/66 אף שלל שהגיע אליו מידע על קשר בין המנוח לקטינה). כשנשאל בחקירה החוזרת על הפער בין גרסאותיו, השיב חאלד בצורה מתחמקת, כאילו עד עתה הוא לא יודע על שמועה כזו, אך באותה נשימה הוסיף כי השמועה הופצה באותו יום של ארוחת האירוסין. מכל מקום, דבריו של חאלד בעדותו בפניי, כי בתחילה הם כעסו על השמועה, אך לאחר מכן לא האמינו באמיתותה לאור היכרותם

עם המנוח, לא עוררו רושם אמין, כמו גם יתר עדותו. לכך יש להוסיף את העובדה שהשמועה הופצה והגיעה לאוזניהם באותו יום שבת, את העובדה שהשמועה שהופצה התייחסה לדברים שאמר לכאורה המנוח בעצמו, אותם שמע אחיו של החתן המיועד באוזניו, ואת העובדה שגם לטענת של חאלד, הוא שאל על כך את אבי המנוח באותו יום, כך שברור שערכה "המפליל" (בעיני משפחת הנאשם) של השמועה, לא התפוגג במהירות כה רבה, כפי שניסה להציג.

חאמד אחיו של הנאשם, שלא הזכיר עניין זה בחקירתו במשטרה, אישר כבר בחקירתו הנגדית כי היתה שמועה שהמנוח משוחח בטלפון עם הקטינה, ובחקירתו החוזרת הוסיף כי כל המשפחה דיברו על כך, והסביר כי זה אסור בחברה שלהם, כי משפחתו כעסה בגלל השמועה, וכי היה צורך לברר אם זה נכון; ולכן אמר לאוסמה שיזהיר את המנוח לבל ייצא מהבית עד שהמצב יתברר כי "המצב חם" (כפי שיפורט בהמשך), זאת עוד לפני שהוא ואחיו חאלד נסעו לשיג של אברהים אבי המנוח. מעדות זו עולה, כי בעת שחאלד וחאמד נסעו לשיג של אברהים, הכעס על ה"דחיל" שהטיל אברהים, ועל השמועות הקשורות במנוח, היה בעיצומו ועדיין לא שכך.

לגבי אזהרת המנוח שיתחבא, בסמוך לפני האירוע- בעניין זה הובאה עדותו של אוסמה, אחי המנוח, שהעיד על שיחות שהיו לו עם חאמד, אחי הנאשם, איתו היה לו קשר קרוב. לדבריו, חאמד שוחח איתו בטלפון ביום שבת 17.10.15, ואמר לו להגיד למנוח שישתתף מאחר שהאחים שלו מחפשים אותו, שיחה שבעקבותיה הוא שלח למנוח הודעה בה העביר לו את נוסח הדברים (ת/50). אציין, כי התרשמתי מאוסמה כעד אמין מאד, שניכר כי הקפיד מאד לדייק בעדותו, ועדותו מהימנה עליי, על כל חלקיה.

כמו כן הוגשה ההתכתבות בין אוסמה למנוח, בעקבות שיחת הטלפון מחאמד (ת/50), המדברת בעד עצמה. אציין, כי לא מצאתי צורך להכנס למחלוקת בין הצדדים בנוגע למשמעותה של ת/50, והאם היא מהווה אמרה בכתב של חאמד, זאת מאחר שכאמור, מצאתי את עדותו של אוסמה מהימנה, והאמנתי לו כי את הדברים ששמע מחאמד העביר למנוח, מיד בתום השיחה, מאחר שחש שקיימת סכנה לחיי אחיו; וגם אם לא מדובר בציטוט מדויק, מדובר בהעברה מדויקת של רוח הדברים (מה גם שכפי שיפורט בהמשך, חאמד אישר שאמר את מרבית הדברים). עוד יצוין, כי כעולה ממחקרי התקשורת, ביום 17.10.15 בשעה 17:46 התקיימה שיחה בין אוסמה לחאמד, שארכה כשתי דקות, וכי ההתכתבות בין אוסמה למנוח החלה כבר בשעה 17:49, קרי כדקה לאחר מכן.

מההתכתבות עולה, כי במועד האמור כתב אוסמה למנוח שישתתף, והזהיר אותו שמשפחת הנאשם מחפשת אותו, שהאנשים חמומי מח, ושיש משפט בדואי בנוגע לשמועה על הקשר בינו לבין הקטינה. יצוין, כי האזהרה האמורה אף מצטרפת לעדויותיהם של עואד ועלי שהובאו לעיל, על איומיהם של אחי הנאשם כלפי המנוח, בקשר עם השמועה.

בעדותו בפניי, אישר חאמד למעשה את רוב דבריו של אוסמה: הוא אישר כי שוחח עם אוסמה בטלפון בשבת; כי אמר לו שיש שמועה שהמנוח והקטינה מדברים בטלפון; ואף כי אמר לו להגיד למנוח להסתתר, אך טען שלא דובר באיום, או מתוך מחשבה שיקרה למנוח משהו רע, אלא רק **"שיתסתר בבית, בינתיים, עד שנפתור את הבעיה הזאת"**, מאחר ש"עדיין המצב חם"; ומאחר שהקשר הטלפוני הנטען בין המנוח לקטינה **"זה אסור אצלנו"**, **"זה לא יפה אצל הבדואים, שמישהו אחר מדבר עם הבת שלך"**. חאמד אמנם הכחיש שאמר לאוסמה שאחיו מחפשים את המנוח, וטען כי רק אמר שישתתף בגלל השמועה, עד שהבעיה תפתר; אך מנגד הסביר כי **"זה לא נעים שפתאום יש קשר עם"**

הבת של חאלד, כי היה צורך לברר האם המנוח אכן דיבר עם הקטינה או לא, וחזר מספר פעמים על כך שהמצב עדיין היה "חם"; ודברים אלו מתיישבים עם המסקנה, כי אזהרת המנוח קשורה בכעס שחשים כלפיו בני משפחת הנאשם, ואין מדובר באזהרה כללית. דברים אלו של חאלד, מחזקים מאד את עדותו של אוסמה ואת הדברים שכתב למנוח בת/50, ובכל מקרה, בנוגע לשוני בין עדויותיהם של חאלד ושל אוסמה (לגבי הטענה שהאזהרה קשורה לאחים של חאלד), אני מעדיפה את עדותו של אוסמה.

התנהגות חשודה של הנאשם לפני האירוע

בנוסף לראיות האמורות, הובאו ראיות שונות המעידות על התנהגות חשודה של הנאשם ביום האירוע, טרם איסוף המנוח ממכון השטיפה, באופן המעורר חשד כי איסוף המנוח ממכון השטיפה היה מתוכנן ולא אקראי, כפי שניסה הנאשם להציג.

עזיבת העבודה זמן קצר לאחר שהגיע אליה- כעולה מעדותו של הנאשם ומראיות נוספות, בבוקר המקרה יצא הנאשם מהבית לעבודתו, במסגרתה נסע תחילה לאתר עבודה בבאר שבע, ולאחר מכן הגיע למשרד שסמוך לקרית הממשלה בבאר שבע. עם זאת, כעולה מפלט מחקרי התקשורת, הנאשם לא יצא מוקדם כפי שטען בחקירתו הראשונה ובעדותו הראשית, שכן בשעה 07:21 היה עדיין מאוכן בדימונה, ורק בשעה 09:11 אוכן באזור קרית הממשלה בבאר שבע.

אין מחלוקת, כי בשעה 09:37 התקשר אל הנאשם דוד אמויאל, וכי באותה שיחה אמר לנאשם כי הוא נמצא בדרך לבאר שבע (באזור בית קמה, דהיינו קרוב יחסית לבאר שבע), והם קבעו כי עם הגעתו לבאר שבע הוא יתקשר לנאשם, והם יפגשו במשרד, כדי שהנאשם יעביר לו את הצ'ק עבור הדלק; ומדברי הנאשם בחקירתו (ת/48) ניתן אף להבין כי הצ'ק כבר היה מוכן עבורו.

למרות האמור, כבר בשעה 10:05, זמן קצר לאחר שהגיע למשרד, ופחות מ-30 דקות לאחר שקבע עם אמויאל, הנאשם כבר יצא לדרכו לאזור דימונה (בשעה זו הוא מאוכן בצומת בית אשל בבאר שבע, ובשעה 10:38 הוא כבר מאוכן בדימונה).

זאת ועוד, ניתן לראות מפלט מחקרי התקשורת פעילות תקשורתית ערה בין הנאשם לבין בני משפחתו, בסמוך להחלטתו לעזוב את המשרד. וכך, ממש לפני יציאתו מהמשרד, הנאשם ניהל מספר שיחות עם אחיינו אימן (בשעה 09:52, 09:53 ו-09:54, כאשר בסך הכל שוחחו כדקה); ועם צאתו מהמשרד ועד הגיעו לדימונה, התקשר הנאשם ארבע פעמים לאחיו איוב (בשעה 10:05, 10:38, 10:39 ו-10:42, כאשר בסך הכל שוחחו כשתי דקות ורבע).

הטענה בדבר הצורך לצאת בדחיפות כדי לתקן את הטרקטור- טענה זו של הנאשם, לפיה בבוקר האירוע הגיע אביו ודיבר איתו על הטרקטור ועל כך שהקונה אמור להגיע בערב, והוא עזב את העבודה מוקדם כדי ללכת לתקן אותו, ואף ביקש מהמנוח שיבוא לעזור לו, נתמכת באופן חלקי בלבד בעדויות העדים האחרים.

פריג' אביו של הנאשם, שהה על פי הנטען במשרד ביום האירוע מהשעה 08:45, והנאשם היה איתו עד שעזב בסמוך לשעה 10:00 (כך אמר פריג' בת/15 ובת/16, בדומה לגרסת הנאשם, גרסה שמעט קשה ליישבה עם העובדה שהנאשם ניסה להתקשר אל אביו פעמיים בסמוך לשעה 09:30).

מעדותו הראשית של פריג' בפני עולה, כי עניין מכירת הטרקטור והצורך בתיקונו לפני כן, היה ידוע מראש; כי תיקון הטרקטור הופיע בסידור העבודה של הנאשם באותו יום, מאחר שהיה אמור להגיע קונה מלקיה; וכי יום לפני כן הוא ביקש מעלי ואיימן לתקן את הטרקטור, שכן היו בו בעיות שונות בחשמל ובצינורות. עם זאת, הוסיף כי אמר לעלי ואיימן לתקן את הטרקטור עד שהנאשם יגיע **"ולהביא את הבן אדם, ויעבוד עליו"** (טענה מוזרה, ממנה לכאורה משתמע כי ידע מראש שהנאשם יביא מישהו לסייע לו, דבר שאף הנאשם אינו טוען).

גרסתו זו של פריג' היא גרסה כבושה, שהועלתה לראשונה בעת עדותו בבית המשפט, ולא ניתן הסבר סביר לכבישתה, וככזו משקלה אינו רב. ניכר מבחינת מכלול אמרתיו של פריג', כי מדובר בגרסה שקרית, שנולדה לאחר הגשת כתב האישום, על מנת לנסות ולתמוך בגרסת הנאשם.

בחקירתו הראשונה של פריג' (ת/15), כל עניין תיקון הטרקטור, כלל לא עלה (וגם כאשר פריג' דיבר על כך שעלי נכח בשיג בעת שהגיע, לא הזכיר שביקש ממנו לתקן את הטרקטור). בחקירתו השניה (ת/16), העלה פריג' לראשונה את עניין תיקון הטרקטור, כשנשאל לגבי מקום המצאו של איימן, וטען כי יום לפני האירוע הוא הטיל את מלאכת תיקון הטרקטור על איימן מאחר שהיה סוחר שרצה לקנות אותו; ואילו כשנשאל על הנאשם, הסביר שראה אותו לאחרונה באותו יום בשעה 10:00, כשיצא מהמשרד, אך לא אמר דבר על סיבת יציאתו. ובחקירתו השלישית (ת/17), הגם שהתייחס לתפקידיו של הנאשם בחברה, ובין היתר לכך שהוא יודע לתקן טרקטורים, לא הזכיר פריג' ולו ברמז, כי יציאתו של הנאשם מהמשרד ביום האירוע, קשורה לתיקון הטרקטור.

בחקירתו החוזרת, כשהתבקש להסביר מדוע לא אמר בחקירותיו במשטרה כי ביקש מהנאשם לתקן את הטרקטור, השיב פריג' תחילה שכן אמר זאת, ולאחר מכן אמר שאינו זוכר. ראוי לציין, כי בשלב זה טען פריג' שביקש מהנאשם לתקן את הטרקטור **"היום או מחר"**, מה שמשלעצמו מפרך את טענת הנאשם כי היה חייב לצאת בדחיפות מהעבודה לשם כך.

גם מעדותה של אחות הנאשם אימאן (ת/77), עולה כי תיקון הטרקטור והגעתו הצפויה של הקונה, היתה ידועה מראש, שכן לדבריה בבוקר האירוע אחיה עלי עבד בסככה, שכן אביהם ביקש ממנו ומאיימן להשאר בבית כדי לתקן את הטרקטור, מאחר שיש אדם שרוצה לקנות אותו.

מעדותו של עלי אחי הנאשם עולה, כי בבוקר יום האירוע, או ביום שלפני כן, אביו ביקש ממנו לתקן את הטרקטור מאחר שהוא רוצה למכור אותו, והוא ואיימן ניסו לתקנו אך לא הצליחו להניעו. עם זאת, לדבריו, לא ידע שגם הנאשם אמור להגיע לתקן את הטרקטור, ולא ידע כי הוא הביא את המנוח לשם כך. עלי אף אישר כי יש לו נסיון בתיקונים קטנים בטרקטורים, והאמור עולה גם מעצם העובדה שפריג' ביקש ממנו ומאיימן לתקן את הטרקטור, והן מעדותו של

חאלד שלכל מפעילי הטרקטורים יש ידע כזה.

יצוין, כי גם עדותו של העד סלמאן אבו גויעד (ת/78) מחזקת את הגרסה המקורית של פריג' ואת שאר העדויות, לפיהן מי שהיה אמור לתקן את הטרקטור הם עלי ואיימן, שכן לדבריו ביום האירוע איימן התקשר אליו כדי לשאול איך להניע טרקטור שהוא לא מצליח להניע.

יודגש, כי למרות שיחות הטלפון שהתקיימו בין הנאשם לבין איימן בבוקר האירוע (09:24, ו-09:52 עד 09:54), הנאשם לא טען כי בשיחות אלו עדכן אותו איימן על התקדמות תיקון הטרקטור, או כי היה בשיחות אלו כדי להשפיע על החלטתו לצאת מהעבודה, אלא טען שהחלטתו נבעה משיחתו עם אביו על כך שהקונה רוצה להגיע.

זאת ועוד, כאמור, הובאו ראיות שונות לגבי הבנתו של המנוח בתיקון טרקטורים, כאשר גם מעדויות בני משפחת הנאשם לא עלה כי הידע או המיומנות של המנוח בתיקון טרקטורים עלו על אלו של הנאשם, כך שלא ברור מדוע נזקק הנאשם לעזרתו; ואילו מעדויות בני משפחת המנוח ניתן להבין, שלמנוח היה מעט ידע במכונאות, בעיקר של ג'יפים (כך גם עולה מעדותו של קאיד), כך שהידע שלו בתיקון טרקטורים לא היה רב. יתרה מכך, אחי המנוח אוסמה, שהיה קרוב מאד למנוח, וכאמור עדותו הותירה רושם אמין מאד, העיד כי המנוח לא הבין דבר בתיקון טרקטורים, בשונה מהידע בתיקון הג'יפ שלו, וכי הוא יודע על כך מחוויה אישית בעניין זה.

עוד ראוי להזכיר בעניין זה, כי הגם שקאיד טען בחקירתו הנגדית, כי הנאשם הביא את המנוח לשיג על מנת לתקן את הטרקטור, המדובר בגרסה כבושה שנועדה ככל הנראה לסייע לנאשם; כאשר בחקירתו הראשונה (ת/19, ת/20), שכאמור קבעתי כי לאור נסיבות ואופן מסירתה, עולים ממנה סימני אמת, אמר קאיד שאינו יודע מדוע ואיך המנוח הגיע אליהם, והגעתו למקום אף הפתיעה אותו, בעיקר אחרי עניין החתונה.

העצירה במכון השטיפה - ממצלמות האבטחה של מכון השטיפה עולה, כי בשעה 10:54 הגיע הנאשם למכון השטיפה, נעמד בסמוך לרכב המנוח, שנמצא ברחבת השטיפה, המנוח ניגש אל הנאשם, לחץ עמו ידיים, כעבור 20 שניות נראה המנוח משוחח עם אחד העובדים שעבד ברכב סמוך, ולאחר 15 שניות נוספות המנוח נכנס לרכב הנאשם, והם נראים עוזבים את המקום.

בהקשר זה הובאו עדויות עובדי מכון השטיפה, אשר לא נסתרו, מהן עולה כי הנאשם לא התקשר למכון או לעובד סלימאן, על מנת לבדוק אם הוא נמצא ואם הוא יכול לשטוף לו את הרכב, כפי שטען הנאשם כי הוא נוהג לעשות, וגם בהגיעו למקום לא פנה לאיש מעובדי המכון כדי לברר אם סלימאן נמצא או אם ניתן לנקות את רכבו. עוד עולה מעדויותיהם, כי השיחה בין הנאשם לבין המנוח היתה ידידותית ורגועה; וכי לפני שהלך, המנוח אמר להם שהוא עוד מעט חוזר, ושינקו את הרכב היטב כי הוא ממהר; עדויות המתיישבות אף עם עדותו של ווהיב הואשלה, כי המנוח תכנן לנסוע לבאר שבע לאחר שטיפת הרכב.

זאת ועוד, לטענת הנאשם בעדותו בפניי, הוא לא נכנס ישירות למכון השטיפה אלא שהה מעט בעיר דימונה, אם כי אינו זוכר מה עשה שם; והדבר עולה גם ממחקרי התקשורת, המעידים על כך שכבר בשעה 10:38 הוא אוכן בדימונה.

הצדדים הפנו בהקשר זה לצילומים של רכב הנאשם לאחר שנתפס (ת/60, ת/61, ת/69), כאשר המאשימה טענה כי הם מפריכים את גרסת הנאשם שהרכב היה מטונף ונזקק לשטיפה, וההגנה טענה כי ההיפך הוא הנכון. עיון בתמונות מעלה, כי אין בהן כדי לסתור את טענת הנאשם כי רצה לשטוף את הרכב, שכן למרות שחלק נכבד מהלכלוך ברכב קשור גם בעובדה שנעשה בו שימוש לפינוי המנוח למיין, וקשה להסיק מכך מה היה מצבו של הרכב לפני כן, כשהנאשם הגיע למכון השטיפה; הרי שניתן לראות בתוך הרכב לכלוך שאינו קשור לפינוי המנוח, כמו ניירות ושאריות זרוקים, וגם התמונה של ארגז הרכב אליה הפנה הסנגור (תמונה 9749 בת/61), מתיישבת עם גרסת הנאשם.

התנהגות מפלילה של הנאשם לאחר האירוע

כאמור, לגרסת הנאשם, הוא השאיר את המנוח בשיג, וכשחזר מצא אותו דקור ומיד התקשר לאחיו קאיד. מעבר לכך שגרסה זו אינה מתיישבת עם הראיות לגבי הזמנים, כפי שתואר לעיל, התנהגותו לאחר שהתקשר לקאיד אינה מתיישבת עם התנהגות תמימה של אדם חף מפשע, שהופתע ואינו קשור לאירוע.

אי הושט עזרה למנוח - כעולה מעדותו של קאיד, ממחקרי התקשורת ואף מעדות הנאשם, בשעה 11:01 הנאשם התקשר לקאיד ואמר לו לבוא לשיג, מבלי שהסביר לו מדוע.

קאיד טען בחקירתו (ת/19, ת/20) כי בהגיעו לשיג מצא את המנוח מדמם, וכששאל את הנאשם מה קרה לו, זה לא ענה לו ודיבר בטלפון; עדות המתיישבת עם כך, שבשעה 11:07 שוחח הנאשם עם אחיו עזאת. בהמשך, סייע קאיד למנוח שביקש ממנו לעזור לו, גרר אותו לרכבו של הנאשם, וקרא לעזרתם של עלי ואיימן, השלושה העלו את המנוח לרכב ועלי ואיימן פינו אותו למיין. יצוין, כי בעדותו לפני טען קאיד לראשונה כי כשהגיע לשיג הנאשם אמר לו שיטפל במנוח ויעזור לו, זאת בניגוד לדבריו במשטרה כי הנאשם לא דיבר איתו; ובחקירתו החוזרת בעניין זה השיב באופן מתחמק ומיתמם (לא נשאל על כך, לא זוכר מה אמר, כנראה שנזכר וכיוצ"ב), ולא נתן כל הסבר סביר לפשר הסתירה ולכבישת העדות. נוכח התרשמותי מנסיבות מסירת גרסתו בחקירה ומסימני האמת שעלו ממנה, וכן התרשמותי מעדותו המתחמקת בפניי, בה ניסה להתאים את גרסתו לגרסת הנאשם, אני דוחה את הגרסה הכבושה כלא אמינה. מכאן עולה, כי הנאשם לא הושיט כל עזרה למנוח, ופרט לכך שהתקשר לקאיד, לא עשה דבר כדי לסייע לו.

אם כטענת הנאשם הוא אינו קשור להריגת המנוח ואך מצא אותו מתבוסס בדמו בשיג, לא ברור מדוע הנאשם לא התקשר למשטרה או למד"א, כדי להעניק סיוע מהיר למנוח; למה לא החל בהעלאת המנוח לרכבו לצורך פינוי לטיפול רפואי, בזמן שחלף עד להגעתו של קאיד לשיג; למה לא שוחח עם קאיד כשזה הגיע למקום כדי לספר לו מה קרה, ותחת זאת שוחח בטלפון; ולמה לא סייע לקאיד לקחת את המנוח לרכב, כאשר קאיד נזקק לסיוע לשם כך, ואף קרא לאיימן ועלי מהסככה. כאמור, מגרסתו של הנאשם עולה, כי הוא היה בקרבת השיג גם בשלב בו הגיעו איימן ועלי לסייע לקאיד, ואף בשלב בו האחרים יצאו ברכבו עם המנוח לכיוון המיין.

הבריחה מהמקום ואי ההתייבבות לחקירה - כעולה מהראיות שהובאו ואף מעדות הנאשם, זמן קצר לאחר פינוי של המנוח למיין, הנאשם עזב את המקום, ובשעה 11:27 כבר אוכן באזור ירוחם.

מפלט מחקרי התקשורת עולה, כי לאחר השיחה בה קרא לקאיד, ערך הנאשם מספר רב של שיחות טלפון עם בני משפחתו וחברו: שלוש שיחות טלפון עם אחיו עזאת (שיחה יוצאת בשעה 11:07 למשך 29 שניות, ובשעה 11:10 למשך 24 שניות, ושיחה נכנסת בשעה 11:18 למשך 13 שניות); שלוש שיחות טלפון יוצאות לאחיו עלי- בשעה 11:12 למשך 16 שניות (בשלב זה לפי מצלמות ה"מיראז'" עלי ואיימן עדיין לא הגיעו למקום), בשעה 11:16 למשך 5 שניות (בשלב זה עלי ואיימן הזעיקו אמבולנס, שעדיין לא הגיע, וכבר היו מודעים לכך שהמנוח מחוסר הכרה ובמצב קשה), ובשעה 11:27 שיחה למשך 22 שניות (שלב בו עלי ואיימן כבר ברחו מאזור ה"מיראז'", ולמקום הגיע אמבולנס אט"ן שהחל במאמצי החיאה מתקדמת), כאשר בשלב זה הנאשם כבר אכן באזור ירוחם; בשעה 11:14 שיחה נכנסת מפריג' למשך 49 שניות (לאחר שפריג' התקשר אליו כבר בשעה 11:12 והגיע לתא הקולי); ושתי שיחות יוצאות לאדם בשם נאדר אלעמרני בשעה 11:27 למשך 18 שניות, ובשעה 11:35 למשך 25 שניות. יוער, כי תוך כדי השיחות שניהל הנאשם עם נאדר אלעמרני, הוא לא השיב לשיחות רבות מדוד אמויאל, ולאחר מכן לשיחות נוספות, בהן מסלימאן מהשטיפה (שלדבריו חיפש את הנאשם לבקשתו של חליל, כדי לשאול מה הקוד לרכבו של המנוח, אשר נסע איתו); כל השיחות שנכנסו לאחר השעה 11:35 הגיעו לתא הקולי, ובשעה 15:50 ככל הנראה כבה הטלפון.

כזכור, אשת הנאשם העידה (תוך סתירות רבות ובחוסר רצון), כי נאדר אלעמרני הוא גיסה; והנאשם ציין בחקירתו הנגדית כי בשונה מדוד אמויאל, נאדר חשוב לו.

בעת הגעת המשטרה למתחם מגורי הנאשם, מעצרים של חלק מבני משפחתו (פריג', חאלד, ועומר) ועיכובם של אחרים, הנאשם כבר לא היה במקום; ולמרות שהיה דרוש לחקירה, ושמספר רב של בני משפחה נחקרו לגבי מקום המצאותו, לא התייצב במשך כשלושה שבועות. הנאשם נעצר רק ביום 10.11.15 בערב, לאחר שחזר לביתו ונפגש עם אחיו חאלד, אשר הודיע על כך למשטרה.

גרסת הנאשם לפיה נסע לחפש טרקטורון שברח מהזירה - גרסתו של הנאשם לפיה עוד לפני שחזר לשיג וראה את המנוח, ראה טרקטורון שמתרחק במהירות מן המקום, וכי הותיר את הטיפול במנוח לקאיד, עלי ואיימן, מאחר שרצה לחפש את הטרקטורון, אינה מתיישבת עם ההגיון ואינה נתמכת בראיות.

ראשית, הגרסה הבסיסית של הנאשם לפיה הוריד את המנוח בשיג, הלך לביתו וחזר, ואז ראה את הטרקטורון, אינה אפשרית על פי הראיות האובייקטיביות העולות מהזמנים, כפי שתואר לעיל.

שנית, מגרסת הנאשם ובעיקר מהשחזור שנערך לו (ת/47) עולה, כי ראה את הטרקטורון בשלב בו התקרב אל השיג, אך עדיין לא הגיע לחלקו הקדמי (מקום בו הדרך נפתחת וניתן לראות את השיג מחלקו האחורי שמאלי ואת הדרך הראשית), וכי המשיך בהליכה רגילה לכיוון השיג, שכן בשלב זה הטרקטורון לא עורר את חשדו; מכך עולה, כי חלף זמן קצר נוסף עד שהגיע הנאשם לחלקו הקדמי של השיג, לא כל שכן עד שנכנס לשיג וראה את המנוח. עוד טען הנאשם, כי באופן מיידי התקשר לקאיד, וגם אם נניח כי קאיד הגיע במהירות למקום, ברי כי חלפו מספר דקות עד שקאיד הגיע, לקח את המנוח לכיוון הרכב, קרא לעלי ואיימן, הם העלו את המנוח לרכב והרכב נסע מהמקום; כאשר לגרסת הנאשם בשלב זה הוא עדיין היה במקום, לאחר שהגיע בהליכה רגילה אל תלולית העפר שליד השיג. לכך יש להוסיף את דבריו של קאיד על כך, שבניגוד לטענות הנאשם כי היה מרוכז כל כולו באיתור הטרקטורון, הנאשם שוחח בטלפון בעת שהגיע

(וכאמור, בשעה 11:07:05 הנאשם שוחח עם אחיו עזאת).

מהאמור עולה, כי זמן רב חלף מהרגע שהנאשם ראה לכאורה את הטרקטורן מתרחק במהירות מאזור השיג, ועד שהחליט לצאת ולחפש אותו, כך שהגרסה כי נדרש לצאת מהמקום כדי לחפש את הטרקטורן, אינה אמינה ואינה מתיישבת עם ההגיון, ואך ברור הוא שגם לו היה טרקטורן כזה, בזמן הרב שחלף, הוא כבר נעלם מזמן.

שלישית, הגרסה לפיה הנאשם עסק בחיפושים אינטנסיביים אחרי הטרקטורן הנמלט, אינה מתיישבת עם שיחות הטלפון הרבות שניהל מרגע שקאיד הגיע למקום.

ורביעית, במסגרת עדותו הראשית, העלה הנאשם גרסה כבושה לפיה במהלך חיפושיו אחרי הטרקטורן, הוא התקשר לאדם בשם עלי נדר וביקש גם ממנו לחפש את הטרקטורן. מעבר לכך שהנאשם לא הזכיר זאת באמרתיו במשטרה, ולא הסביר מדוע לא סיפר זאת קודם לכן, הרי שאותו עלי נדר לא הובא לעדות בבית המשפט, על מנת לנסות ולחזק את גרסת הנאשם. יתרה מכך, בפלט השיחות של הנאשם אין שיחה עם אדם כזה; ולו התכוון הנאשם לשיחותיו עם נאדר אלעמרני, לא ברור מדוע לא הזכיר שמדובר בגיסה של אשתו, ומדוע כשנחקר במשטרה על שיחותיו עמו (ת/25), השיב באופן סתמי שאינו זוכר, תחת לפרט גרסה זו, שלכאורה מחזקת את גרסתו.

ההגנה הפנתה לעדויותיהם של עדים נוספים שדיברו על טרקטורן, אך אלו אינן אמינות בעיניי, ולא מצאתי כי יש בהן כדי לחזק את גרסת הנאשם.

אשר לדבריו של עלי אחי הנאשם לפקידה במרכז "מיראז" (ת/6) ולמד"א (ת/101), כי יש להם פצוע קשה שנפל מטרקטורן, לא ניתן לייחס לה כל משקל. המדובר בהודעה שקרית, שנועדה להרחיק כל חשד מעלי ומאיימן שהביאו את המנוח לטיפול רפואי, ומצטרפת גם לברירתם מהמקום מיד לאחר מכן, באמתלה שהם הולכים להביא את תעודת הזהות של המנוח; בדיוק כפי שקאיד מסר בעת שנעצר ע"י השוטרים גרסה חלקית, לפיה הוא ואחיו מצאו את המנוח בצומת הכניסה למתחם.

יצוין, כי עלי לא סיפר בעדותו הראשית כי היה טרקטורן בזירה, ואף טען כי אמר למד"א שאולי המנוח נפל **מהטרקטור**; וכי רק לאחר כחודש סיפרו לו שהיה טרקטורן שברח מהמקום, אשר אנשים שהיו עליו דקרו את המנוח. למרות זאת, ורק לשאלת התובעת בחקירה הנגדית (ולאחר מכן בחקירה החוזרת), טען לראשונה כי בעת שתיקן את הטרקטור בסככה, שמע קול של טרקטורן שנסע במהירות גבוהה, ולאחר מספר תשובות לא ענייניות ולא הגיוניות, טען כי כשמע את הקול של הטרקטורן, הלך לכיוון הכניסה של הסככה, אך לא ראה דבר פרט לאבק, ואז שמע את קאיד קורא לו. כפי שציינתי לעיל, לפי גרסת הנאשם, חלפו מספר דקות בין הזמן בו חלף הטרקטורן ליד השיג, עד שהוא הגיע לשיג והתקשר לקאיד, ועד שקאיד הגיע וקרא לעלי ואיימן, כך שסמיכות הזמנים אותה מתאר עלי בין הרעש של הטרקטורן לבין קריאתו של קאיד, אינה מתיישבת עם הראיות. על כן, ולאור העדר כל הסבר מדוע לא העלה גרסה זו קודם לכן, אני דוחה את עדותו של עלי בעניין זה כלא אמינה.

גם בעדותו של עד ההגנה עלי אבו סולב אין כדי לסייע לנאשם. אזכיר כי מדובר בעד שלא מסר את גרסתו למשטרה ביום האירוע, למרות שלדבריו ראה את ניידות המשטרה מגיעות למקום, שמע שהמנוח נהרג בשיג של משפחת הנאשם, ואף שמע כי חלק מבני המשפחה נעצרו בעקבות כך. נראה כי לו היתה לעד עדות שיכולה לשפוך אור כלשהו על האירוע, הוא היה מוסר אותה בסמוך לו. יתרה מכך, העד אותר ע"י החוקר הפרטי רק ביום 3.5.18, דהיינו כשנתיים וחצי לאחר האירועים, והוא לא הצליח להסביר כיצד זכר לאחר זמן כה רב פרט כה שולי כטרקטורן שנסע במהירות ביום האירוע, בעיקר כשלטענתו, באותו יום כלל לא קישר בין נסיעת הטרקטורן לבין הגעת המשטרה.

זאת ועוד, גם אם תתקבל טענת העד, כי ראה ביום האירוע טרקטורן שנסע במהירות, אין בכך כדי לחזק את גרסת הנאשם בעניין זה. תחילה אציין, כי באמרתיו של העד עלו סתירות בנוגע לשלב בו ראה את רכבי המשטרה, כלומר, האם זה קרה כשעוד היה בדרך לביתו או רק לאחר שהגיע לביתו, ובכל מקרה תיאר סמיכות זמנים בין השלב בו ראה את הטרקטורן לבין השלב בו ראה את רכבי המשטרה. כאמור, חלף זמן רב בין השלב בו לגרסת הנאשם הטרקטורן חלף במקום (לפני השעה 11:01), ועד שהמשטרה הגיעה למקום (המשטרה קיבלה הודעה ממד"א על האירוע רק בשעה 11:21, וחלף עוד זמן עד שנודע לה על הזירה במתחם משפחת הנאשם). בנוסף, העד לא הצליח להסביר כיצד ראה את הטרקטורן ואת הגעת רכבי המשטרה, אך לא ראה את יציאת רכב הנאשם לכיוון ה"מיראז", או את יציאת הטרקטורן עליו נסע הנאשם מהמקום (אם כי השיב בהגינות כי אינו יודע מי רכב על הטרקטורן שראה).

עוד יצוין, כי קאיד אשר הגיע מיד לאחר שהנאשם קרא לו לשיג, לא שמע מהנאשם כל גרסה לגבי הטרקטורן שעבר במקום, ולא קיבל ממנו כל הסבר מדוע הוא לא מסייע לו לפנות את המנוח. בחקירתו הנגדית טען קאיד לראשונה, כי בשלב זה הנאשם הסתובב והלך לגבעה, זאת לאחר שבחקירתו במשטרה טען כי לא ראה את הנאשם ואינו יודע לאן הלך ומדוע לא עזר לו; בחקירה החוזרת, לשאלה מדוע לא הזכיר זאת בחקירתו במשטרה, השיב שאינו זוכר מה אמר, ושהנאשם הסתובב באזור השיג. שוב המדובר בגרסה כבושה, שמשקלה זעום.

השלב השני- בחינת מארג הראיות הנסיבתיות

מהסקירה שערכתי לעיל עולה אם כן, כי הובאו בפניי ראיות אמינות בעניינים הבאים:

נוכחותו של הנאשם בזירה בעת האירוע- כאמור, כעולה משילוב הראיות בנוגע לזמנים (זמן איסוף המנוח ממכון השטיפה, משך הנסיעה עד לשיג, ושעת שיחת הטלפון שהתקשר הנאשם לקאיד), הרי שהמנוח נדקר מיד לאחר שהגיע עם הנאשם לשיג של משפחתו, והנאשם נכח גם הוא בזירה בעת דקירתו. נוכח סמיכות הזמנים הרבה, למעשה, גרסת הנאשם לפיה הלך לביתו ומצא את המנוח דקור במקום רק לאחר שחזר, אינה אפשרית ומדובר בגרסה שקרית.

התנהגותו החשודה של הנאשם לפני האירוע- משילוב הראיות שנסקרו לעיל עולה, כי הנאשם הגיע למקום עבודתו בבאר שבע בבוקר יום האירוע, בשעה שאינה ידועה (אך לאחר הגעתו לאתר העבודה בסמוך לשעה 08:00), ולמרות שבשעה 09:37 קבע לפגוש את דוד אמויאל במשרד, כבר בשעה 10:05 החליט לצאת מבאר שבע ולחזור לביתו, לטענתו בשל היותו עייף ועל מנת לתקן את הטרקטור, וזאת לאחר שיחות טלפון רבות שניהל עם בני משפחתו.

למרות שלפי הנטען, הנאשם היה עייף ומיהר לתקן את הטרקטור, הוא החליט לעצור בדרך הביתה במכון השטיפה (ואף התעכב קודם להגעתו למכון במקום בלתי ידוע בדימונה), מבלי שניסה קודם לכן להתקשר לעובד המכון סלימאן כדי לברר אם הוא נמצא ואם הוא יכול לשטוף לו את הרכב, כפי שלדבריו הוא נוהג לעשות; וכשהגיע למכון, לא דיבר עם איש מהעובדים ולא הביע בשום דרך את רצונו לנקות את הרכב, ולמרות טענתו שהרכב היה מאד מלוכלך, עזב את המקום מבלי לשטוף אותו; אך ביחד עם המנוח שהלך עמו מרצון.

זאת ועוד, טענתו של הנאשם כי נזקק לצאת בדחיפות מהעבודה על מנת לתקן את הטרקטור, וכי מסיבה זו אף ביקש מהמנוח להצטרף אליו, אינה מתיישבת עם יתר הראיות (לפחות עם הראיות האמינות). מהראיות עולה כאמור, כי תיקון הטרקטור ומכירתו היו ידועים מראש, ולא הצריכו את עזיבתו של הנאשם את העבודה באופן מפתיע, זמן קצר לאחר שהגיע למשרד, ובוודאי שלא באופן בו נדרש לצאת בבהילות, ולא יכל להמתין זמן קצר עד לאחר הפגישה שקבע עם דוד אמויאל; מה גם שזמן קצר קודם לכן הופקדו עלי ואיימן על המשימה, ובשלב בו יצא הנאשם מהעבודה, הם רק החלו בתיקון ועדיין לא חלף זמן המצדיק מסקנה כי הם נכשלו בכך. מעבר לכך, מהראיות עולה, כי למנוח לא היתה כל מומחיות מיוחדת בתיקון טרקטורים, ובטח לא כזו העולה על מומחיותו של הנאשם עצמו.

משילוב הראיות האמורות, עולה חשד כי הגעתו של הנאשם למכון השטיפה לאסוף את המנוח לא היתה מקרית ותמימה, אלא הוא הגיע באופן מכוון על מנת לאסוף אותו מהמקום, תוך ניצול היחסים הקרובים ביניהם; כי הדבר קשור בשיחות הטלפון הרבות שערך הנאשם בסמוך לעזיבתו את המשרד; וכי מסיבה זו הוא עזב את העבודה באופן מפתיע זמן קצר לאחר שהגיע, למרות פגישה שקבע עם דוד אמויאל.

התנהגות מפלילה של הנאשם לאחר האירוע - התנהגותו של הנאשם לאחר הגעתו של קאיד לשיג, דקות ספורות לאחר שהמנוח נדקר, אינה מתיישבת עם התנהגות של אדם חף מפשע, שאין קשר בינו לבין האירוע, ואשר בעצמו הופתע מהאירוע, בעיקר כאשר הוא זה שהביא את המנוח עמו לשיג; ולו אכן מדובר היה בהגעה תמימה למקום, באופן בו הוא עצמו הופתע מתקיפתו של המנוח, חזקה כי הנאשם היה עושה כל שביכולתו כדי לתת למנוח סיוע מציל חיים.

כאמור, הנאשם קרא לקאיד מבלי שהושיט בעצמו עזרה למנוח, ומבלי שהזעיק את שירותי החירום או ניסה לפנותו לטיפול רפואי; כשקאיד הגיע שוחח הנאשם בטלפון, לא השיב לשאלותיו מה קרה למנוח, לא סייע לו לקחת את המנוח לרכב, וגם לאחר מכן לא הסיע את המנוח בעצמו לקבלת טיפול רפואי.

גם אם הנאשם אכן היה בהלם, כפי שטען גם קאיד, אין בכך כדי להסביר את בריחתו מהמקום, שכן סביר כי לאחר שהתעשת, היה מנסה לברר מה קרה למנוח, כפי שעשה קאיד כשהלך לבדוק את מצבו של המנוח באזור ה"מיראז", גם לאחר שדאג שיפונה לשם. כאמור, דחיתי לעיל את הגרסה לפיה הנאשם עזב את המקום כדי לחפש טרקטורון שברח, כגרסה שאינה מתיישבת עם ההגיון או עם הראיות, ומכאן שהנאשם פשוט נמלט מהמקום בסמוך לאחר האירוע, התנהגות שהיא לכל הדעות מפלילה ומבטאת תחושת אשם.

גם התנהגותו של הנאשם לאחר מכן, שיחות הטלפון המרובות שערך עם בני משפחתו, ובריחתו מהזירה זמן קצר לאחר האירוע לתקופה של שלושה שבועות, כאשר הוא יודע כי המשטרה הגיעה למקום בעקבות האירוע, היא התנהגות

מפלילה, המחזקת את יתר הראיות הנסיבותיות.

ראיות לגבי הסכסוך בין משפחת הנאשם לבין משפחת המנוח - כאמור הובאו ראיות, חלקן אינן שנויות במחלוקת, לגבי הסכסוך שהתגלע בין המשפחות נוכח רצונו של המנוח להתחתן עם בתו הקטינה של חאלד, אחי הנאשם, ומאמצי משפחת המנוח לעצור את חתונתה עם חליל בנו של עטיש; ונוכח שמועות שהופצו בנוגע לקשר בין המנוח לבין הקטינה, גם לאחר שזו הובטחה לחליל.

ממכלול הראיות עולה, כי מספר רב של אירועים קרו ביום שבת 17.10.15, ארבעה ימים בלבד לפני האירוע: באותו יום הופצה השמועה על הקשר בין המנוח לקטינה והגיעה לאוזני משפחת הנאשם, הן באמצעות קאיד (ששמע על כך מחליל) והן בארוחת הערב שהתקיימה מאוחר יותר; באותו יום הטיל אבי המנוח את ה"דחיל" המונע מהקטינה להנשא לחליל, והדבר הודע לאביו עטיש, ולאחר מכן למשפחת המנוח; ובערב אותו יום אף היתה אמורה להתקיים ארוחת האירוסין של חליל והקטינה בשיג של משפחת הנאשם.

מהראיות עולה, כי משפחת הנאשם נערכה למסיבת האירוסין בשבת בערב, הם שחטו כבש לרגל המאורע והתכנסו בהרכב מורחב, אך הופתעו לראות את אבי החתן המיועד עטיש, מגיע בהרכב מצומצם, ורק באותו מעמד נודע להם על ה"דחיל" שהטיל אבי המנוח, והם אף שווחו על השמועות לגבי קיומו של קשר בין הקטינה למנוח. עניין זה מסביר את הכעס הגדול שהתעורר בקרב בני משפחת הנאשם, ואת התחושה של פגיעה עמוקה בכבודם ובכבודה של הקטינה, למרות שאישורו כי ה"דחיל" הוא מנהג בדואי מקובל.

הכעס הרב של בני משפחת הנאשם, אף מתיישב עם האזהרה ששלח אחי הנאשם חאמד למנוח באמצעות אוסמה, שסתתר כי "המצב חם" ושהמשפחה שלו מחפשת אותו; ועם כך שמיד לאחר הארוחה, הלכו חאלד, חמאד ועזאת לבית אבי המנוח, ואיימו עליו ועל המנוח, הן בנוגע ל"דחיל" והן בנוגע לשמועות, כאשר כאמור, קבעתי כי עדויות בני משפחת המנוח נראות אמינות יותר בעיני מעדויות בני משפחת הנאשם. הדברים אף מתיישבים עם כך, שעוד באותו יום ניסו אבי הנאשם ואחיו ללכת לבטל את ה"דחיל" ללא הצלחה, ולבסוף ה"דחיל" בוטל ביום ראשון בבוקר.

טענת ההגנה לפיה הסרת ה"דחיל" ע"י אבי המנוח איינה את הסכסוך בין הצדדים, אינה מתיישבת עם עדויות בני משפחת הנאשם, ואף לא עם ההגיון. על אף שחאלד ניסה לצמצם בעדותו את משמעות הטלת ה"דחיל", הוא אישר כי עצם הטלתו מבייש את משפחתו ופוגע בכבוד הקטינה. יתרה מכך, חאלד וחאמד אישרו כי השמועות על כך שהקטינה והמנוח דיברו בטלפון אחרי שהובטחה לחליל, פגעו בכבודה, ועניין זה הרי לא התפוגג עם הסרת ה"דחיל"; וחאמד אף אמר שהזהיר את המנוח שסתתר, כי עד שתבדק אמיתותה של השמועה, "המצב חם".

בהקשר זה יפים בעיני דבריו של אוסמה כשהתזה האמורה של ההגנה הוטחה בפניו (עמ' 137-138):

"אתה מתאר את זה כאילו זה אתה יודע נתקלתי במישהו ברחוב ואתה אומר לו סליחה וזהו נגמר הסיפור. זה לא בדיוק ככה... ברגע שיש משפחה ויש בת בסיפור זה כבוד. אז כל החברים כל המשפחה זה נחקק... כבר אי אפשר לקחת את זה אחורה. זה כבר קרה אין מה לעשות... זה

מוחק את כל היחסים הטובים שהיו... שיש עניין כזה שפתאום יש שם בת וזה עניין שהתפוצץ כאילו וכל האנשים יודעים על זה אז זה בושה... אתה אומר שזה שמועה אבל אנשים אחרים ששומעים את זה לא אומרים שזה שמועה... יום אחרי שכאילו ששחררנו מה שחררנו. זה נשאר... וזה כאילו כל הכבוד הזה כאילו הכבוד של המשפחה..."

דברים אלו אף מתיישבים עם דבריו של אבי המנוח, כי הזהיר את המנוח ביום ראשון שלא יתקרב למשפחת הנאשם; עם דבריו של דודו של המנוח עואד, כי ביום ראשון הזהיר את המנוח שלא יסתובב בחוץ כדי שלא יראה אותם אפילו בטעות; ועם דבריו של אחי המנוח אוסמה, כי לאחר השיחה עם חאמד הרגיש שקיימת סכנה כלפי המנוח ולכן אמר לו להסתתר.

מהראיות האמורות עולה, כי לכל בני משפחת הנאשם, ובכלל זה לנאשם עצמו (שגם הוא כמו שאר אחיו נכח בארוחה, בה חוו אביו ואחיו הבכור השפלה גדולה), היה מניע לפגוע במנוח. בהקשר זה ראוי לציין את תגובתו של חאלד לשאלה לגבי מעורבותם של אחיו באירוע (ת/63), באמרו **"אחים שלי לא עושים כלום בלי שאני אומר להם הם שומרים על הכבוד שלנו שלי ושל אבא שלי"**.

שילוב של כל הראיות והמסקנות העולות מהן

גם אם חלק מהראיות שפורטו לעיל יוצרות אך עננה של חשד כנגד הנאשם, ואין מספיקות כשלעצמן כדי להוכיח כי הוא ביצע את העבירה, הרי שהצטברותן של הראיות יחד יוצר מארג של ראיות, המקים תשתית ראייתית מרשיעה לכאורה, בהתאם למבחני השכל הישר ונסיון החיים, לפיה הנאשם ביצע את העבירה שיוחסה לו.

הראיות העיקריות שהובאו, שלהן משקל רב, הן אלו המוכיחות את נוכחותו של הנאשם בזירת האירוע בעת התרחשותו, כאשר נקבע לא אחת בפסיקה כי לעתים די בנכחות במקום ביצוע העבירה, ובלבד שאין מדובר בנכחות סתמית ומקרית, כדי להוכיח את ביצוע העבירה.

בע"פ 319/88 אלמליח נ' מדינת ישראל, מג(1) 693, נקבע בהקשר זה:

"טיבן של הראיות, שהתביעה מצופה להביאן לשם הוכחת מחשבתו הפלילית של השותף הנוכח, עשוי להשתנות ממקרה למקרה. כאשר הנוכחות, על פניה, היא לכאורה סתמית ומקרית, לא תצא התביעה בדרך כלל ידי חובתה אלא 'בראיות המורות על שיתוף פעולה ממשי או על שיתוף מטרה'... אך אם הנוכחות, כעולה מן הנסיבות האופפות אותה, איננה מקרית, יש בה - בנכחות גופה - כדי להוות הוכחה לכאורה, שהיא אכן נועדה לסייע למבצע העבירה באיזו מדרכי הסיוע המוכרות... ובמקרה אשר כזה מוטל על הנאשם לסתור את ההנחה הלכאורית, המסתברת מן הנסיבות, ושעל-פי ההיגיון ונסיון החיים מעידה היא עליו, שנוכחותו במקום ביצוע העבירה נבעה משותפותו לעבירתו של המבצע. משנוצרה ההנחה האמורה, הנאשם 'רשאי להביא ראיות, או ליתן הסברים, שיש בהם כדי להראות, כי ההנחה ההגיונית אינה הגיונית כלל ועיקר, או כי עצמתה של ההנחה, לאור הסבריו, אין בכוחה לקיים את מידת ההוכחה הנדרשת במשפט פלילי'... אם הנאשם נכשל בכך, והנסיבות המפלילות הינן בעלת משקל ראוי לשמו, עלולה ההנחה האמורה להפוך לראיה ניצחת, ובית המשפט יהיה רשאי לבסס עליה הרשעה בדין".

עמוד 79

כאשר מצרפים לראיה זו את הראיות הנוספות, קרי קיומו של מניע לפגוע במנוח; התנהגות חשודה של הנאשם לפני איסוף המנוח ממכון השטיפה, המעידה על תכנון לאסוף את המנוח; ובעיקר את התנהגותו המפלילה לאחר האירוע, המעידה על תחושת אשם; הרי שנוצר אותו "פאזל" שלם, תמונה כוללת המאפשרת הסקת מסקנה הגיונית ומסתברת, לפיה הנאשם ביצע את העבירה, וזו מצדיקה את העברת הנטל הטקטי אל כתפי הנאשם להעלאת תזה לוגית חלופית, שיש בה להטיל ספק סביר במסקנה זו.

השלב השלישי- שאלת קיומו של הסבר תמים וסביר למארג הראייתי

כאמור, בשלב זה עובר הנטל הטקטי אל הנאשם, על מנת להציע תרחיש חלופי שיש בו כדי לעורר ספק סביר באשמתו, ולמעשה על פי הפסיקה, על בית המשפט לבחון בשלב זה, האם קיים הסבר חלופי תמים, אמין וסביר לראיות הנסיבתיות שהוצגו, גם אם הסבר זה לא הועלה ע"י הנאשם.

בע"פ 3914/05 אלחרר נ' מדינת ישראל (10.11.08), נקבע בנוגע לספק הסביר ולהסברים החלופיים:

"כדי לעורר ספק סביר בחומר הראיות שהוכחו לכאורה, על הנאשם להציג תרחיש הגיוני ומתקבל על הדעת אשר יש לו יסוד ושורש בחומר הראיות. הצגת סברה או השערה תיאורטית אשר אין לה כל אחיזה בראיות והיא פרי הדמיון בלבד אינה יוצרת את הספק הנדרש המחייב את זיכוי הנאשם... לא די, אפוא, ביצירת ספק. על הספק להיות סביר. סבירותו של הספק נבחנת במבחן השכל הישר וניסיון החיים..."

כאשר אשמתו של נאשם נלמדת ומוכחת לכאורה מכוחן של הראיות שהובאו נגדו, עובר הנטל הטקטי אל כתפי הנאשם להציג תרחיש חלופי סביר המתיישב עם חומר הראיות ועומד במבחן השכל הישר... הנטל הטקטי אינו משנה את נטלי ההוכחה המקובלים בהליך הפלילי. נטל השכנוע באשמתו של המערער מעל לספק סביר נותר על כתפי המשיבה עד לסיום ההליך. יחד עם זאת, מקום שבו 'הוכחו עובדות המסבכות את הנאשם במעשה העבירה, ויוצרות לכאורה ראייה לחובתו, והנאשם אינו מנסה כלל להמציא הסבר מצידו לעובדות שהוכחו, או שהוא בודה מליבו דברים שאין להם שחר, רשאי בית המשפט, בתנאים מסוימים, לקבוע על סמך כל זה את אשמת הנאשם'... הנה כי כן, אם לא מצליח הנאשם להרים את הנטל הטקטי ולהטיל ספק סביר בראיות נגדו, אזי 'מה שהחל כהנחה לכאורית הופך להנחה מוחלטת, דהיינו למציאות - התנהגותית או מחשבתית'..."

ובע"פ 4354/08 מדינת ישראל נ' רבינוביץ (22.4.10) נקבע:

"כדי לבסס מסקנה מרשיעה על ראיות נסיבתיות, נדרש כי התרחיש העובדתי המפליל יהא התרחיש היחיד המתיישב עם הראיות. לשם כך, כפי שציינו חבריי, יש להעמיד את התרחיש המרשיע אל מול התרחישים האלטרנטיביים ולבחון את ייתכנותו של כל אחד מהם על פי המארג הראייתי הנסיבתי. רק אם מגיע בית המשפט למסקנה חד משמעית, כי התרחיש המרשיע הוא התרחיש היחיד המתיישב עם חומר הראיות הנסיבתי, פתוחה הדרך להרשעה. יודגש, עם זאת, כי על מנת ליצור

ספק סביר אין די בהעלאת תזה עובדתית מזכה קלושה ודמיונית. נדרש, כי התזה העובדתית החלופית תהא סבירה ותהיה לה אחיזה בחומר הראיות... נקודה נוספת שיש להדגישה היא, כי בחינת השאלה האם התרחיש המרשיע מתחייב מעבר לכל ספק סביר מן הראיות הנסיבתיות צריכה להיעשות ביחס לכלל הראיות הנסיבתיות. ייתכן מצב בו לגבי כל אחת מן הראיות הנסיבתיות יהיה בפי הנאשם הסבר בלתי מפליל סביר, אולם הצטברותן של הראיות הנסיבתיות יחדיו תביא למסקנה כי התרחיש המרשיע הוא האפשרות הסבירה היחידה הבאה בחשבון".

(ראו גם עניין **קריאף** הנ"ל).

אבחן להלן את גרסתו של הנאשם והסבריו לגבי הראיות הנסיבתיות האמורות, וכן את התרחישים החלופיים שהעלתה ההגנה בסיכומיה.

גרסת הנאשם

עדותו של הנאשם בפניי, הותירה באופן כללי רושם עגום ולא אמין. ניכר, הן מחקירותיו במשטרה, והן מעדותו בפניי, כי הנאשם הכין עצמו עם גרסה שנועדה להציג את מעורבותו באירוע באופן תמים, ושיש בה לתת הסבר לברירתו לתקופה ארוכה, אך ככל שנשאל שאלות מורכבות יותר, לגבי אי התאמת גרסתו לראיות רבות (חלקן ראיות "טכנולוגיות", הקשורות בזמני המצלמות ובעולה מפלט מחקרי התקשורת, וחלקן עדויות עדים שהוא לא ידע שנחקרו במשטרה, כמו דוד אמויאל), ניכר כי הסתבך בהסבריו, התחמק ומסר תשובות מיתממות. לא בכדי, לאחר חקירתו הראשונה המפורטת והשחזור שנערך לו, בחקירות הבאות הנאשם כמעט לא שיתף פעולה עם החוקרים וכמעט לא השיב לשאלות, או השיב באופן לקוני ומתחמק שאינו יודע ואינו זוכר, למרות שבעת חקירותיו לא חלף זמן רב כל כך המצדיק את ה"שכחה" בה לקה.

גם בעדותו הראשית בפניי, ניכר היה כי הנאשם הגיע עם גרסה מעובדת ולכאורה "מהודקת" יותר מזו שהציג בחקירותיו במשטרה, הוא טרח לספק מיוזמתו הסברים לתמיהות מסוימות שעלו מהראיות או מאמרותיו במשטרה, כך למשל טען כי היה עיף ביום האירוע, אבל לא עיף באופן שאינו יכול לזוז (בת/44 אמר שיצא מוקדם מהעבודה גם בגלל שהיה עיף); טען כי כשהגיע לדימונה לא נכנס ישר לשטיפה אלא היה בעיר, אם כי אינו יודע מה עשה שם (כעולה ממחקרי התקשורת); טען כי הלך הביתה בקצב מהיר יחסית, כי המנוח המתין לו בשיג (כאשר בת/44 אמר שהלך "רגיל", לא מהר ולא לאט, ובשחזור לא זכר לומר באיזו מהירות הלך, והדגים הליכה רגילה).

בחקירתו הנגדית, על אף שהנאשם השתדל להשיב לכל שאלות התובעת (בשונה מהתנהלותו בחקירות האחרונות במשטרה), הוא איבד משלוותו, התעצבן, הרים קולו על התובעת, ובעיקר הסתבך מאד בתשובותיו, והתקשה לספק הסברים סבירים לסתירות ולתמיהות שעלו מגרסתו.

זאת ועוד, ומעבר להתנהגותו המפלילה של הנאשם ביום האירוע, כפי שתוארה לעיל, בעדותו נמצאו גם שקרים של ממש, חלקם בנושאים מהותיים, המצויים בלב המחלוקת. על פי ההלכה הפסוקה, התנהגות מפלילה של הנאשם לפני

המעשה או אחריו, כמו גם שקרים מהותיים של הנאשם בקשר לאירוע, שנועדו להעלים את האמת מבית המשפט, מבטאים תחושת אשם ויכולים להצטרף לראיות התביעה כראיה נסיבתית עצמאית לחובתו, ואף לשמש כראיית סיוע במקום בו נדרש סיוע (ראו י.קדמי, **על הראיות** חלק ראשון (2009) בעמ' 310-314, וכן למשל ע"פ 4510/07 סראבוניאן נ' מדינת ישראל (17.1.08), ע"פ 814/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פד לו(2), 826, ע"פ 6813/16 נחמני נ' מדינת ישראל (17.9.18)).

להלן יפורטו מספר דוגמאות "על קצה המזלג", מהשקרים והסתירות שאפיינו את גרסת הנאשם, בעיקר בנוגע לחטיבות הראיות הנסיבתיות המרכזיות שפורטו לעיל.

לגבי נושא הזמנים ונוכחותו במקום האירוע-

השקר הבולט ביותר של הנאשם הוא בנוגע ללב גרסתו, לפיה הוריד את המנוח בשיג, הלך לביתו כדי להחליף בגדים וכשחזר מצא את המנוח דקור בשיג. כבר הראיתי לעיל, כי גרסה זו אינה אפשרית לאור צירוף הראיות האובייקטיביות הקשורות בה בכל הנוגע לזמנים, שכן מרגע שהנאשם והמנוח הגיעו לשיג חלפו שניות (ובתרחיש הכי מיטיב עם הנאשם, פחות מדקה) עד שהמנוח נדקר. בהנתן האמור, אין כבר רלוונטיות ראייתית לשחזור שערכה המשטרה, לשחזור שערך החוקר הפרטי ולפערים בין שני השחזורים, שכן לנאשם לא היה גם את הזמן הקצר ביותר שבו הצליח להדגים את מעשיו לפי גרסתו (03:51 דקות בשחזור שנערך ע"י החוקר הפרטי); ואולם, אציין, כי הרושם העולה מראיות ההגנה בהקשר זה ובעיקר מהשחזור שערך החוקר הפרטי, הוא יותר מעגום, וכשלעצמו מעיד על התנהלותו המניפולטיבית והלא אמינה של הנאשם.

הנאשם אשר בשחזור שנערך לו עם המשטרה לא זכר מהיכן נסע, לא זכר באיזו מהירות נסע, לא זכר באיזו מהירות הלך לביתו, הגם שדיבר על הליכה רגילה, לא זכר איפה החליף בגדים בביתו וכמה זמן זה לקח לו; לפתע פתאום, שנה וחצי לאחר האירועים, גילה זכרון מדהים, ולפתע כל הפעולות שביצע באותו יום בוצעו במהירות מסחררת, כאשר ה"שחזור" המהיר שערך לו החוקר הפרטי, נראה לא אמין ואף אבסורדי לפרקים. יש לזכור, כי השחזור בוצע כחודשיים לאחר חקירתו הנגדית של הנאשם, בה נחקר ארוכות על העולה משחזור המשטרה ועל חוסר ההיתכנות של גרסתו, וניכר מאד כי במסגרת השחזור האמור, הנאשם ניסה לשפר את גרסתו ולהציג באופן מגמתי ובולט מצג כוזב בפני בית המשפט. בהקשר זה אציין, כי גם עדותה של אשת הנאשם, שעל פניה לא עשתה רושם אמין כלל ונמצאו בה סתירות אל מול גרסת הנאשם, אינה תורמת דבר להגנה, שכן, לאור הראיות בנוגע לזמנים, הרי שגם גרסתה שקרית על פניה.

בעדותו בפניי, במהלך חקירה נגדית ארוכה, עמד הנאשם על גרסתו ועל כך שהיא אפשרית בסד הזמנים האמור; וטען כי הנסיעה ממכון השטיפה לשיג אורכת פחות מ-5 דקות, וכי ההליכה לביתו להחליף בגדים ובחזרה ממנו לא אורכת יותר משתיים וחצי דקות (עמ' 249, 281). טענותיו אלו של הנאשם לא נתמכו אף בשחזור שנערך לאחר מכן ע"י החוקר הפרטי, כך שבסופו של דבר, הנאשם לא סיפק כל הסבר סביר לראיות מהן עולה כי גרסתו אינה אפשרית וכי הוא נכח בזירת האירוע.

באמרת אגב אציין, כי הנאשם אף לא הצליח להסביר את המצאות רכבו ליד השיג, שכן אם בהגיעו הוריד את המנוח ומיהר לביתו, הגיוני יותר שהיה נוסע ברכב. מצפיה בתיעוד השחזורים (ת/47 ונ/3) עולה, כי הדרך מהשיג לבית הנאשם

היא דרך עפר רחבה יחסית, שאף ניתן לראות בה עקבות צמיגים של כלי רכב ורכב חונה ליד אחד הבתים; ובנוסף, נראה כי הן מחוץ לגדר של הנאשם, והן בתוך החצר, לאחר פתיחת השער הגדול, יש מקום להחנות רכב. כשנשאל על כך בת/47, הנאשם אישר כי הם נוסעים בדרך הזו עם רכב וטען באופן סתמי, כי לא נסע לבית מאחר שהעמיד את הרכב בשיג, ואילו בעדותו בפניי טען לפתע כי מעולם לא החנה את רכבו ליד הבית מאחר שיש שם ילדים, וכי יותר מהיר ללכת ברגל; וגם הסתירה האמורה מצטרפת לרושם הלא אמין שעלה ממכלול עדותו.

לגבי התנהגותו החשודה לפני האירוע-

במהלך חקירתו הנגדית התפתל הנאשם ולא הצליח להסביר את ההגיון במעשיו ביום האירוע: מדוע הגיע לעבודה אם היה עייף וידע שעליו לתקן את הטרקטור; מדוע יצא מהעבודה זמן לא רב לאחר שהגיע, בעיקר כאשר קבע להפגש עם דוד אמויאל במשרד, זמן קצר לאחר מכן; מדוע אם מיהר והיה עייף החליט לעצור בדרך במכון השטיפה, ומדוע לכל הפחות לא התקשר לסלימאן כדי לברר אם הוא יכול לשטוף לו את הרכב; מדוע כשהגיע למכון לא שאל איש מהעובדים האם סלימאן נמצא והאם ניתן לשטוף את הרכב (למרבה הנוחות טען הנאשם ששאל זאת את המנוח); ומה עשה בדימונה לפני שהגיע למכון השטיפה (הגם שכאמור הוא העלה עניין זה מיוזמתו בעדותו הראשית).

הנאשם גם לא הסביר את השיחות הרבות שהיו לו עם איימן ואיוב בעת שהחליט לצאת מהעבודה, אשר על פני הדברים מעלות חשד כי יש להן קשר עם החלטתו לצאת מהעבודה באופן מיידי; ופטר זאת בטענה סתמית כי אינו זוכר בשל חלוף הזמן הרב, וכי הוא מדבר עם בני משפחתו מדי יום; כאשר בעת חקירתו במשטרה (ת/25), כחודש בלבד לאחר האירוע, בחר הנאשם למלא פיו מים ולא למסור כל גרסה להתנהלות זו.

גם גרסת הנאשם כי נדרש לצאת מהעבודה בדחיפות לשם תיקון הטרקטור, כפי שציינתי לעיל, אינה מתיישבת עם עדויות העדים האחרים, בעיקר בכל הנוגע לטענת הנאשם כי לא דובר בעניין שתוכנן מראש, אלא בהחלטה של אותו רגע. בנוסף, גם בגרסת הנאשם בעניין זה נפלו סתירות ותמיהות, לגבי השיחה עם אביו במשרד לגבי הטרקטור ומכירתו, לגבי השאלה האם אמר לאביו שהוא יוצא לתקן אותו, ולגבי השאלה אם אביו ביקש ממנו לעשות כן או שזו היתה החלטה שלו; והנאשם לא הצליח להסביר מדוע נדרש לצאת לשם כך במהירות מהעבודה, ומדוע לא יכל לחכות לפחות לאחר המפגש עם דוד אמויאל.

בנוגע לפגישתו עם דוד אמויאל, הרי שהדרך המתחמקת, המפותלת והמתפתחת בה השיב הנאשם לשאלות החוקרים בת/48, רק לאחר שעומת עם כל הראיות, מדברת בעד עצמה ומעידה על חוסר מהימנותו. יתרה מכך, כשנשאל בחקירתו הנגדית מדוע יצא במהירות מהעבודה למרות שקבע להפגש עם אמויאל, לא הצליח הנאשם לתת הסברים מספקים, השיב באופן סתמי כי הפגישה עם אמויאל לא היתה חשובה לו יותר ממכירת הטרקטור, ושייתכן ששכח ממנה (מה שקשה לקבל, בהתחשב בכך שהשיחה ביניהם התקיימה פחות מחצי שעה לפני שעזב את העבודה); כל זאת בסתירה לטענתו בת/48, כי כשיצא מהמשרד חשב להתקשר לאמויאל ולקבוע איתו שיגע אליו הביתה. עוד יצוין בהקשר זה, כי נסיונו של הנאשם בחקירתו הנגדית להמעיט מחשיבות או דחיפות הפגישה עם אמויאל, בטענה שיכל לדחות את התשלום בחודשיים, אינו מתיישב עם דבריו של אמויאל, כי לאחר שהנאשם ובני משפחתו לא ענו לו, הוא חסם להם את מפתח הדלק עד ששילמו.

מהאמור עולה, כי הנאשם לא הצליח להפריך את עגנת החשד העולה מהתנהגותו בסמוך לפני שהגיע לאסוף את המנוח ממכון השטיפה, ואת החשד העולה ממכלול הראיות, לפיו הגיע למקום באופן מכוון, במטרה לאסוף את המנוח ולהביאו לשיג, תוך ניצול היחסים הקרובים ביניהם.

לגבי התנהגותו המפלילה לאחר האירוע-

הנאשם התקשה לספק בעדותו הסברים הגיוניים לגבי התנהגותו לאחר שהתקשר להזעיק את קאיד לשיג, ובעיקר להסביר מדוע לא הושיט בעצמו עזרה למנוח או ניסה לפנותו לטיפול רפואי, ומדוע לא סייע לקאיד לעשות כן. בהקשר זה מסר הנאשם עדות מבולבלת ועמוסת סתירות בנוגע למצבו של המנוח (האם עמד או ישב, דימם או לא, האם ראה עליו סימני דקירה או לא), כאשר מחד טען כי המנוח היה במצב סביר ו"זה לא שהוא חבול ועל הרצפה ולא יכול לזוז וכלום", וכך הסביר מדוע לא פינה אותו בעצמו לטיפול רפואי; ומאידך טען, כי היה בהלם לאור מצבו של המנוח ומיד הזעיק את קאיד לעזור לו, וכי המנוח לא השיב לשאלותיו.

יתרה מכך, דווקא לאור דברי הנאשם שהמנוח היה כמו אחיו ושהוא היה בהלם בשל מצבו, לא הצליח הנאשם להסביר את התנהגותו התמוהה בכך ששוחח בטלפון, לא השיב לשאלותיו של קאיד ולא סייע לקאיד למהר ולהעניק למנוח טיפול רפואי. כאמור, הגרסה לפיה הנאשם עזב את המקום כדי לחפש את הטרקטורן שברח, אינה מתיישבת עם ההגיון או עם הראיות, ואף הנאשם לא הצליח להסביר בחקירתו הנגדית את התמיהות הרבות ואת חוסר ההגיון שבה; ואולם, גם לו היה שמץ של אמת בגרסה זו, אין בה כדי להסביר מדוע אם הנאשם אינו קשור לדקירתו של המנוח, הוא לא העמיד בראש סדר עדיפויותיו את המנוח ואת הצורך להעניק לו טיפול רפואי דחוף ולהציל את חייו.

התנהגות זו של הנאשם, יחד עם שיחות הטלפון הרבות שניהל לאחר שהתקשר לקאיד, להן לא נתן כל הסבר, וברירתו מהמקום מיד לאחר האירוע, מבטאת באופן משמעותי תחושת אשם, ואינה מתיישבת עם התנהגות סבירה של אדם חף מפשע.

לגבי בריחתו של הנאשם מהמקום למשך כשלושה שבועות, טען הנאשם לאורך כל גרסאותיו, כי היא נבעה מחשש מפני נקמת דם, מאחר שהוא היה מי שהביא את המנוח לשיג, ולא מתוך רצון להתחמק מחקירת המשטרה. גם אם ניתן היה לקבל את הגרסה האמורה (שאף נתמכה בעדויות של אחרים ממשפחת הנאשם, לרבות כאלו שברחו בעצמם לאחר האירוע- עלי, איימן ועזאת שהעיד כי ברח למרות שהיה לו אליבי); הרי שנפלו בה לא מעט סתירות ותמיהות.

וכך, בעדותו בפני טען הנאשם כי כשחזר לאזור השיג ראה במקום כלי רכב רבים, וחשש כי מדובר במשפחת המנוח ולכן העדיף לברוח עד שהרוחות יירגעו, ואף הגדיל וטען כי לו היה רואה משטרה במקום היה מיד פונה אליהם; ואילו בחקירתו הראשונה טען, כי כשהגיע ראה "מלא משטרה" ואז ברח. בנוסף, הנאשם לא הצליח לתת הסבר סביר בחקירתו הנגדית לשאלות, מדוע אם חשש מנקמה החליט לחזור לאחר שלושה שבועות (כשלטענתו במצב כזה נהוג לברוח לתקופה של שנה ויותר); מדוע אמר בחקירתו במשטרה כי חזר בגלל שהתחיל לרדת גשם, וכיצד זה מתיישב עם חששו מנקמה; ומדוע החליט פתאום שהרוחות נרגעו, וששלב זה הוא יוכל לחזור ולהוכיח את חפותו במשפט הבדואי.

יתרה מכך, אין בהסבר האמור כדי להסביר את כלל התנהגותו המפלילה של הנאשם לאחר האירוע, ובעיקר את אי הושתת העזרה למנוח ואת בריחתו המיידית מהמקום (להבדיל, עלי ואיימן שברחו לתקופה ארוכה, עשו זאת רק לאחר שפינו את המנוח למיין); ונוכח מכלול הראיות, נראה שבריחתו של הנאשם לתקופה ארוכה, מתיישבת יותר עם קיומה של תחושת אשם ורצון להמלט מן הדין.

לגבי הסכסוך בין המשפחות וקיומו של מניע-

הנאשם מסר גרסה מתפתחת גם בנוגע לידיעתו על הסכסוך, וממכלול הדברים ניתן להבין כי היה מודע לסכסוך על כל חלקיו. בחקירתו הראשונה (ת/44, ת/45), גילה הנאשם בקיאות בנושא החתונה של הקטינה עם חליל ובנושא הטלת ה"דחיל", גם אם בעדותו בפניי ניסה לצמצם את התעניינותו בנושא, או את חשיבות העניין. בעדותו בפניי הנאשם אף אישר, באופן מתחמק ומיתמם כי היה מודע לשמועות על הקשר בין המנוח לקטינה, אך טען שלא האמין לכך; זאת למרות שלא סיפר על כך בחקירותיו, וכשנשאל על כך בת/25, השיב באופן לקוני כי אינו יודע או אינו זוכר.

הנאשם אף אישר בגרסאותיו השונות, כי נכח בארוחה שיועדה לאירוסין (ארבעה ימים לפני האירוע), וכי באותה ארוחה נודע למשפחת הנאשם כי האירוסין לא יכולים לצאת לפועל בשל ה"דחיל" שהטיל אבי המנוח; וכאמור מדובר במעמד משפיל למדי למשפחת הנאשם, שנערכה בהרכב מלא ושחטה כבש לכבוד המאורע, כדי לגלות ברגע האחרון שהאירוסין לא מתקיימים, ושלא כל משפחת החתן מגיעה. הנאשם אף אישר שידע כי אחיו חאלד וחאמד נסעו לבית אבי המנוח ו"סידרו את העניין", ואף הציעו למנוח את אחותם אימאן. כל האמור, בהצטרפו גם לעדותו של חאמד על כך שהמצב היה כה מתוח, עד שהוא נדרש להזהיר את חברו אוסמה שיאמר למנוח להסתתר מפני אחיו (בהם גם הנאשם), מעלה כי גם אם הנאשם לא ידע על האיומים שאיימו חאלד וחאמד על אבי המנוח, הוא ידע גם ידע, שהכעס על המנוח ומשפחתו, הפגיעה הקשה בכבודם וההשפלה שחוו באותו ערב אביו וכל משפחתו, לא נמחו כהרף עין עם הסרת ה"דחיל".

לפיכך, גרסתו המיתממת והמצמצמת של הנאשם בעניין זה בעדותו בפניי, אינה מצליחה להפריך את הרושם שעלה ממכלול הראיות, כי בעקבות ההתרחשויות באותו יום שבת, לנאשם ולכל בני משפחתו היה מניע לפגוע במנוח ביום האירוע.

לסיכום-

הנאשם לא הצליח לתת במסגרת עדותו הסבר סביר והגיוני, אשר מתיישב עם יתר הראיות, לכל אחת מחטיבות הראיות שהובאו לעיל, לא כל שכן למארג השלם שנוצר משילוב כל הראיות יחד. יתרה מכך, כאמור, גרסתו הבסיסית של הנאשם, עליה עמד לאורך כל הדרך, לפיה הביא את המנוח לשיג באקראי, בכוונה תמימה שיסייע לו לתקן את הטרקטור, וכי לא נכח במקום בעת שאחרים, שאינו יודע את זהותם, דקרו אותו וברחו מהמקום בטרקטורון, עומדת בסתירה חזיתית לראיות, ולמעשה הוכחה כשקרית.

מכאן, שהנאשם בעדותו לא הצליח להציע תרחיש חלופי, המתיישב עם מכלול הראיות, ושיש בו כדי לעורר ספק סביר

באשמתו.

הסברים חלופיים שהעלתה ההגנה

במסגרת סיכומי ההגנה העלה הסנגור מספר תרחישים חלופיים למסקנה כי העבירה בוצעה ע"י הנאשם (עמ' 45-49 לסיכומים), ובין היתר טען לאפשרות שמאן דהוא עקב אחרי המנוח בצאתו ממכון השטיפה (אותה ביסס על רכבים שנראים במצלמות יוצאים אחרי רכב הנאשם); שאמיר אלהואשלה פגע במנוח על רקע המתיחות ביניהם לאחר שהפיץ את השמועה לגבי הקשר בין המנוח והקטינה, קו חקירה שלא נבדק ע"י המשטרה; או שמי מבני משפחת הנאשם פגע במנוח, אך הנאשם לא רצה לסבכו במסגרת עדותו, ובהקשר זה הפנה הסנגור להתנהגותם החשודה של אחיו עלי, אחיינו איימן ובן דודו שאקר, ולעובדה שלכל בני המשפחה ישנו אותו מניע.

עוד הפנה הסנגור בהקשר זה, לממצאי חוות הדעת הביולוגית (ת/143), בה נמצאו שתי תערובות DNA בדגימת דם שנלקחה מהכניסה הצפונית לשיג, ובדגימה שנלקחה מציפורני יד שמאל של המנוח, כאשר מקור התערובות לפחות בשני פרטים, מתוכם אחד מהם יכול להיות המנוח, והאחר מקורו באדם שאינו הנאשם או אחד החשודים האחרים שנבדקו (קאיד, שאקר, עלי ועומר).

כפי שציינתי לעיל, על פי הפסיקה, בשלב זה יש לבחון האם קיים תרחיש חלופי הגיוני ומתקבל על הדעת, אשר יש לו אחיזה בחומר הראיות, ולא די בהעלאת השערה תיאורטית קלושה ודמיונית, שאין לה כל בסיס בראיות. וכבר עתה אציין, כי כל התרחישים שהעלה הסנגור הם תרחישים דמיוניים, שאין בינם ובין חומר הראיות כל קשר, ודי בכך כדי לדחותם.

נראה לי כי הקביעה בפסיקה, לפיה בית המשפט מצווה לבחון גם תרחישים שלא הועלו ע"י הנאשם, לא כיוונה למקרה כבענייננו, בו הנאשם מסר גרסה מלאה, עליה עמד לאורך כל אמרתיו, העומדת בסתירה גמורה לתרחישים אותם הציע הסנגור. סבורני, כי הנאשם אינו יכול "ליהנות משני העולמות" - מחד למסור גרסה שקרית שאין קשר בינה לבין המציאות, לפיה לא נכח במקום, ומאידך להציע תרחישים היפותטיים, למקרה בו בית המשפט ידחה את גרסתו השקרית, ובהם לנסות להסביר את נוכחותו במקום באופן תמים.

למען הזהירות בלבד, ולאור הפסיקה האמורה, אבחן את התרחישים שהעלה הסנגור.

אשר לטענה כי העבירה בוצעה ע"י אחר שלא ממשפחתו הקרובה של הנאשם - כבר על פני הדברים, יש לדחותה מכל וכל. כפי שצוין לעיל, טענתו של הנאשם כי לא נכח במקום ביצוע העבירה בעת ביצועה הופרכה ע"י הראיות; וקביעתי על סמך הראיות הנסיבתיות שהוכחו, כי הוא נכח בעת ביצוע העבירה, כשלעצמה שוללת את התרחיש האמור.

לו אכן היה התוקף אדם שאינו ממשפחת הנאשם (אדם זר, רעול פנים או אף אמיר אלהואשלה כפי שהציע הסנגור), שהפתיע את המנוח ואת הנאשם בעת שהגיעו לשיג, חזקה כי הנאשם היה מוסר עדות לגבי כך, ומוסר את כל הפרטים שהיו בידיו, על מנת שאותו אדם יובא לדין; ולכאורה לא היתה כל סיבה שהנאשם ימסור גרסה שקרית בקשר לאירוע בכלל ולנוכחותו במקום בפרט.

התזה האמורה אם כך, היא תזה היפותטית ודמיונית, שאינה מתיישבת עם הראיות, ואינה עומדת במבחני הפסיקה. יתרה מכך, לפחות לגבי אמיר אלהואשלה יש לזכור, כי אמרתו הוגשה בהסכמה והוא לא נחקר בחקירה נגדית, ולו מדובר היה בתזה רצינית, היה על ההגנה לאפשר לו להתגונן בפניה במסגרת עדות בבית המשפט.

אשר לטענה כי העבירה בוצעה ע"י אחר ממשפחת הנאשם - אין ספק, כי התנהגותם של רבים מבני משפחת הנאשם היתה חשודה: חלקם ברחו לאחר האירוע, עשו נסיון להעלים ראיות (כעולה משטיפת אזור השיג וביתו של חאלד לפני בוא המשטרה), רובם ככולם שיתפו פעולה באופן חלקי בלבד עם המשטרה ומסרו אמרות מגמתיות, המגלות טפח ומכסות טפחיים, ואף התנהלו ביניהם שיחות מעוררות חשד בעת היותם במעצר (פריג' וקאיד, חאלד ועומר); ובנוסף, לכולם היה מניע דומה לפגיעה במנוח, עקב הפגיעה בכבוד המשפחה.

אני מוכנה אף להניח, כי התנהגותם של חלק מבני משפחת הנאשם היתה חשודה יותר משל השאר, ובעיקר כשמדובר בעלי, אימן ושאקר, ששהו במתחם מגורי המשפחה בזמן האירוע, ברחו בסמוך לאחר האירוע, ובחקירותיהם מסרו גרסה שנראית על פניה שקרית (למשל שאקר), או לא שיתפו פעולה כלל בחקירה (עלי ואימן שנעצרו זמן רב לאחר האירוע), כאשר אימן אף לא הסכים להעיד בפני בית המשפט, על אף שזמן ע"י ההגנה סירב להשיב לשאלות, וגם לאחר שנעצר בגין בזיון בית המשפט, עמד על סירובו. ואולם, כבר עתה אציין, כי לגבי אף אחד מבני משפחת הנאשם לא הובאו די ראיות מעבר לחשד סתם, לא כל שכן מארג ראיות מלא ומשכנע, כפי שהובא בנוגע לנאשם.

למעשה טענת הסנגור בהקשר זה היא, כי גם אם בית המשפט יקבע שהנאשם שיקר בעדותו, וכי הוא נכח באירוע, הרי שלא ניתן לשלול את האפשרות כי הביא את המנוח למקום בתמימות, מבלי לדעת על תכניותיהם של האחרים, כי גם הוא הופתע מדקירתו של המנוח, וכי לא סיפר את האמת בבית המשפט ובחקירותיו במשטרה, מתוך חשש להפליל את בני משפחתו, ולא משום שניסה למלט את עצמו מן הדין.

גם דינה של טענה זו להדחות.

ראשית, גם תזה זו היא תזה היפותטית, שאין לה בסיס בראיות, ושלא נטענה ולו ברמז ע"י ההגנה במהלך ניהול המשפט; כאשר למרות שחלק מבני משפחת הנאשם נשאלו על אחריותם לביצוע העבירה, הנאשם עצמו עמד על כך שהוא לא נכח במקום בעת שהמנוח נדקר, והעדים כלל לא נשאלו על קיומה של אפשרות שהנאשם נכח במקום והופתע על ידם.

שנית, מצבור הראיות הנסיבתיות הקושרות את הנאשם לעבירה, כוללות בנוסף למניע ולנוכחות במקום, גם את החשד הרב שאסף את מעשי הנאשם לפני איסוף המנוח ממכון השטיפה, ובעיקר את התנהגותו החשודה של הנאשם לאחר האירוע, כאשר נמנע מלהושיט למנוח עזרה או לסייע לאחיו קאיד בכך, ערך שיחות רבות בטלפון, ועזב את המקום באופן מיידי; וכאמור התנהגות זו אינה מתיישבת עם התנהגות של אדם חף מפשע, אשר על פי הנתען הופתע בעצמו, ואשר קרוב משפחתו, שהיה לו כאח, ואשר הובא על ידו למקום, נדקר לעיניו.

ממכלול הראיות האמורות עולה, כי נוכחותו של הנאשם בזירת העבירה לא היתה מקרית ותמימה, כך שגם לו הוכח שבעת האירוע נכחו עם הנאשם אנשים נוספים, אין בכך כדי לפגום במסת הראיות המלמדת על כך שהנאשם ביצע את העבירה, ובמקרה היפותטי כזה, הוא נמנה על המבצעים העיקריים בצוותא של העבירה.

לפיכך, המצאותו של DNA נוסף לא מזוהה בזירה (כאשר לאור ריבוי האנשים שהגיעו למקום לפני המשטרה והנסיונות לנקות את הזירה, ומאחר שלא ברור מאיזה תאי גוף נבע ה-DNA הנוסף, הרי שאין ראיה כי מדובר ב-DNA הקשור למי ממבצעי העבירה), או אף קיומם של חשודים נוספים, אינם מאיינים את הראיות נגד הנאשם ואין בכוחם להקים ספק לטובתו.

במקרה דומה שנדון בבית המשפט העליון, ע"פ 4656/03 **מירופולסקי ואח' נ' מדינת ישראל** (1.12.04) (להלן- עניין **מירופולסקי**), נדחה ערעורם של המערערים על הרשעתם בעבירה של רצח בכוונה תחילה, לאור ראיות נסיבתיות שמיקמו אותם עם המנוח בסמוך למקום בו נמצאה גופת המנוח, קיומו של חוב כספי שחבו למנוח, שקריהם והתנהגותם המפלילה. לגבי התזה שהעלה אחד מהמערערים (שאינה מתיישבת עם גרסתו בבית המשפט), לפיה רק נכח בזירה ולא השתתף ברצח, נקבעו הדברים הבאים, היפים גם לענייננו:

"ממצאי הבדיקה הפתולוגית אינם מאפשרים לקבוע באורח חד משמעי אם אדם אחד או יותר היו מעורבים בגרימת מותו של המנוח. אף מעבר לכך, אין בחומר הראיות דבר המטיל אור על חלקו של כל אחד מהמערערים במעשה הרצח. על-יסוד זה נשמעה, כאמור, טענה מפי מערער 1, כי לא ניתן לשלול אפשרות שבין אם נכח בזירת העבירה ובין אם שהה במקום אחר, הוא לא היה מעורב במעשה ורק ידו של מערער 2 הייתה בדבר. ברם, המסקנה המפלילה העולה מן הראיות כולן נוגעת, משלא הוכח אחרת, לכל אחד מן המערערים בנפרד, בין אם הודה בדבר נוכחותו במקום הרצח ובין אם התכחש לה. מכאן, כי הנטל לספק הסבר חלופי, השולל את דבר מעורבותו במעשה העבירה, רובץ על כל אחד מהם בנפרד. משבחרו השניים למלא פיהם מים, נותרה על מקומה המסקנה כי שניהם כאחד רצחו את המנוח".

בהקשר זה הפנה הסנגור לפסק דין שניתן לאחרונה בבית המשפט העליון, ע"פ 2921/18 **מדינת ישראל נ' בצלאל** (27.10.19) (להלן- עניין **בצלאל**), ממנו ביקש ללמוד כי חל שינוי בהלכה הפסוקה בנוגע לנוכחות בזירת העבירה ולמשמעותה המפלילה, וכי אין בנוכחותו של הנאשם בזירה כדי להביא למסקנה בדבר אשמתו.

לא מצאתי כי יש בפסק הדין האמור כדי לסייע לנאשם. בית המשפט העליון קבע ברוב דעות, כי למרות שהמשיב, חבר בארגון "לה פמיליה", השתתף בקשירת קשר לפגיעה באוהדי הפועל תל אביב, ואף נכח בזירת האירוע בו הותקף אדם בצורה חמורה ע"י קבוצה גדולה של חברי הארגון, לא הוכח כי הוא שותף לעבירה, וזאת מאחר שלא הובאה כל ראיה ברורה הקושרת אותו לביצוע העבירה, ומאחר שהובאו ראיות שלא כל הנוכחים במקום השתתפו בביצוע העבירה (כב' השופט שטיין התייחס בהקשר זה לדוגמת "האסירים בחצר"). יצוין, כי גם כב' הנשיאה חיות דחתה את בקשת המדינה לדין נוסף על פסק הדין, וקבעה כי הוא אינו קובע הלכה חדשה, אלא מיישם את ההלכות הקיימות, וכי הזיכוי מתבסס על עובדותיו הקונקרטיות של המקרה (דנ"פ 7479/19 **מדינת ישראל נ' בצלאל** (19.4.20)).

העובדות בענייננו שונות בתכלית- בענייננו לא הובאה כל ראיה לכך שהעבירה בוצעה ע"י מספר אנשים, כאשר מעדותו של קאיד עולה, כי פרט לנאשם לא היה במקום איש, וכי עלי ואיימן הגיעו למקום רק לאחר שקרא להם; ובשונה מבעניין **בצלאל**, לא הובאה כל ראיה כי חלק מהנוכחים במקום לא השתתפו בביצוע העבירה. ויוזכר, המצב הראייתי האמור נובע מכך שהנאשם, שהוא האדם היחיד שהוכח כי נכח באירוע, ממש בזמן בו המנוח נפצע קשות ומיד לפני שמצא את מותו, החליט לספר גרסה שקרית ולא לספר מה באמת אירע ברגע שהביא את המנוח למקום.

משכך, הנאשם כשל למעשה בהרמת הנטל הטקטי המוטל עליו להצגת תזה חלופית, שיש בה כדי להסביר את מכלול הראיות באופן תמים, כך שההנחה המפלילה החזקה, הנובעת ממארג הראיות הנסיבתיות שפורטו לעיל, הוכחה מעבר לכל ספק סביר.

הטענה בדבר מחדלי חקירה

כאמור, ההגנה טענה בסיכומיה לקיומם של מחדלי חקירה בתיק (עמ' 33-36 לסיכומים בכתב), שפגעו ביכולתו של הנאשם להתגונן. במסגרת זו פורט, כי לא נבדקו מלוא הראיות הפורנזיות בזירת האירוע, ובעיקר לא נבדקו בתים נוספים במתחם, פרט לביתו של חאלד, ולא נעשתה בדיקת טביעות אצבע על הטלפון של המנוח שנתפס בזירה; לא נערכה חקירה לאיתור סכסוכים אחרים בין המנוח לבין אחרים; לא נבדקה הגרסה שאחות הנאשם הובטחה למנוח במקום הקטינה; לא נבדק אם קיים סכסוך ספציפי בין הנאשם למנוח; לא נבדקה תקינותו של הטרקטור, ולא נערך נסיון לאתר את האדם שרצה אותה עת לקנות אותו; לא נערכו עימותים בין בני משפחת המנוח לבני משפחת הנאשם, וגרסאות משפחת המנוח אומצו ע"י המשטרה באופן מגמתי; ולא נעשה נסיון לאתר את הילד שסיפר לנאשם כי המנוח מת בשיג.

על פי הפסיקה, בעת בחינת הטענה למחדלי חקירה, בית המשפט אינו אמור לבחון האם ניתן היה לנהל את החקירה בדרך אחרת, טובה ויעילה יותר, אלא האם קופחה הגנתו של הנאשם, באופן שהקשה עליו להתמודד עם חומר הראיות נגדו, ושיש בו כדי להקים ספק סביר לזכותו (ראו למשל ע"פ 5104/06 **בניירישלול נ' מדינת ישראל** (21.5.07)); כאשר לא כל מחדל, או אף הצטברות של מספר מחדלים, יביאו בהכרח לזיכוי (ראו י.קדמי, **על הראיות**, חלק רביעי (2009), עמ' 1979-1986 והפסיקה שהובאה שם). יתרה מכך, בע"פ 1645/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.9.09) נקבע, כי בעת בחינת מחדלי חקירה, יש לאבחן בין מחדל בביצוע פעולת חקירה שניתן לשחזרה ולתקן את נזקה, לבין מחדל חקירה שלא ניתן לרפא את נזקו ואת החסר הראייתי שיצר.

בענייננו, מרבית ה"מחדלים" אליהם הפנתה ההגנה, כלל אינם מהווים מחדלי חקירה, וחלקם מהווים פעולות שההגנה יכולה היתה לבצעם בעצמה (כמו למשל איתור הילד, שהנאשם כלל לא נתן פרטים לגביו, או העדת קונה הטרקטור שהנאשם העלה את שמו לראשונה רק בעדותו בבית המשפט). לגבי אי בדיקת הטרקטור, הרי גם לו היה נבדק ונמצא כי יש בו תקלה, אין בכך כדי לשנות מן העובדה שמהראיות עולה כי ביום האירוע עלי ואיימן התבקשו לתקן אותו, ואילו גרסתו של הנאשם כי הוא היה אמור לתקנו, וכי הביא את המנוח לסייע לו בכך, היא גרסה שהועלתה רק לאחר שנעצר, אשר אינה מתיישבת עם שאר הראיות. ולגבי אי ביצוע העימותים, הרי שהסנגור עצמו הגיש את אמרותיהם של רוב בני משפחת המנוח בהסכמה, ולא חקר אותם בחקירה נגדית, שכוחה עולה על עימות.

המחדלים היחידים בתיק הם העדר בדיקת הבתים הנוספים במתחם (ולפחות את בתיהם של מי שנכח באזור בעת האירוע- קאיד, שאקר, עלי והנאשם), ואי הבדיקה של טביעות אצבע על הטלפון הנייד של המנוח, וראוי היה שפעולות אלו יבוצעו.

עם זאת, אני סבורה כי אי ביצוע פעולות אלה לא פגע בהגנת הנאשם, שכן, כאמור, גם לו הוכח שאנשים נוספים היו מעורבים באירוע, הרי שלא היה בכך כדי לאיין את הראיות הרבות הקושרות את הנאשם לאירוע, לא היה בכך כדי לגרוע מהמסקנה שהנאשם היה מבצע עיקרי של העבירה, ולא היה בכך כדי להקים ספק סביר באשמתו.

סוף דבר

מארג הראיות הנסיבתיות שהובאו לעיל, הכולל את נוכחותו של הנאשם בזירה בעת האירוע, העובדה שהביא את המנוח לזירה, תוך התנהגות חשודה ולא מוסברת לפני כן, המעידה על תכנון, התנהגותו המפלילה לאחר האירוע, המעידה על תחושת אשם, וקיומו של מניע לפגוע במנוח; משקלן המצטבר של ראיות אלו; שקריו הרבים ואי אמינותו של הנאשם; וכשלונו של הנאשם להרים את הנטל ולהעלות אפשרות סבירה ותמימה המתיישבת עם מכלול הראיות; מביאים למסקנה הגיונית אחת ויחידה, לפיה הנאשם ביצע את העבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

אכן, נותרו שאלות בלתי פתורות בנוגע לאירוע, ולא כל הפרטים התבררו דיים, בעיקר בכל הנוגע לאופן בו התרחשה תקיפת המנוח, אך די בפרטים הידועים על מנת להוכיח את אשמת הנאשם בגרימת מותו של המנוח; ויוזכר כאמור, כי כל הפרטים החסרים ב"פאזל" הראיות בענייננו, מצויים בידי הנאשם, והוא זה שהחליט לנצור אותם בקרבו.

יפים בהקשר זה דברים שנקבעו בעניין **מירופולסקי** הנ"ל:

"איש מלבד המערערים אינו יודע את אשר אירע למנוח ולהם בסוף השבוע שבין 21 ל-22 בספטמבר 2001 באזור נהר הירדן. מה הייתה תכלית נסיעתם של המערערים והמנוח למקום, באיזו שעה נרצח המנוח, מה היה הלך רוחם של השלושה אותה עת, ובעיקר מה התחולל בדקות ובשניות שקדמו לרגע שבו אחזו המערערים בכלי הרצח והיכו על ראש המנוח עד שיצאה נשמתו. שאלות אלו נותרו כולן ללא מענה מוחלט. בנסיבות אלה, כל שנותר בידי בית-המשפט הינן ראיות נסיבתיות, וכאלה ישנן למכביר. בהעדר הסבר חלופי כלשהו מפיהם של המערערים אשר מתיישב עם ראיות אלה, עולה ומצטיירת מהן תמונה אחת ויחידה, שאינה משתמעת לשתי פנים, ולפיה... בזמן כלשהו שבין סמוך לחצות לבין שעות הבוקר של יום השבת, ומסיבה שלא התבררה, הכו המערערים את המנוח בראשו חזור-והכה, תוך שהלה מנסה, ללא הצלחה, להתגונן מפני תוקפיו. כל זאת, תוך שבלב המערערים מתגבשת, לפני ביצוע המעשה או במהלכו, הכוונה לגרום למות המנוח - כוונה הנלמדת מעוצמת המכות וממספרן הרב".

ובע"פ 4354/08 מדינת ישראל נ' רבינוביץ (22.4.10), נקבע בהקשר זה:

"אמנם ישנם 'חללים' מסוימים בסיפור המעשה כפי שאירע. ואולם, בהכרעת הדין אין חובה לספק הסבר לכל מה שהיה או לא היה ואין חובה לפתור את כל 'החידות' העולות. מלאכת הרכבת התמונה הכוללת המצטיירת מן הראיות, איננה מחייבת שכל אבני תמונת ההרכבה 'יימצאו' ויונחו במקומן. די בכך שהמעין בתמונה המורכבת מאבני תמונת ההרכבה הקיימות, אף שאין מלאות, יוכל לקבוע בוודאות: אני רואה בית, אני רואה עץ, אני רואה שמיים. די בכך שבית המשפט הקובע את העובדות, אף שלא כל רכיביה של תמונת ההרכבה מצויים לנגד עיניו, יהיה מסוגל להרכיב את חלקיה המהותיים של התמונה, אף שלא את התמונה המלאה לפרטי פרטיה. אכן, התמונה אינה מלאה, אך היא תמונה מספקת".

אשר ליסוד הנפשי, הרי שניתן ללמוד אותו מתוך הראיות שאין במחלוקת, בדבר האופן בו נגרם מותו של המנוח. כאמור, ממצאי חוות הדעת של המכון לרפואה משפטית מעידים על כך שבין יתר הפציעות על גופו של המנוח, הוא נדקר שתי דקירות עמוקות, שפגעו באיברים פנימיים, בחזה משמאל ובגב משמאל. מיקומן ועוצמתן של דקירות אלו, ובעיקר כאשר היוו חלק ממספר דקירות שנדקר המנוח, מקימות חזקה לגבי היסוד הנפשי של הדוקר, אשר פעל לכל הפחות בפזיזות שבאדישות, כלפי האפשרות לגרימת מותו של המנוח (ראו גם עניין **בן שלוש** ועניין **מירופולסקי**, שם הוסקה קיומה של כוונה תחילה מהממצאים על הגופה).

מסקנה זו אף מייתרת את בחינת השפעת תיקון מס' 137 לחוק העונשין (הרפורמה בעבירות ההמתה) על עניינו, שכן לאחר התיקון נחשבת העבירה של המתה באדישות כרצח לפי סעיף 300(א) לחוק, שהעונש המרבי בצדו הוא מאסר עולם, כך שהדין החדש אינו מהווה דין מקל עבור הנאשם.

לאור כל האמור, אני קובעת כי אשמתו של הנאשם הוכחה מעבר לכל ספק סביר, ומרשיעה אותו בעבירה של הריגה, לפי סעיף 298 לחוק.

ניתנה היום, י"ט אייר תש"פ, 13 מאי 2020, במעמד הצדדים.

גילת שלו, שופטת